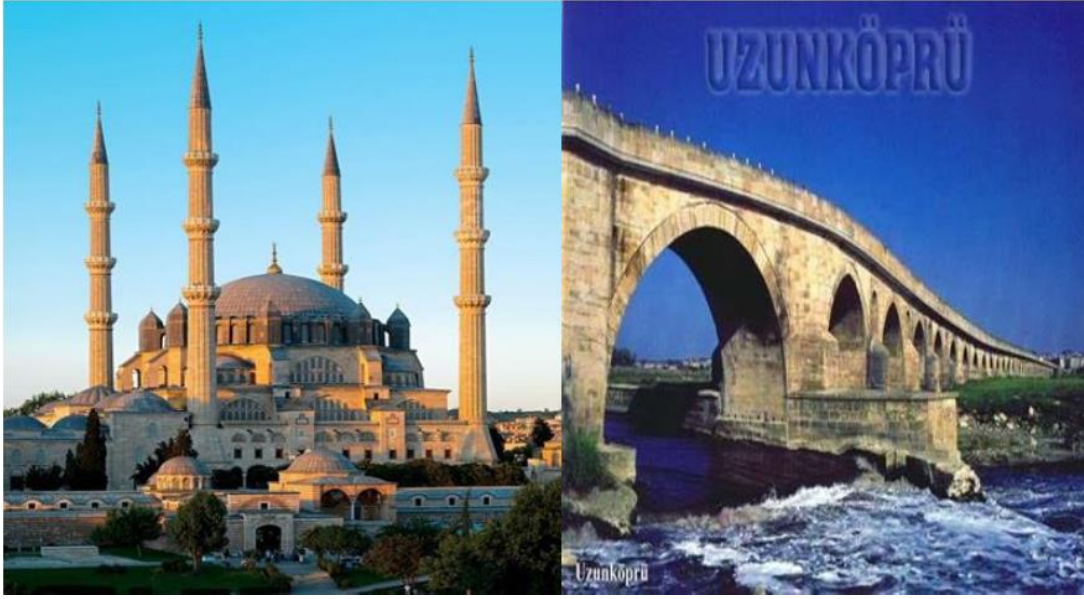

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EDİRNE VALİLİĞİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**EDİRNE İLİ
2023 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU**

**HAZIRLAYAN:
EDİRNE ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL
MÜDÜRLÜĞÜ
ÇED VE ÇEVRE İZİNLERİNDEN SORUMLU ŞUBE
MÜDÜRLÜĞÜ**

EDİRNE - 2024

ÖNSÖZ

Sanayileşme ve kentleşme ile birlikte ortaya çıkan çevre sorunlarıyla doğal kaynakların korunması konusunda sorunlar yaşanmaya başlanmıştır. Bu sorunlar en çok araştırılan, en çok çözüm yolu aranan ve kapsamı en çok genişleyen sorunlar olup, en temel yaşamsal ihtiyacımız olan çevre ile ilgili sürdürülebilir çözümler gerekmektedir. Bu nedenle, daha temiz üretim proseslerinin kullanılması, tabii kaynaklarımızın korunması, atıkların azaltılması, atıkların bertarafı, atıkların ve yan ürünlerin yeniden üretimde kullanılması gibi konular üzerinde çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmaların yapılması ve geliştirilmesinde güncel çevresel veri ve bilgiye erişmek, karar verme ve gerekli tedbirlerin alınmasında kaynak teşkil edecektir.

Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü teknik personelinin çalışmaları sonucu ortaya çıkan 2023 yılı çevre durum raporunun hazırlanmasında kaynak sağlayan tüm kurumlara teşekkür eder, İlimizin çevre sorunlarının belirlenmesi ve bu sorunlara çözüm getirilebilmesi düşüncesiyle ilimize ve ülkemize hayırlı olmasını dilerim.

Engin ÖZTÜRK

Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

Sayfa

GİRİŞ	1
A. HAVA	5
A.1. HAVA KALİTESİ.....	5
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN KİRLETİCİLER.....	10
A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR.....	13
A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları	13
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI.....	15
A.5. ÇEVRESEL GÜRÜLTÜ	26
A.6. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	27
A.7. ULAŞIM VE HAREKETLİLİK.....	29
A.8 SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	30
B. SU VE SU KAYNAKLARI	31
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ.....	31
B.1.1. Yüzeysel Sular.....	31
B.1.1.1. Akarsular.....	31
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	31
B.1.2. Yeraltı Suları.....	33
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri	33
B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ.....	34
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU.....	38
B.3.1. Noktasal kaynaklar.....	38
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar.....	38
B.3.1.2. Eysel Kaynaklar	39
B.3.2. Yayılı Kaynaklar	40
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar.....	40
B.4. DENİZLER.....	40
B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu	40
B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu	41
B.4.3. Acil Müdahale Planları	43
B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri	43
B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleri.....	43
B.4.6. Deniz Çöpleri.....	43
B.4.6.1. Deniz çöplerinin insan sağlığı ve çevre üzerindeki zararlı etkileri	43
B.4.6.2. Deniz Çöpleri Açısından Mevcut Durum Tespiti, Kirleticiler Ve Alacakları Tedbirler	43
B.4.6.2.1. Deniz Çöpleri Açısından Mevcut Durum Tespiti ve Riskli Alanların Belirlenmesi:	43
B.4.6.2.1.1. Mevcut Durum Tespiti.....	43
B.5. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ.....	46
B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu.....	46
B.5.1.1. Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	46
B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	47
B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	48
B.5.2. Sulama	48
B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	48
B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	48
B.5.3. Endüstriyel Su Temini	48
B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	48

B.5.5. Rekreatif Su Kullanımı	48
B.6. ÇEVRESEL ALTYAPI.....	49
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisleri Hizmetleri	49
B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri	52
B.6.3. Düzenli Depolama Tesislerinde Oluşan Sızıntı Sularının Yönetimi	52
B.6.4. Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı.....	53
B.7. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ.....	53
B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar	53
B.7.2. Arıtma Çamurlarının Bertaraf Yöntemi.....	53
B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	54
B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği.....	54
B.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	56
C. ATIK	57
C.1. BELEDİYE ATIKLARI	57
C.2. HAFRİYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI	59
C.3. SIFIR ATIK YÖNETİMİ.....	59
C.3.1. Eğitimler.....	59
C.3.2. Atık Getirme Merkezleri	59
C.3.3. Sıfır Atık Belgesi Alan ve Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı	61
C.4. AMBALAJ ATIKLARI.....	63
C.5. TEHLİKELİ ATIKLAR.....	65
C.6. ATIK YAĞLAR	66
C.7. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER.....	66
C.8. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR.....	67
C.9. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER.....	67
C.10. ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR.....	68
C.11. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ ARAÇLAR.....	69
C.12. TEHLİKESİZ ATIKLAR.....	69
C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları	70
C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül	70
C.12.3 Atıksu Arıtma Çamurları.....	70
C.13. TIBBİ ATIKLAR.....	70
C.14. MADEN ATIKLARI	71
C.15. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	71
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI	73
Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR.....	73
Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	73
D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK.....	74
D.1. FLORA	75
D.2. FAUNA	80
D.3. ORMANLAR, MİLLİ PARKLAR VE TABİAT PARKLARI.....	90
D.3.1. Ormanlar	90
D.3.2. Milli Parklar	91
D.3.3. Tabiat Parkları.....	92
D.4. ÇAYIR VE MERA	96
D.5. SULAK ALANLAR.....	97
D.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI	98
D.6.1. Tabiat Anıtları.....	98
D.6.2. Tabiatı Koruma Alanları.....	98

<i>D.6.3. Anıt Ağaçlar</i>	98
<i>D.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri</i>	99
<i>D.6.5. Doğal Sit Alanları</i>	100
D.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	102
E. ARAZİ KULLANIMI	103
E.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ.....	103
E.2. MEKÂNSAL PLANLAMA.....	104
E.2.1. Çevre Düzeni Planı	104
E.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	105
F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	106
F.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İŞLEMLERİ	106
F.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	107
F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	108
G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI	109
G.1. ÇEVRE DENETİMLERİ.....	109
G.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	110
G.3. İDARİ YAPTIRIMLAR.....	110
G.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI.....	112
G.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	112
H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ	113

ÇİZELGELER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Çizelge 1 İlçelere Göre Edirne Nüfusu (TÜİK 2024)	3
Çizelge 2– Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri.....	8
Çizelge 3- Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları	9
Çizelge 4- Ulusal hava kalitesi indeksi	9
Çizelge 5–Tunceli ilinde 2023 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri.....	10
Çizelge 6 – 2023 yılında kullanılan doğalgaz tüketim miktarları	12
Çizelge 7 - 2022 yılında İlimizde satılan kömür miktarları	12
Çizelge 8 - Temiz Hava Eylem Planları ile İlgili Kurumların Alacağı Önlemler.....	13
Çizelge 9 - 2023 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler.....	17
Çizelge 10 - 2023 yılı hava kalitesi parametreleri (Edirne Merkez) aylık ortalama değerleri ve sınır değer aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3)	25
Çizelge 11 2023 yılı hava kalitesi parametreleri (Karaağaç) aylık ortalama değerleri ve sınır değer aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3).....	25
Çizelge 12 2023 yılı hava kalitesi parametreleri (Keşan) aylık ortalama değerleri ve sınır değer aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3)	26
Çizelge 13- 2022 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı	29
Çizelge 14– Tamamlanan Bisiklet Yolları	29
Çizelge 15 –İlin akarsuları	31
Çizelge 16 - Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar	31
Çizelge 17 – Yeraltı suyu potansiyeli	33
Çizelge 18 - Yeraltı Su Seviyeleri.....	33
Çizelge 19 - 2023 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları	34
Çizelge 20 - Edirne İli endüstriyel atıksu kaynakları.....	38
Çizelge 21- Edirne İli evsel/kentsel atıksu kaynakları	39
Çizelge 22 – Kıyı su kütlelerinin ekolojik kalite değerlendirmesi.....	41
Çizelge 23 - Enez Pırlanta Sahili ölçümleri ve analize göre değerlendirme	41
Çizelge 24 - Deniz Çöplerinin Kaynağında Azaltımı Hakkındaki Çalışmalar	45
Çizelge 25 – 2023 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu	51
Çizelge 26 – 2023 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu.....	52
Çizelge 27 – 20223 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı	52
Çizelge 28 – 2023 yılı itibariyle yeniden kullanılan veya bertaraf edilen arıtılmış atıksu durumu	53
Çizelge 29 – 2023 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları	55

Çizelge 30 - 2023 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)	55
Çizelge 31 - 2023 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri.....	58
Çizelge 32 – 2023 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri .	60
Çizelge 33 - Edirne Belediyesi haftalık toplama sistemi	61
Çizelge 34 – 2023 yılı itibariyle sıfır atık sistemini kuran ve belediye geneli temel seviye sıfır atık belgesini alan belediye sayısı	61
Çizelge 35 – 2023 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan (faaliyet bildiren) ve temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina yerleşkelerin sayısı.....	62
Çizelge 36 - 2020 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları	63
Çizelge 37 - Kayıtlı ekonomik işletme sayısı.....	63
Çizelge 38 - 2023 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı.....	64
Çizelge 39 - 2023 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı	64
Çizelge 40 - 2023 yılında atık işleme yöntemine göre tehlikeli atık miktarları*	66
Çizelge 41 – 2023 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları	66
Çizelge 42 – Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)*	67
Çizelge 43 – 2020 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler.....	67
Çizelge 44 – 2020 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler	67
Çizelge 45 – Yıllar itibariyle toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)	68
Çizelge 46 – 2023 yılı teslim alınan ÖTA sayısı	69
Çizelge 47 – 2020 yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri	69
Çizelge 48 – 2023 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı	70
Çizelge 49 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı	71
Çizelge 50 – 2022 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı	71
Çizelge 51 – 2022 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı	71
Çizelge 52 – 2023 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı	73
Çizelge 53 - Edirne İli Mera Varlığı	97
Çizelge 54 - İlimizde bulunan anıt ağaçlar.....	98
Çizelge 55 - İlimizde bulunan doğal sit alanları.....	117
Çizelge 56 - Nitelikli Doğal Koruma Alanları	100
Çizelge 57 - Sürdürülebilir Koruma Ve Kullanım Alanı	101
Çizelge 58– Arazi kullanım sınıflandırması.....	103
Çizelge 59– Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2023 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı*	106
Çizelge 60 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2023 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı	107
Çizelge 61 – 2014-2023 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı	107

Çizelge 62 – 2023 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları	107
Çizelge 63 - 2023 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı	109
Çizelge 64 – 2023 yılında ÇŞİDİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları.....	110
Çizelge 65– 2023 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı.....	110

GRAFİKLER DİZİNİ

Sayfa

Grafik 1 - 2023 yılında (Edirne Merkez) istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği.....	17
Grafik 2 - 2023 yılında (Edirne Merkez) istasyonu PM _{2,5} parametresi günlük ortalama değer grafiği.....	17
Grafik 3 - 2023 yılında (Edirne Merkez) istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024).....	18
Grafik 4 - 2023 yılında (Edirne Merkez) istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024).....	18
Grafik 5 - 2023 yılında (Edirne Merkez) istasyonu NO _x parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024).....	19
Grafik 6 - 2023 yılında (Edirne Merkez) istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024).....	19
Grafik 7 - 2023 yılında (Edirne Merkez) istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024).....	20
Grafik 8 - 2023 yılında (Edirne Karaağaç) istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024).....	20
Grafik 9 - 2023 yılında (Edirne Karaağaç) istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024).....	21
Grafik 10 - 2023 yılında (Edirne Karaağaç) istasyonu NO _x parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024).....	21
Grafik 11 - 2023 yılında (Edirne Karaağaç) istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024).....	22
Grafik 12 - 2023 yılında (Edirne Karaağaç) istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği (havaizleme.gov.tr, Yıl 2024).....	22
Grafik 13 - 2023 yılında (Keşan) istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024).....	23
Grafik 14 - 2023 yılında (Keşan) istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024).....	23
Grafik 15 - 2023 yılında (Keşan) istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024).....	24
Grafik 16 - 2023 yılında (Keşan) istasyonu NO _x parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024).....	24
Grafik 17 - 2023 yılında (Keşan) istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024).....	25
Grafik 18 – 2023 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı.....	26
Grafik 19 – Yıllar itibariyle plajların durumu, mavi bayrak almış plaj ve marinaların sayısı .	42
Grafik 20 – Yıllar bazında kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı.....	49

Grafik 21 – Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı	49
Grafik 22 - 2022 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi.....	53
Grafik 23 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı	59
Grafik 24 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen il genelindeki bina ve yerleşkelerin sayısı	63
Grafik 25 – Yıl bazında kayıtlı ekonomik işletme sayısı (EÇŞİDİM-2024).....	64
Grafik 26 – Yıl bazında bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı.....	65
Grafik 27- Tehlikeli Atık Verileri 2021	65
Grafik 28 – Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ miktarları &	66
Grafik 29 – Yıllar itibariyle toplam ÖTL miktarları (ton/yıl).....	68
Grafik 30 - Yıllar itibariyle atık elektrikli ve elektronik eşya miktarları (ton)	69
Grafik 31 – 2023 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı.....	106
Grafik 32 – 2023 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı .	107
Grafik 33 – 2023 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı.....	108
Grafik 34 – ÇŞİDİM tarafından 2023 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı.....	109
Grafik 35 – 2023 yılında ÇŞİDİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı.....	110
Grafik 36 – 2023 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı	111
Grafik 37 - 2023 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı	111

HARİTALAR DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Harita 1- Edirne ili ve ilçe sınırlarını gösterir kroki.....	2
Harita 2-HEY Portalı Ulusal PM Emisyonları Dağılım Haritası; (ton/yıl)	6
Harita 3- NEFES Yazılımı Edirne İli Merkez İlçesi Görseli	7
Harita 4 – Edirne ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri	15
Harita 5 - Edirne Merkez ve Karaağaç Sabit Hava Kalitesi İzleme İstasyonları	16
Harita 6 - Keşan Sabit Hava Kalitesi İzleme İstasyonu	16
Harita 7 - Edirne ilinin Çevre Düzeni Planı	104

RESİMLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Resim 1 - Edirne ili Flora Türleri.....	78
Resim 2 - Edirne ili Memeli Hayvan Türleri	83
Resim 3 - Edirne ili Kuş Türleri.....	87
Resim 4 - Edirne İli Sürüngen Türleri.....	88
Resim 5 - Edirne ili Çiftyaşar Türleri.....	89
Resim 6 - Edirne ili İçsu Balık Türleri.....	90

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1 - Gala Gölü Milli Parkı	91
Şekil 2 - Büyük Gala Gölü	92
Şekil 3 - Gökçetepe Tabiat Parkı.....	93
Şekil 4 - Gökçetepe Tabiat Parkı.....	93
Şekil 5 - Danişment Tabiat Parkı	94
Şekil 6 - Danişment Tabiat Parkı	95
Şekil 7 - Vakıf Tabiat Parkı.....	96
Şekil 8 - Ulusal Öne Hız Meriç deltası Sulak Alanı.....	97

GİRİŞ

Edirne İli Yurdumuzun Kuzeybatısında Marmara Bölgesi'nin Trakya kısmında bulunmaktadır. Trak soylarından olan Odris'ler tarafından M.Ö.5. yüzyılda ilk defa kent olarak kurulan ve zaman içinde değişik milletler tarafından değişik isimler (Odris, Odrisya, Adriyanopolis, Edrinuo) verilen kentimize Edirne ismi I. Murat tarafından verilmiştir.

Edirne, M.S. ikinci ve üçüncü yüzyılda askeri, ticari ve tarımsal bakımdan çok önemli bir kent görünümündeydi. Bu durumu günümüzde de sürdürmektedir. 1361 yılında I. Murat tarafından fethedilen ve ebedi Türk yurdu olan Edirne, konumu nedeniyle İstanbul'un alınışına kadar 92 yıl boyunca Osmanlı Devletinin başkenti olmuştur.

Edirne'de eski çağlardan itibaren sanat eserleri yapılmıştır. Bu eserlerin en eskisi Roma İmparatoru Hadrianus tarafından yaptırılan Edirne Kalesinden günümüze kalan sur ve burç duvarlarıdır. Ayrıca, ilde Osmanlı mimarisinin de çok değerli cami, köprü, medrese, hamam örnekleri mevcuttur. Bunlardan en önemlileri arasında Selimiye Cami, Eski Cami, Üç Şerefeli Cami, Muradiye Cami, II. Beyazıt Cami, Darülhadis Cami, Sokullu Hamamı, Tahtakale Hamamı, Gazimihal Köprüsü, Saraçhane Köprüsü ve Uzunköprü sayılabilir. Selimiye Cami II. Selim tarafından Mimar Sinan'a yaptırılmış (1569-1575) olup yapımı altı yıl sürmüş bir dünya şaheseridir.

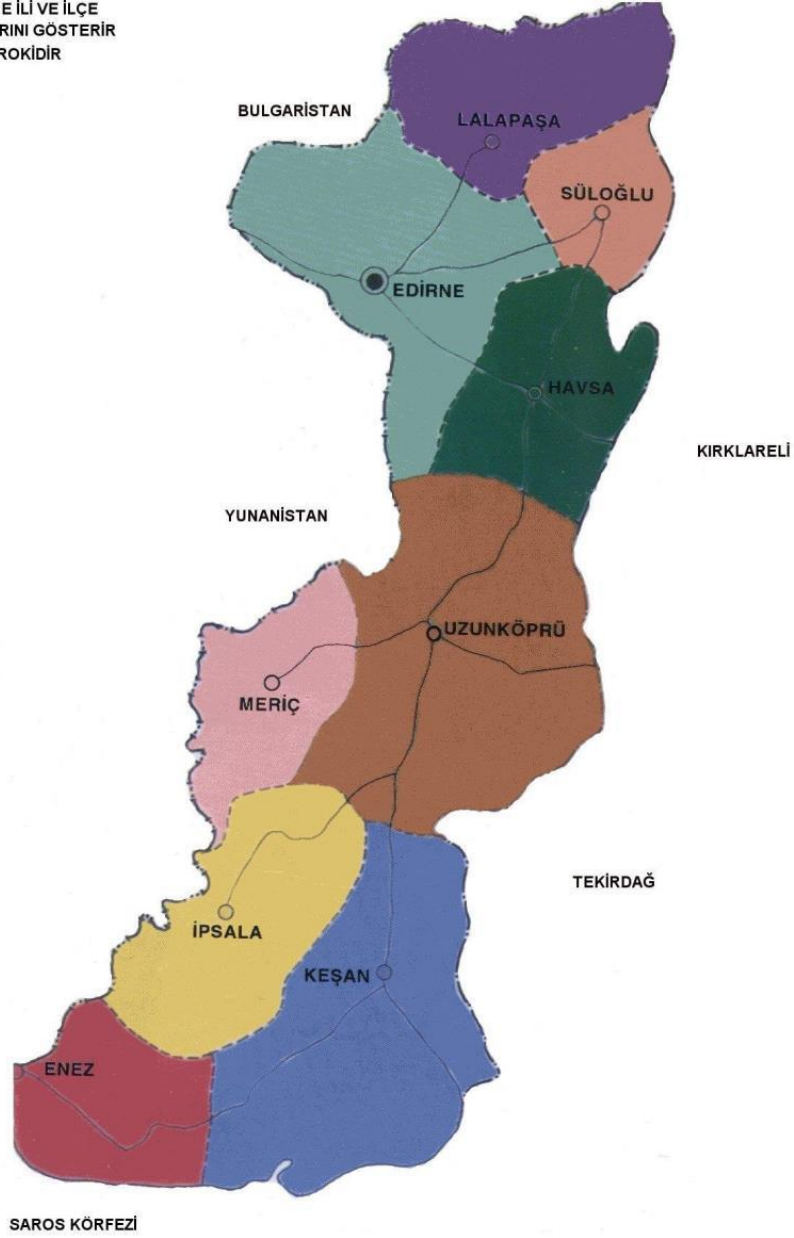
Yüzölçümü 6276 km² olan Edirne İli; Doğuda Kırklareli ve Tekirdağ illeri, Batıda Yunanistan, Kuzeyde Bulgaristan Devletleri, Güneyde Çanakkale İli ile çevrilidir. Meriç, Tunca, Arda ve Ergene Nehirlerinin belli bölümleri il hudutları içindedir. Kuzeyde Istranca Dağları, orta bölümde Ergene Havzası, Güneyde dağ ve platolarla Meriç Deltası ilin yüzey şekillerini oluşturur.

Edirne, D-100 kara yolu ile Avrupa'ya bağlanan, Yunanistan ve Bulgaristan ile sınır oluşturan, coğrafi yapısı ile geçmişte olduğu gibi günümüzde de önemli konuma sahip bir kenttir. Kapıkule ve Pazarkule sınır kapılarının getirdiği hareketlilik il ve ülke ekonomisinin gelişmesinde önemli bir etkidir.

Edirne ilimizin Merkez İlçesi dışında 8 ilçesi mevcuttur. Kırsal kesimde oba, mezra olarak nitelenen yerleşim şekli mevcut değildir. Yerleşim genelde toplu yerleşim şeklindedir.

İlimizin İlçeleri: Merkez, Enez, Havsa, İpsala, Keşan, Lalapaşa, Meriç, Süloğlu ve Uzunköprü'dür. İl ve ilçelerin sınırlarını gösteren harita aşağıda verilmiştir.

EDİRNE İLİ VE İLÇE
SINIRLARINI GÖSTERİR
KROKİDİR

Harita 1 Edirne ili ve ilçe sınırlarını gösterir kroki

Edirne İli Trakya Yarımadasında; Kuzeyde Istranca Dağları, Güneyinde Kuru Dağları ve Ege Denizi Saros Körfezi, Batısında Meriç Nehri ve Meriç Ovası, Doğusunda da Ergene Ovasını içine alan $41^{\circ} 40'$ Kuzey enlemleri ile $26^{\circ} 30'$ Doğu boylamları arasında yer almaktadır. Ergene ve Meriç ovalarını içine alan ilimiz topraklarının % 80'ini tarıma elverişlidir.

Yörenin jeolojik yapısını tersiyer kuvarterner yaşlı birimler oluşturmaktadır. Yaşlıdan gence doğru şöyle sıralanırlar; Tersiyere ait Oligosen devrini Yenimuhacir Formasyonu, Üst Oligosen devrine ait Danişment Formasyonu, Pliyosene ait Ergene Formasyonu ve Kuvarternere ait Genç Çökeller yani Alüvyonlar oluşturmaktadır. (Trakya Genel Jeoloji Kesiti)

Yenimuhacir Formasyonu: Keşan İlçesi'nin Kuzey kesiminde Yenimuhacir Köyü yakınlığında yüzlek verirler. Genellikle ince taneli elemanlardan (kil, silt, az kum taşı) oluşmuş sarı-kızıl kahve renktedir. Yer yer karbonatlı seviyelere rastlanır. Kil ağırlıklı olduğundan yörede yapılan su yapılarında (baraj, gölet vs.) geçirimsiz doğal yapı gereci olarak kullanılmaktadır. Ayrıca inşaat sanayisinde tuğla-kiremit ham maddesi olarak kullanılmakta olup, formasyonun kalınlığı tahminen 600 m'dir.

Danişment Formasyonu: Yenimuhacir Formasyonu üzerinde geçişli olarak yer almaktadır. Kil- silt- kum ve çakıllı olan birim içerisinde, yer yer linyit oluşumlarına rastlanılmaktadır. Yer altı suyu bakımından zayıf akifer olarak bilinen bu formasyonun kalınlığı 300 - 600 metre arasında değişmektedir.

Süloğlu Üyesi: Sarı, kahve renkli kum taşı, kil taşı, silt taşı ile yer yer kömür bantlarından oluşan birim Danişment Formasyonunun üyesi olarak kabul edilmiştir.

Ergene Formasyonu: Bu formasyon siltli, kumlu, çakıllı yer yer killi birimlerden oluşmaktadır. Formasyonun kalınlığı 100-500 metre arasında değişken olup, yapısı itibariyle Trakya'nın akifer özelliğindeki en önemli yer altı suyu bulduran birimdir.

Alüvyon: Trakya yöresinde akarsu vadilerinde oluşmuş genç çökeller olup, kalınlıkları akarsu yatağının konumuna bağlı olarak değişir. 2 - 20 metre arasında kalınlık arz eden alüvyonlarda killi, siltli kum ve çakıl birimleri gözlenir.

Edirne İlinde TÜİK verilerine göre 2023 yılında toplam nüfus 419.913 kişidir.

Yıl	İlçe	Toplam Nüfus	Erkek Nüfusu	Kadın Nüfusu
2023	Merkez	194.991	96.958	98.033
2023	Keşan	84.846	42.387	42.459
2023	Uzunköprü	59.719	29.731	29.988
2023	İpsala	26.155	13.543	12.612
2023	Havsa	18.077	9.117	8.960
2023	Meriç	12.897	6.602	6.295
2023	Enez	10.625	5.443	5.177
2023	Süloğlu	6.405	3.539	2.866
2023	Lalapaşa	6.198	3.328	2.870

Çizelge 1 İlçelere Göre Edirne Nüfusu (TÜİK 2024)

Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü personel bilgisi:

ÇED ve Çevre İzinlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü; 1 Şube Müdürü ve 4 Çevre Mühendisi olmak üzere toplam 5 personelden oluşmaktadır.

Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü: 1 Şube Müdürü, 4 Çevre Mühendisi, 1 Ziraat Mühendisi, 1 Kimya Mühendisi ve 1 Elektrik Teknikeri olmak üzere toplam 8 personelden oluşmaktadır.

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirletici konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd, 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır.

Ülkemizde dış ortam hava kalitesine ilişkin parametrelerin yönetimi Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, 2023 yılı itibarıyla geçerli olan hava kalitesi limit değerlerine ilişkin bilgi Çizelge A.1'te verilmektedir.

Hava kalitesi limit değerlerinin sağlanması amacıyla hava kalitesi yönetiminin bileşenleri; emisyon envanteri, hava kalitesi modelleme ve hava kalitesi ölçümleri olarak çalışılmaktadır. Son yıllarda gelişen bilgi teknolojileri hava yönetimi alanında kullanılmaya başlanmış web tabanlı coğrafi bilgi teknolojilerini kullanan "Hava Emisyon Yönetim (HEY) Portalı" Bakanlığımız sunucularında devreye alınmıştır. Bu portalda tüm kirletici kaynakların coğrafi lokasyonları ve bilgileri kayıt altına alınmakta ve hava kirliliğine katkıları ortaya konulmaktadır. Meteorolojik/topoğrafik etmenler ve sınır ötesi kirlilik taşınımı, şehirlerimizin kirliliğe katkıları bütüncül olarak değerlendirilmekte ve hava kalitesi haritaları hazırlanmaktadır. HEY Portalı aracılığıyla hava kalitesini iyileştirmek üzere Bakanlığımız önderliğinde yerel politikalar geliştirilmektedir.

Ancak farklı kirleticilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirleticilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesi için iyi, orta, kötü, tehlikeli vb şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği sorunları ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd, 2003a). Bir bölgedeki kirletici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd, 2007).

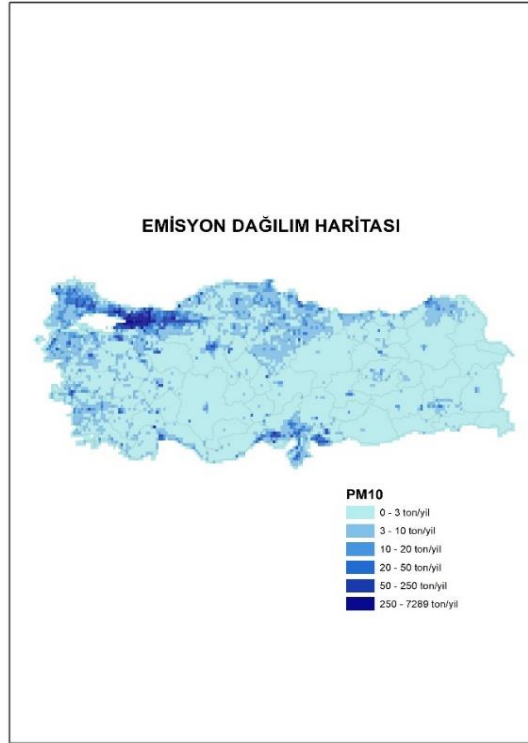
Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı

verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirletici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uygun olarak oluşturulmuştur. 5 temel kirletici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM₁₀), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava kalitesi yönetimine esas değerlendirme ve politika üretme amaçlı çalışmalar için sadece ölçüm sonuçları yeterli olmamaktadır. Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde hava kalitesi modelleme araçları ile ulusal ölçekli bütüncül değerlendirmeye altlık oluşturacak hava kalitesi haritaları elde edilmektedir. HEY Portalı aracılığıyla hava yönetimi alanında bilgi işlem teknolojilerinin etkin olarak kullanımıyla, vatandaşlarımızın soludukları ve yarım soluyacakları hava kalitesi hakkında yüksek çözünürlüklü harita bilgisi edinebilmeleri amaçlanmaktadır.

Harita 2-HEY Portalı Ulusal PM Emisyonları Dağılım Haritası

Hava kalitesi yönetimi bileşeni olan modelleme çalışmaları Bakanlığımızca hem ulusal/bölgesel /yerel ölçekte yürütülmekte; hem de geliştirilen yerli ve milli NEFES yazılımıyla sokak seviyesinde hava kalitesi değerlerinin 3 Boyutlu ortamda tespit edilmesi için kullanılmaktadır.

Harita 3- NEFES Yazılımı Edirne İli Merkez İlçesi Görseli

Bakanlığımızca, 5 metreye kadar kısa mesafeleri dahi modelleyebilen 3 boyutlu NEFES yazılımıyla hava kirliliğine neden olan noktalar ve kirlilik kaynağı tespit edilebilmektedir. Geliştirilen yerli ve milli yazılım NEFES ile stratejik hava kalitesi haritaları, 3 boyutlu bina modeli, kent atlası, topoğrafya, trafik yoğunluğu, kavşaklar, binaların yakıt tipi gibi çok sayıda etmen ele alınarak 3 boyutlu ortamda hava kalitesi değerleri halihazırda 37 ilimiz için ortaya konulmaktadır. Şehirlerimizde politikalar için uygulama sürecinin bu yöntemle etkinleştirilmesi planlanmış olup, kalan 44 il için çalışmalar sürdürülmektedir.

NEFES yazılımıyla evsel ısınma, sanayi, kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşımına bağlı hava kirliliği kaynak noktaları tespit edilip, kaynağa özgü önlemler geliştirilebilmektedir.

Hava kalitesi tahminlerinin Bakanlık kaynakları ve altyapısıyla gerçekleştirilmesine 2021 yılı itibarıyla başlanmış olup, çalışmaların 81 ilimizde yaygınlaştırılması planlanmaktadır. Bu amaçla hava yönetimine esas faaliyette olan Operasyonel Merkez günlük olarak teknik işlemleri sürdürmektedir.

Çizelge 2- Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri

KİRLLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER	UYARI EŞİĞİ
		($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	350	500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² 'de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	125	
	yıllık ve kış dönemi (Ekosistemin korunması) -insan sağlığının korunması için-	20	
NO ₂	saatlik-insan sağlığının korunması için- (2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	220	400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² 'de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için-(2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	40	
NO _x	yıllık -vejetasyonun korunması için-	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,5	----
Benzen	yıllık -insan sağlığının korunması için-	5	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama (mg/m^3)-insan sağlığının korunması için-	10	----

Çizelge 3 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM10 [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer
B: Bilgi Eşiği
U: Uyarı Eşiği

Çizelge 4 - Ulusal hava kalitesi indeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi iyi seviyededir.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun olup, hava kirliliğine hassas gruplar orta düzeyde etkilenebilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel halkın etkilenmesi beklenmemektedir
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Hassas gruplar ciddi sağlık sorunları yaşayabilir. Genel halkın bazı sağlık etkileri yaşaması muhtemeldir.
201 - 300	Kötü	Mor	Nüfusun tamamının hava kirliliğinden etkilenme olasılığı yüksek olup, hassas gruplar açık hava etkinliklerini kısıtlamalıdır.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Herkes, ciddi sağlık etkileri yaşayabilir. Açık hava etkinliklerinden kaçınılmalıdır.

Çizelge 5 –2023 yılı itibariyle Edirne’de bulunan sürekli emisyon ölçüm sistemleri (ÇŞİDİM, 2024)

SEKTÖR	TESİS SAYISI	BACA SAYISI
Ağaç İşleme	-	-
Atık Yakma	-	-
Cam	-	-
Çimento	1	1
Enerji	-	-
Gıda	-	-
Gübre	-	-
Kağıt	1	1
Kimya	-	-
Kireç	-	-
Lastik	-	-
Maden	-	-
Metalurji	-	-
Otomotiv	-	-
Rafineri	-	-
Şeker	-	-
Tekstil	-	-
Jeotermal Enerji (JES)	-	-
TOPLAM	2	2

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Kirleticiler

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürdioksit (SO_2), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfirik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO_2 ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO_2), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO_2 'nin ozon veya radikallerle (OH veya HO_2 gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibari ile NO_2 kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO_2 derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO_2 derişimine uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM_{10}), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM 'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM_{10} -10 μm 'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 μm 'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM_{10} için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM_{10} solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkayıcı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM_{10} 'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM_{10} maruziyetine karşı hassastır. PM_{10} yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler %100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerlere ulaşılmasının bir sebebi de enverziyon durumudur. CO'nin global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m^3 arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınırlar tespit edilmiştir.

Enverziyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO'nin ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO'ye maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır

kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.

Çizelge 6 – 2023 yılında kullanılan doğalgaz tüketim miktarları
(TREDAŞ, 2024)

	Doğalgaz	
	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (sm ³)
Sanayi	0-10.000 sm ³ aralığında gaz kullananlar	22.051
	10.001-100.000 sm ³ aralığında gaz kullananlar	688.504
	100.001-300.000 sm ³ aralığında gaz kullananlar	1.561.745
	300.001-1.000.000 sm ³ aralığında gaz kullananlar	1.355.436
	1.000.001-10.000.000 sm ³ aralığında gaz kullananlar	3.349.237
	Tüketim Miktarı (sm ³)	
Konut		78.257.843

Çizelge 7 - 2023 yılında İlimizde satılan kömür miktarları
(<http://hey.csb.gov.tr/hey>, 2024)

Yakıtın Cinsi	Miktarı (ton)
Yerli Kömür	1293,75
İthal Kömür	566,57

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

İlimiz genelinde ısınma amaçlı üretimi yapılan katı yakıtların belgelendirilmesi Müdürlüğümüzce, yakıtların, yakıt satıcılarının ve yakma sistemlerinin denetimleri yetki devri yapılmış belediyelerce yapılmaktadır. 2023 yılında 4 adet uygunluk izin belgesi, 54 adet satış izin belgesi ve 4 adet katı yakıt satıcısı kayıt belgesi düzenlenmiştir.

Her yıl kış mevsimi başlamadan önce Mahalli Çevre Kurulu kararı alınarak İlimizde satışa sunulacak katı yakıtların kriterleri belirlenmektedir. Bu kriterler ilçe bazında o ilçenin hava kalitesine göre değişim gösterebilmektedir.

A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları

Evsel ısınmadan kaynaklı kirliliğin önlenmesi için; İl Müdürlüğümüzce ve yetki devri vermiş olduğumuz Merkez, Uzunköprü ve Keşan ilçe Belediyelerince katı yakıt satıcılarının denetimi yapılmakta, numuneler alınmakta, yakma saatlerinin düzenlenmesi ve kontrolü, katı yakıt kriterlerinin belirlenmesi yapılmaktadır.

Çizelge 8 - Temiz Hava Eylem Planları ile İlgili Kurumların Alacağı Önlemler

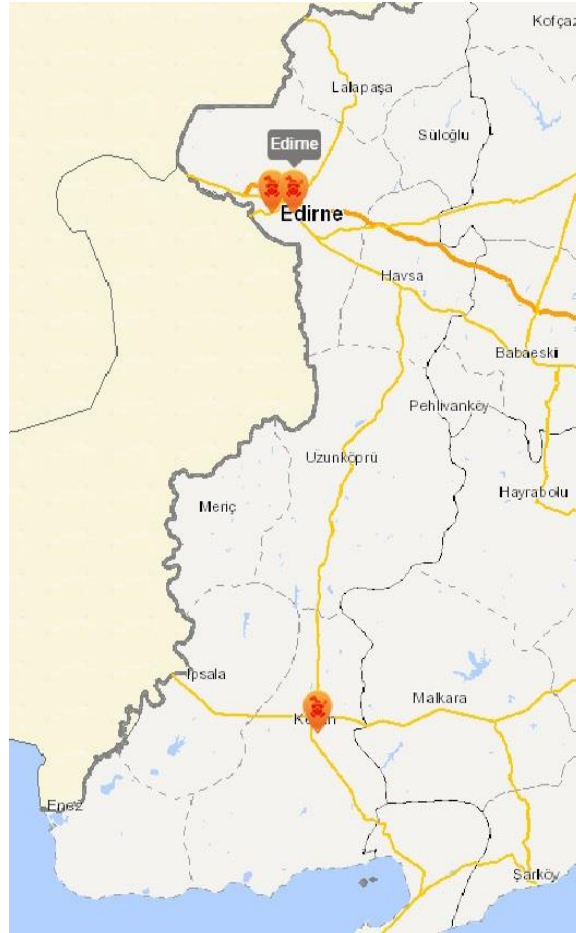
(THEP- İZ Yazılımı 2024)

Eylem Alanı	Spesifik Eylemler	Hedefler	Uygulama Tarihi	Tahmini Toplam Maliyet	Sorumlu Kuruluşlar
Evsel Isınma	Binalarda ısı yalıtımına önem verilmesi,	Yakıt tüketiminin ve baca gazı emisyonlarının azaltılması	2020-2024	Yüksek	Belediyeler, kamu kurum ve kuruluşları ile konut sahipleri
Evsel Isınma	Doğalgaz kullanımı ve yararlarının anlatılması, alt yapısının oluşturulması, doğalgaz kullanımının özendirilmesi veya kademeli olarak zorunlu hale getirilmesi için karar alınması	Edirne il genelindeki tüm konutlara doğalgazın ulaştırılması ve kömür yakılmasının engellenmesi	2020-2024	Yüksek	Valilik, Belediye, TREDAS, Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Evsel Isınma	Kömür ve doğalgaz kazanlarının periyodik olarak bakımı yapılması ve ilgili kurumlarca denetlenmesi	Hava Kirliliğinin Azaltılması	2020-2024	Orta	Site Yönetimleri, Belediyeler, Makine Mühendisleri Odası (MMO), Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Evsel Isınma	Kalorifercilerin ateşçi eğitim kurslarına katılımı sağlanmalı,	Bilinçsiz kazan yakımının önüne geçmek, hava kirliliğinin azaltılması	2020-2024	Az	Belediye, MMO

Evsel Isınma	Halihazırda bulunan kalorifer sistemlerinde termostat kullanılması için gerekli kararların alınması ve uygulanması	Hava Kirliliğinin Azaltılması, Yakıt tüketiminin azaltılması.	2020-2024	Az	Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, Belediyeler, Site Yönetimleri
Evsel Isınma	İlgili personele kömür numunesi alma esas ve usulleri eğitimi aldirmek	Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü ile ilgili etkin denetleme yapmak	2020-2024	Orta	Belediyeler, Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Evsel Isınma	Apartman yöneticilerine hava kirliliği konusunda eğitim vermek	Hava kirliliği konusunda farkındalık yaratmak ve yakma kuralları ile ilgili eğitim vermek	2020-2024	Orta	Belediyeler
Evsel Isınma	Öğrencilere ve vatandaşlara yönelik bilinçlendirme çalışmalarının yapılması Hava kirliliğinin azaltılması	Hava kirliliğinin azaltılması	2020-2024	Orta	Belediyeler, Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Evsel Isınma	İl genelinde kullanılan ısınma amaçlı katı yakıtları üreten, dağıtan, satışı yapan ve kullanan gerçek veya tüzel kişilerin denetlenmesi	Kalitesiz yakıt kullanımının önlenmesi ve hava kalitesinin iyileştirilmesi	2020-2024	Yok	Belediyeler Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Evsel Isınma	Mahalli Çevre Kurullarında ildeki hava durumuna göre gerekli önlemlerin alınması için önerilerde bulunmak	Hava Kalitesinin iyileştirilmesi	2020-2024	Yok	Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Trafik	Toplu taşıma araçları yaygınlaştırılması,	Toplu Taşıma Sisteminin Rehabilitasyonu ve dolaylı olarak hava kirliliğinin azaltılması	2020-2024	Yüksek	Belediyeler, ETUS
Trafik	Araçların egzoz emisyon ölçümleri periyodik olarak yapılması ve bu işletmelerin denetimlerinin yapılması	Hava Kirliliğinin Azaltılması	Periyodik	Orta	TUVTürk ve Özel Servisler, Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Trafik	Yürüyüş ve bisiklet yollarının artırılması ve bu alanların yeşil koridorlarla birleştirilmesi	Hava Kirliliğinin azaltılması.	2020-2024	Orta	Belediye Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Trafik	Trafik ışıklarında Yeşil Dalga uygulamasının artırılması	Hava kirliliğinin arttırılması	2020-2024	Az	Edirne İl Emniyet Müdürlüğü
Trafik	Egzoz emisyon yetki belgesi bulunan işletmelerin periyodik denetimlerini yapmak	Hava kalitesinin iyileştirilmesi	2020-2024	Yok	Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Trafik	Egzoz emisyon ölçümlerini yaptırmayan araç sahiplerine idari yaptırım uygulamak	Hava kalitesinin iyileştirilmesi	2020-2024	Yok	Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, İl Emniyet Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı

Sanayi	Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında Ek-1 ve Ek-2 Listelerinde Hava Emisyonu kapsamında yer alan tesislerin çevre izni alması ve sürekli olarak denetlenmesi	PM10, SO2, NOX, Toz ve Koku emisyonlarının azaltılmasının sağlanması 2	2020-2024	Az	Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Sanayi	İlimizde bulunan ve bir kısmı ilçe merkezlerine yakın olan sanayi sitelerinin denetimlerinin düzenli olarak yapılması	Hava kalitesinin iyileştirilmesi	2020-2024	Yüksek	Edirne Valiliği, Belediyeler, Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

A.4. Ölçüm İstasyonları

Harita 4 – Edirne ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri

İlimiz sınırları içerisinde Merkez İlçemizde 2 sabit ve Keşan İlçemizde 1 adet olmak üzere toplam 3 adet sabit hava kalitesi izleme istasyonu bulunmaktadır.

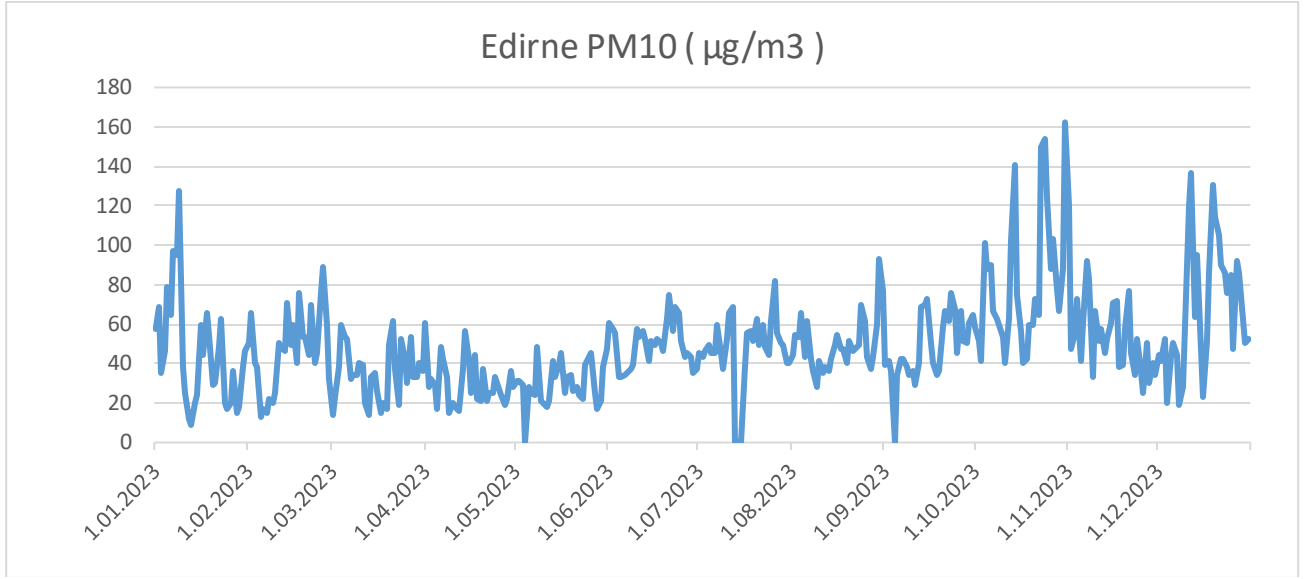

Çizelge 9 - 2023 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler

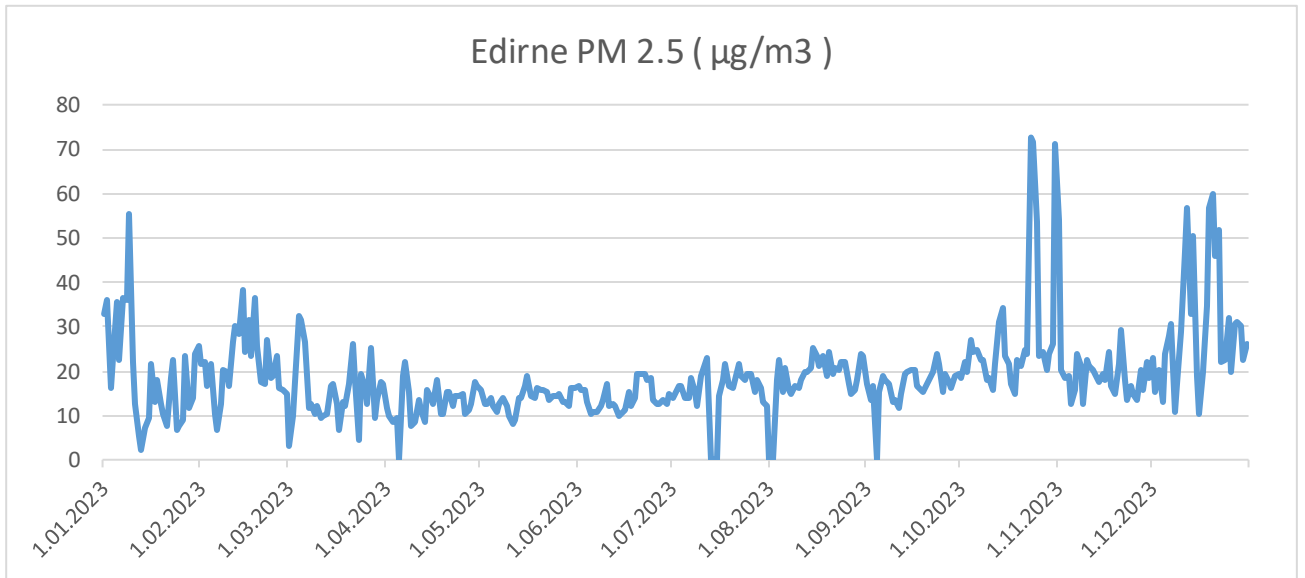
İSTASYON YERLERİ	KOORDİNATLARI (Enlem-Boylam)	HAVA KİRLETİCİLERİ							
		SO ₂	NO _x	PM ₁₀	NO	NO ₂	PM _{2,5}	O ₃	CO
Karaağaç	26.53722; 41.65888	X	X	-	X	X	-	X	-
Merkez	26.58533; 41.65883	X	X	X	X	X	X	X	-
Keşan	26.63529; 40.85121	X	X	X	X	X	X	-	-

(havaizleme.gov.tr, yıl 2024)

Grafik 1 - 2023 yılında (Edirne Merkez) istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği

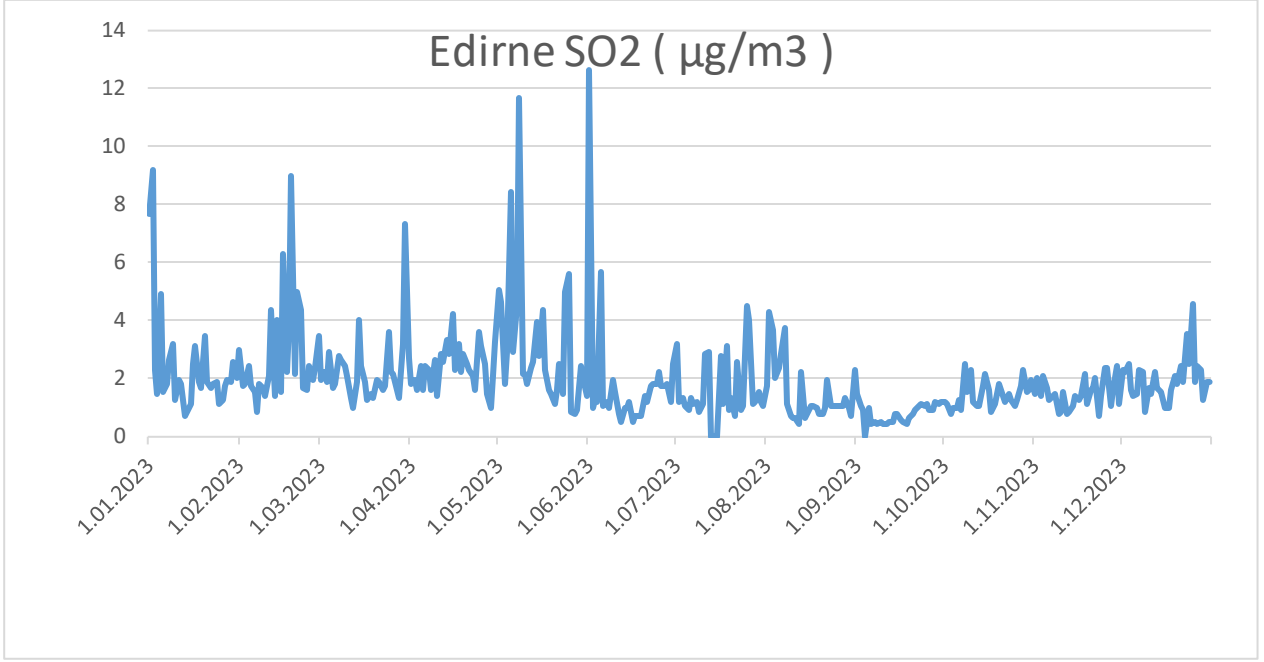
(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024)

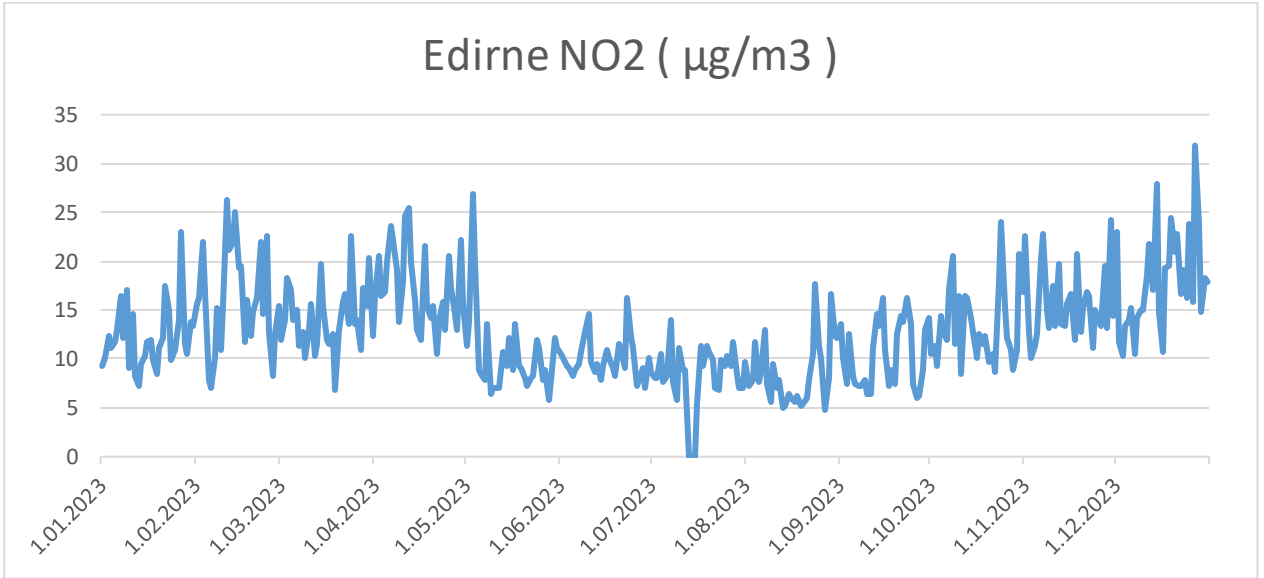
Grafik 2 - 2023 yılında (Edirne Merkez) istasyonu PM_{2,5} parametresi günlük ortalama değer grafiği

(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024)

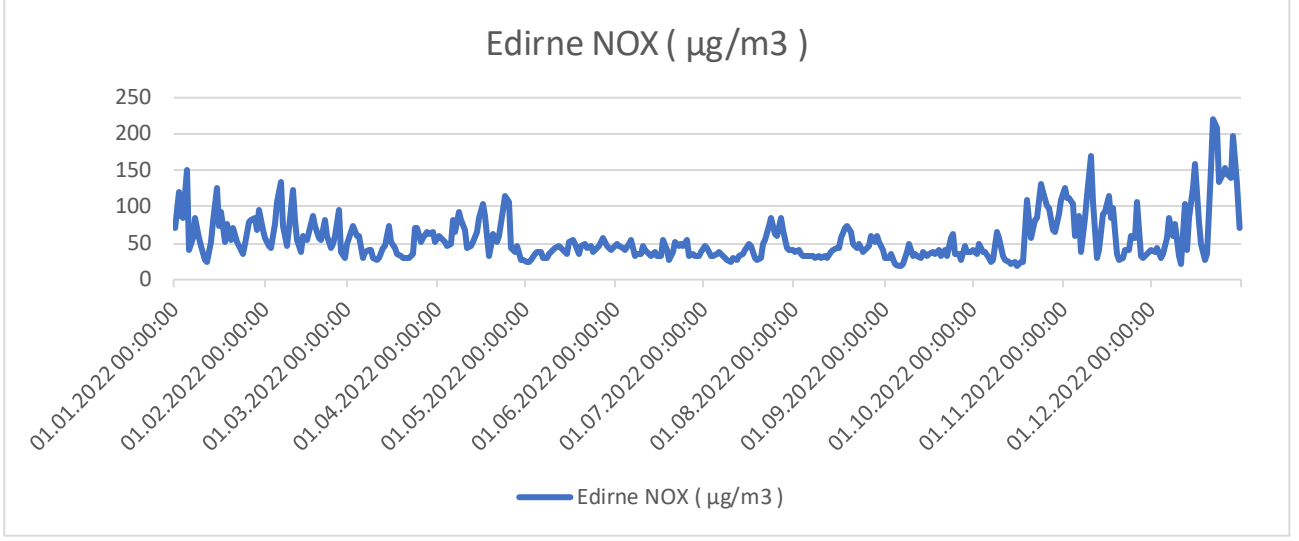

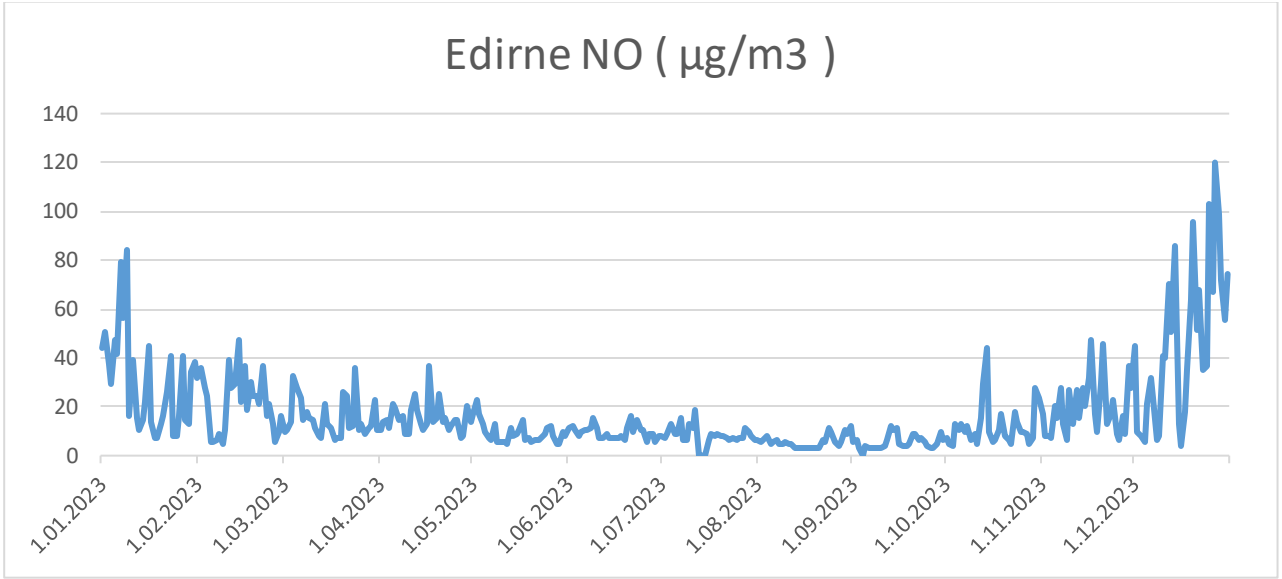
Grafik 3 - 2023 yılında (Edirne Merkez) istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024)

Grafik 4 - 2023 yılında (Edirne Merkez) istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024)

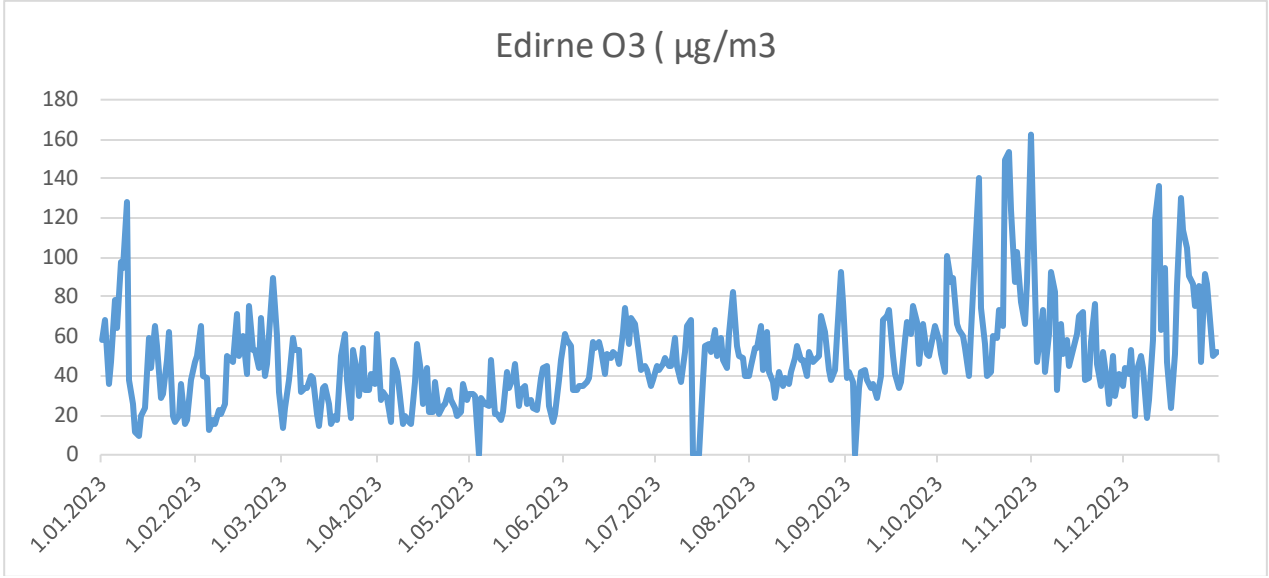

Grafik 5 - 2023 yılında (Edirne Merkez) istasyonu NO_x parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024)

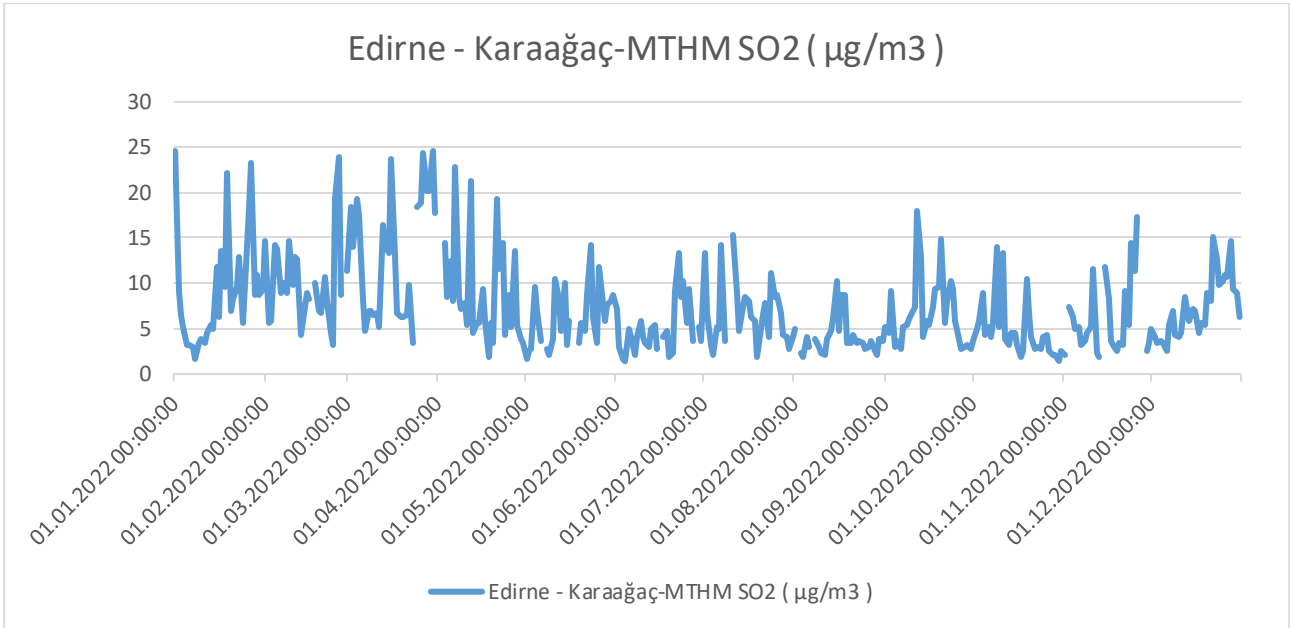

Grafik 6 - 2023 yılında (Edirne Merkez) istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024)

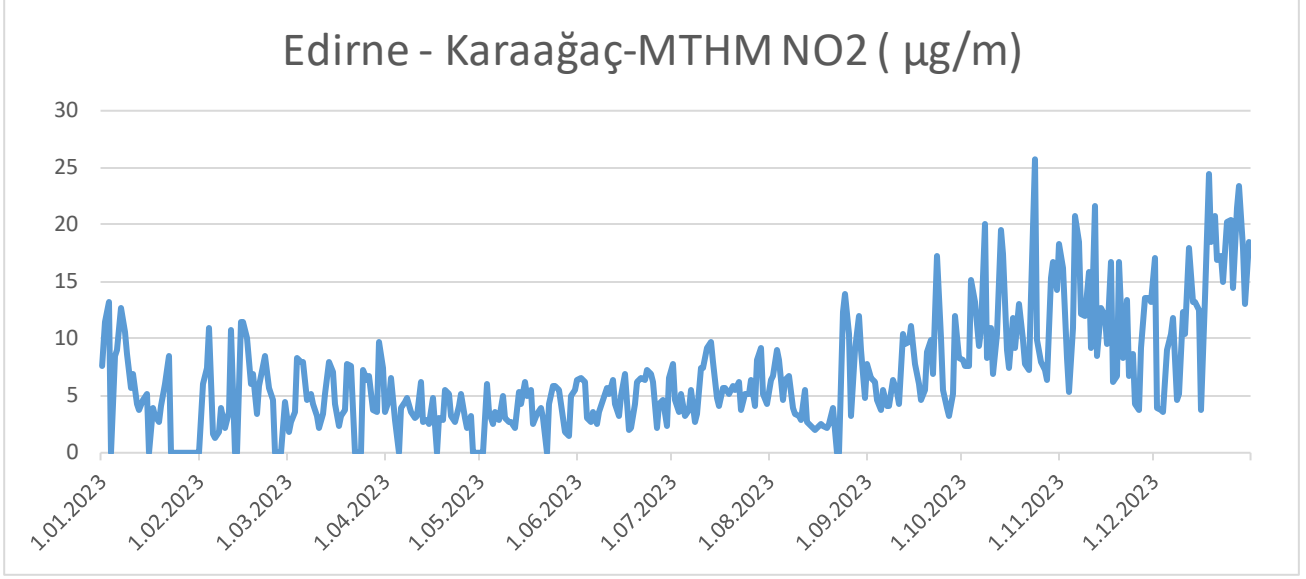

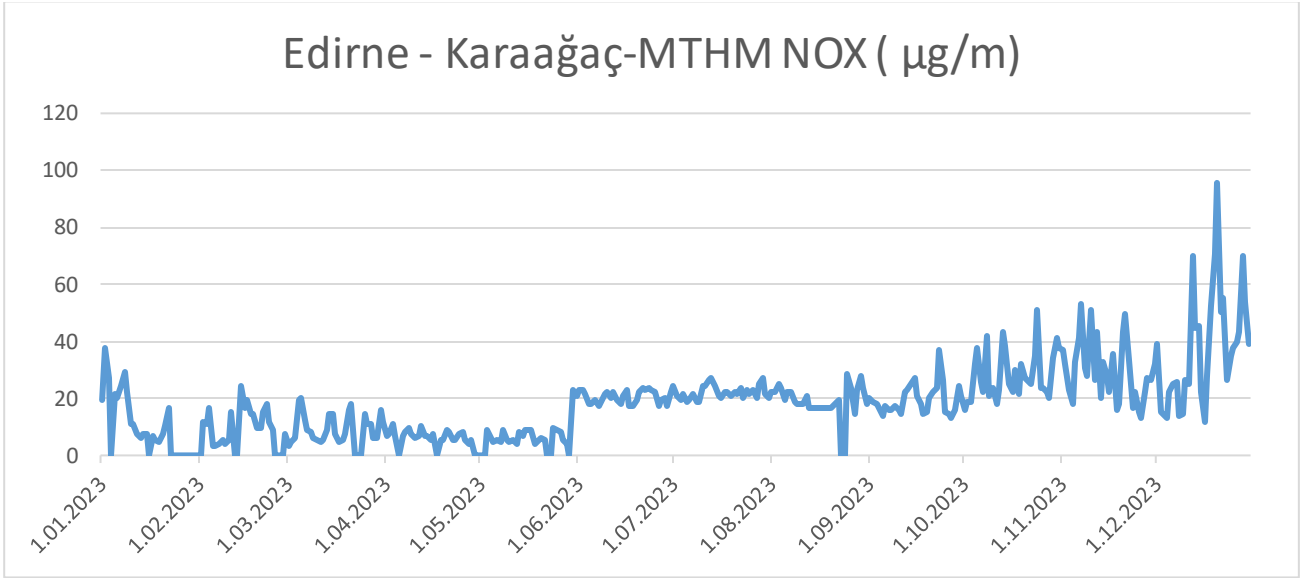
Grafik 7 - 2023 yılında (Edirne Merkez) istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024)

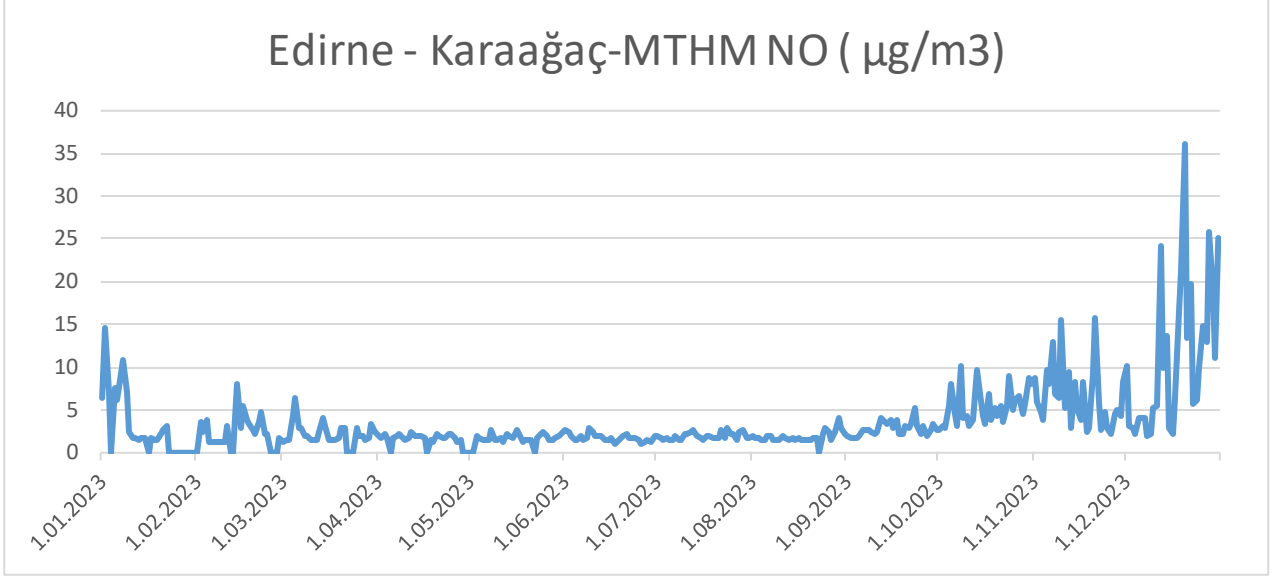
Grafik 8 - 2023 yılında (Edirne Karaağaç) istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024)

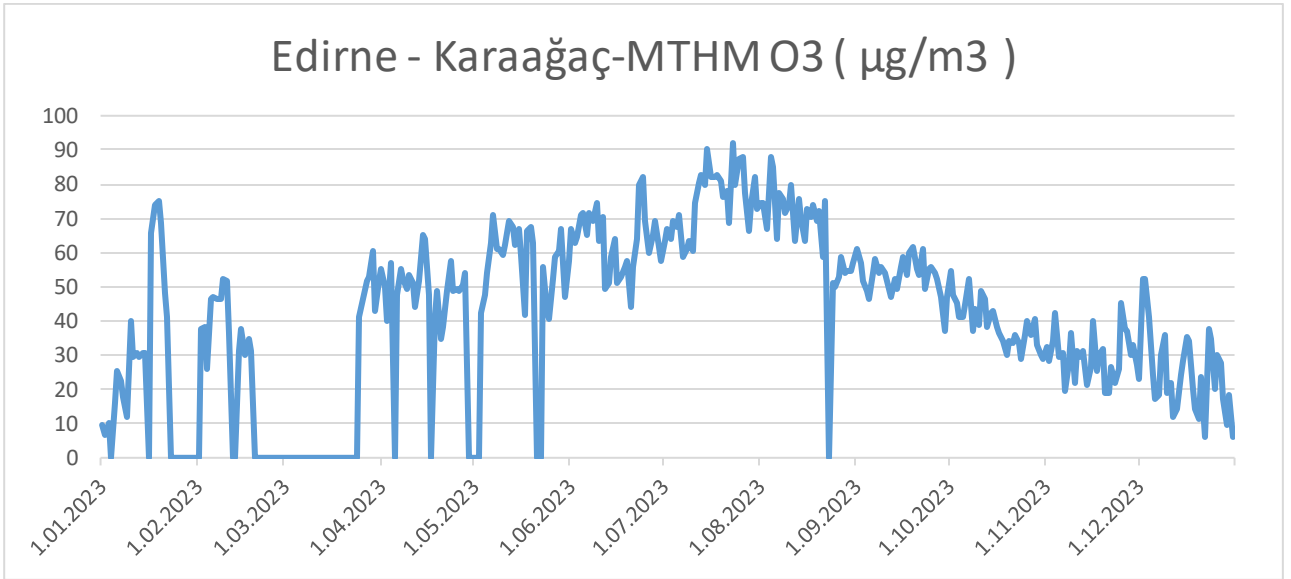
Grafik 9 - 2023 yılında (Edirne Karaağaç) istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024)

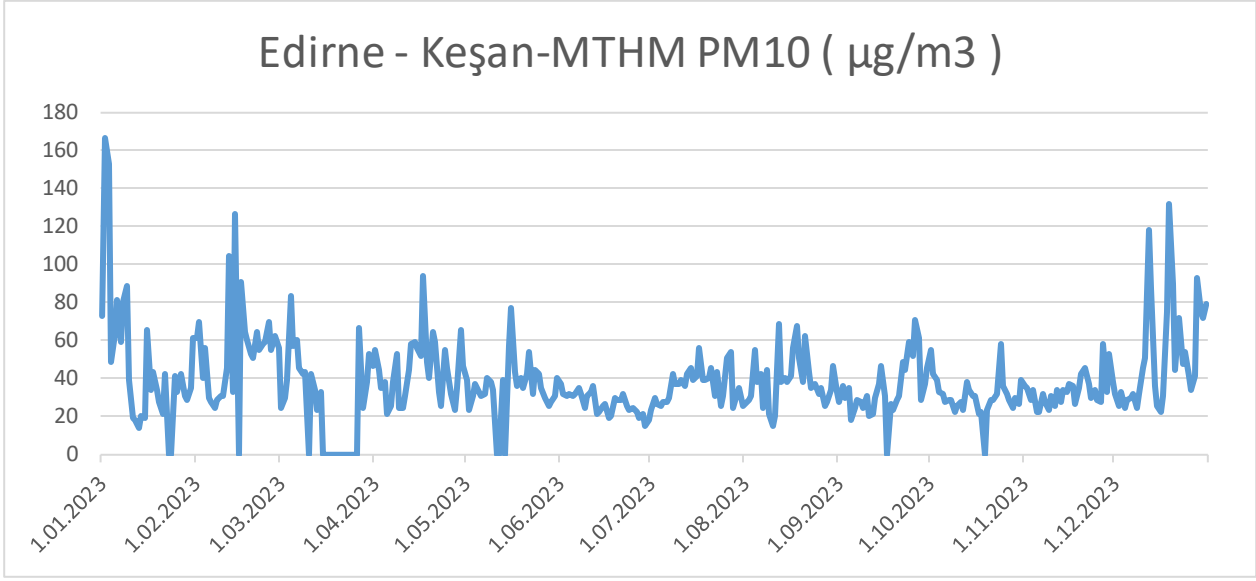
Grafik 10 - 2023 yılında (Edirne Karaağaç) istasyonu NO_x parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024)

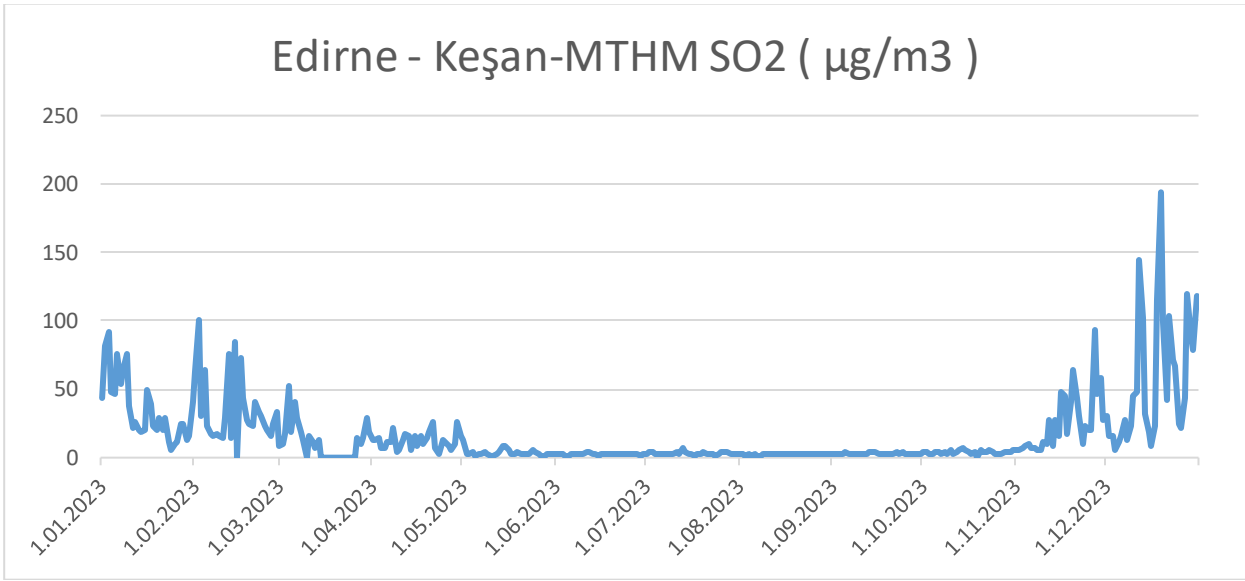
Grafik 11 - 2023 yılında (Edirne Karaağaç) istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024)

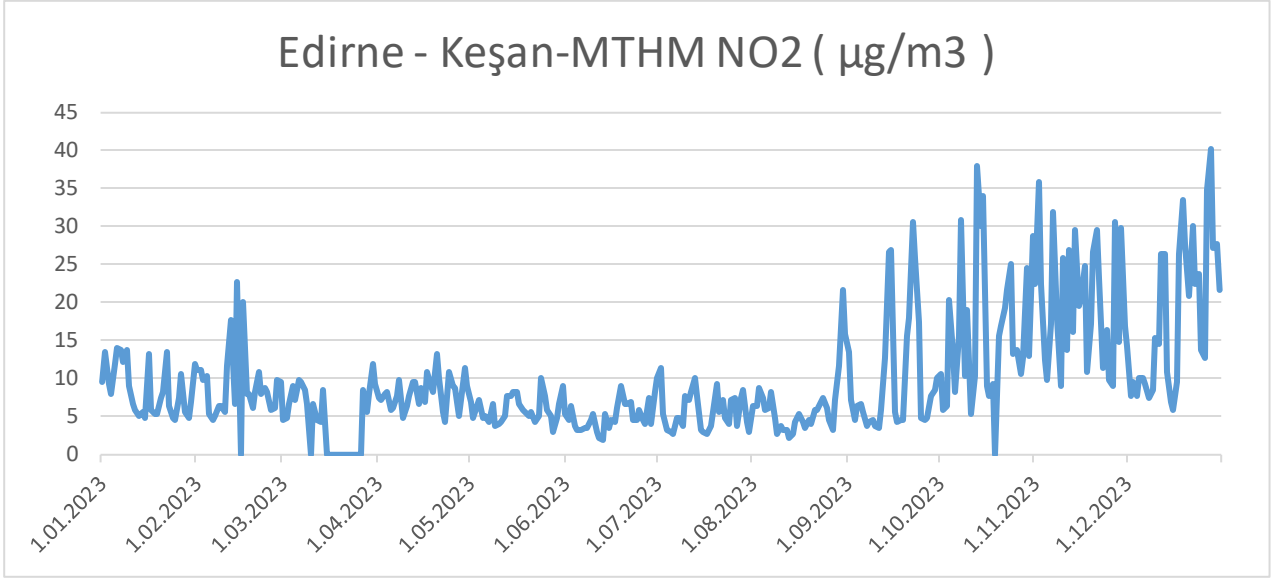
Grafik 12 - 2023 yılında (Edirne Karaağaç) istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği (havaizleme.gov.tr, Yıl 2024)

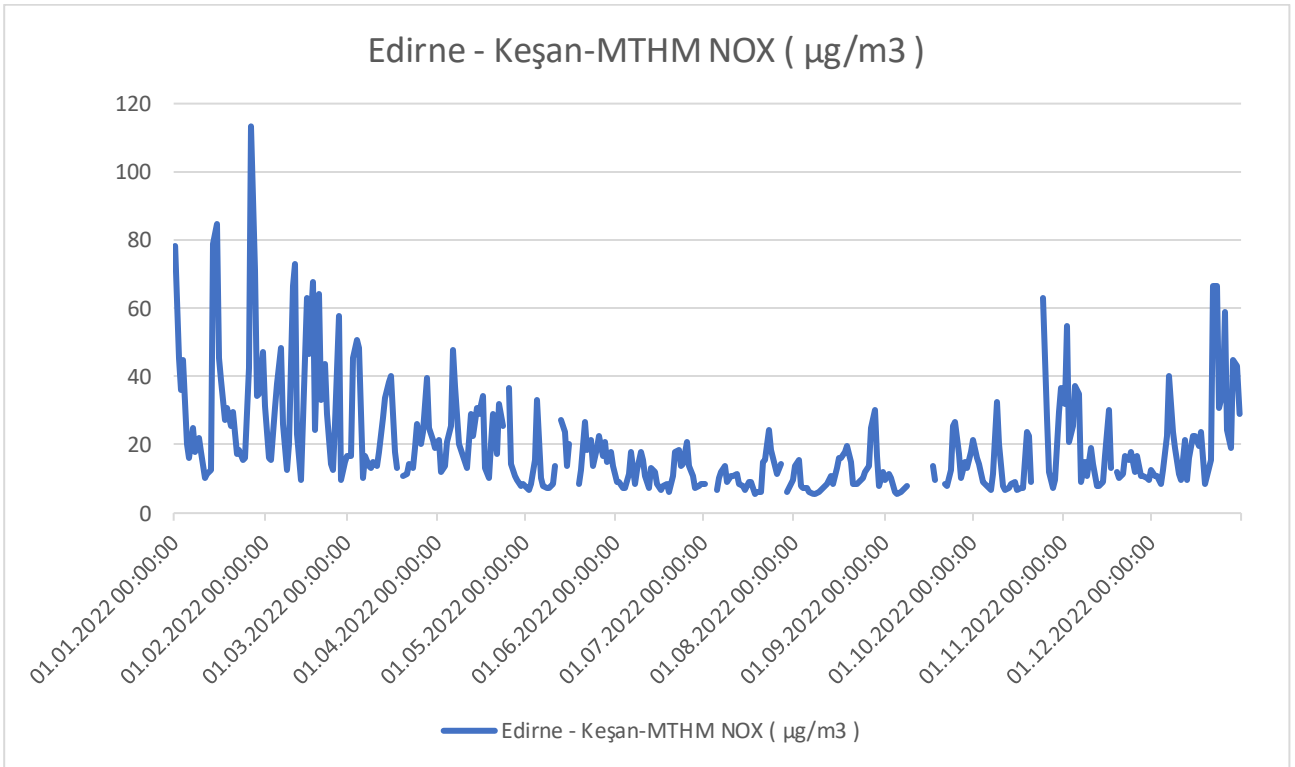
Grafik 13 - 2023 yılında (Keşan) istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024)

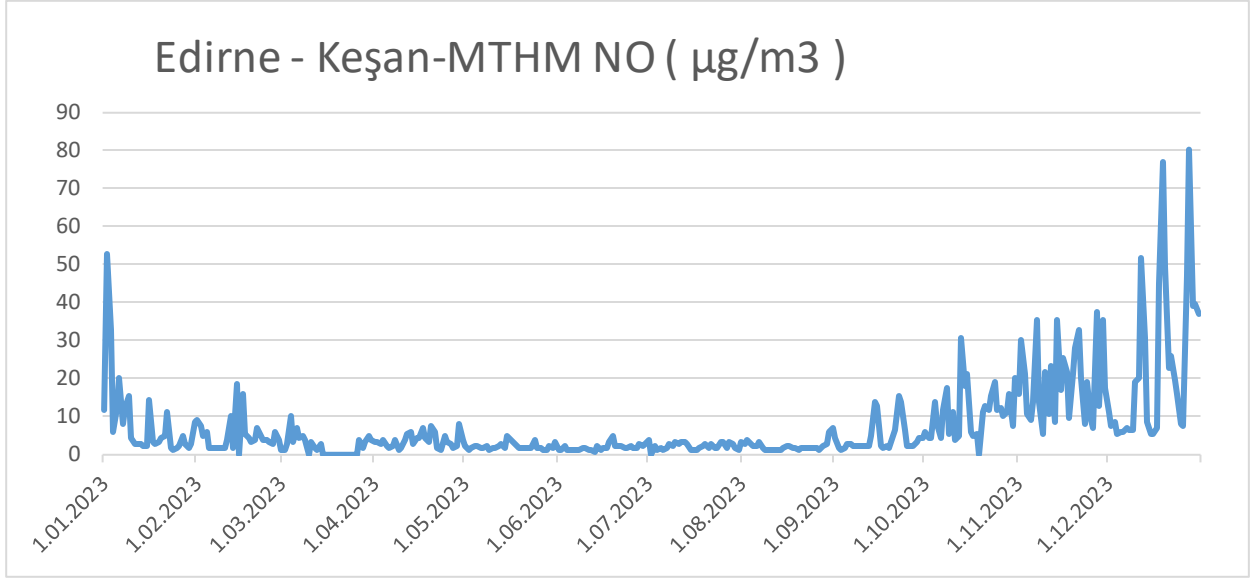
Grafik 14 - 2023 yılında (Keşan) istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024)

Grafik 15 - 2023 yılında (Keşan) istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024)

Grafik 16 - 2023 yılında (Keşan) istasyonu NO_x parametresi günlük ortalama değer grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024)

Grafik 17 - 2023 yılında (Keşan) istasyonu NO parametresi günlük ortalama değeri grafiği(havaizleme.gov.tr, Yıl 2024)

Çizelge 2 - 2023 yılı hava kalitesi parametreleri (Edirne Merkez) aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları (µg/m³; CO: mg/m³)
(havaizleme.gov.tr, 2024)

İSTASYON ADI	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	2,44	0	45,27	11	29,54		12,14	0	71,28			
Şubat	2,77	0	42,55	9	21,42		16,04	0	57,89			
Mart	2,27	0	34,53	3	15,25		14,12	0	47,37			
Nisan	2,39	0	48,53	8	15,28		17,34	0	44,00		33,19	
Mayıs	3,07	0	31,89	1	9,92		10,29	0	31,75		32,44	
Haziran	1,82	0	49,37	17	9,52		9,92	0	34,62		34,06	
Temmuz	7,35	0	108,53	16	18,43		9,16	0	42,96		41,67	
Ağustos	1,49	0	49,89	9	5,80		8,56	0	17,66		51,57	
Eylül	1,17	0	51,80	15	5,91		10,35	0	24,37		38,38	
Ekim	1,43	0	78,74	27	42,98		13,46	0	42,98		25,96	
Kasım	1,47	0	55,49	17	19,66		15,61	0	56,67		25,58	
Aralık	1,96	0	68,29	20	41,08		18	0	124,41		18,61	

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

Çizelge 3 - 2023 yılı hava kalitesi parametreleri (Karaağaç) aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları (µg/m³; CO: mg/m³)
(havaizleme.gov.tr, 2024)

İSTASYON ADI	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	4,14	0			4,51		6,80	0	14,84		33,96	
Şubat	3,67	0			2,86		6,63	0	11,41		37,11	
Mart	3,99	0			2,43		5,25	0	9,99		48,93	
Nisan	2,82	0			1,85		4,05	0	7,25		48,77	
Mayıs	2,27	0			1,84		4,05	0	7,75		59,52	
Haziran	2,27	0			1,77		4,80	0	20,44		63,35	
Temmuz	4,85	0			1,94		5,56	0	22,12		74,95	

Ağustos	3,21	0			1,89		5,76	0	19,75		67,56	
Eylül	3,21	0			2,80		7,14	0	19,52		53,21	
Ekim	3,82	0			5,45		5,43	0	11,54		39,15	
Kasım	3,93	0			6,55		11,76	0	29,64		29,72	
Aralık	5,25	0			10,56		13,69	0	37,49		25,12	

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

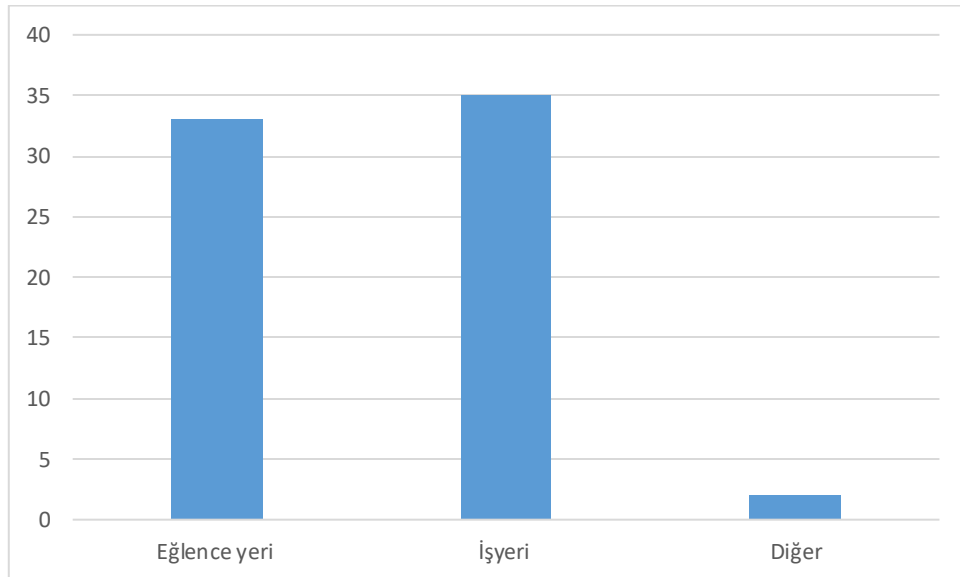
Çizelge 4 - 2023 yılı hava kalitesi parametreleri (Keşan) aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)
(havaizleme.gov.tr, 2024)

İSTASYON ADI	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	35,21	0	51,98	10	8,48		8,55	0	23,74	8		
Şubat	35,87	0	55,94	19	5,25		9,38	0	19,30	3		
Mart	22,12	0	48,24	8	4,41		7,94	0	16,47	2		
Nisan	12,43	0	44,32	10	3,78		8,10	0	14,95			
Mayıs	3,59	0	38,77	2	2,18		5,98	0	9,96			
Haziran	2,54	0	27,22	2	1,88		4,91	0	21,85	16		
Temmuz	3,05	0	36,35	3	2,35		5,81	0	35,24	30		
Ağustos	2,31	0	38,82	5	2,31		6,30	0	24,14	13		
Eylül	3,16	0	35,29	4	4,52		10,11	0	22,27	6		
Ekim	4,61	0	31,55	2	11,97		17,01	0	37,78	18		
Kasım	24,92	0	33,77	2	19,31		20,11	0	51,86	24		
Aralık	51,98	2	52,55	10	23,52		18,17	1	57,89	17		

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

A.5. Çevresel Gürültü

İlimiz Merkez ve Keşan ilçesi mücavir alanlarında Belediyelere yetki devri yapıldığından buradaki gürültü şikâyetlerine Belediyeler denetlemektedir. Bunun dışındaki bütün yerlerde gürültü denetimleri Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüz tarafından yapılmaktadır.

Grafik 18 – 2023 yılında gürültü konusunda yapılan şikâyetlerin dağılımı
(<https://edenetim.cevre.gov.tr/>, Edirne Belediyesi ve Keşan Belediyesi. Yıl 2024)

Bakanlığımız ve TÜBİTAK-MAM işbirliği çerçevesinde yürütülen bahse konu proje kapsamında Edirne İlimizin gürültü haritalama çalışmaları 2018 yılı sonu itibariyle tamamlanmıştır.

A.6. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

Ülkemizde, emisyonların tesis seviyesinde takibine yönelik mevzuat çalışmaları 2010 yılında başlamış, Bakanlığımız ve ilgili kurumlar ile kuruluşlar arasında oluşturulan teknik bir çalışma grubu Sera gazı emisyonlarının takibine ilişkin yasal çerçevenin temelleri “ Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik ” in 25 Nisan 2012 Tarihli ve 28274 Sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmesiyle atılmıştır. Yönetmelik, Doğrulayıcı Kuruluşlar için TÜRKAK tarafından yapılması gereken akreditasyon yükümlülüğünü 2017 yılına ertelemek üzere revize edilerek 17 Mayıs 2014 tarih ve 29003 Sayılı Resmi Gazete’ de tekrar yayımlanmıştır. Yönetmeliğimiz ihtiyaçlar doğrultusunda bir kez daha revize edilmiş, 31 Mayıs 2017 tarihli ve 30082 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanmıştır.

Söz konusu yönetmelik, 2003/87/EC sayılı AB Emisyon Ticareti Direktifinin, sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanması konularını uyumlaştıracak şekilde hazırlanmış olup, AB Çevre Müktesebatına uyum çerçevesinde önemli bir adım atılmıştır.

Ulusal mevzuat kapsamında, elektrik, çimento, demir-çelik, rafineri, seramik, kireç, kâğıt ve cam üretimi gibi sektörlerden kaynaklanan ve ulusal sera gazı emisyonlarının yaklaşık yarısını teşkil eden sera gazı emisyonları tesis seviyesinde izlenmektedir.

Yönetmelik kapsamında yürütülecek izleme ve raporlama iş ve işlemlerinin detaylandırılmasına yönelik “Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi ve Raporlanması Hakkında Tebliğ” 22 Temmuz 2014 tarih ve 29068 sayılı Resmi Gazete’ de, tesis bazında hazırlanacak emisyon raporlarının Bakanlığa gönderilmeden önce yetkili bağımsız kuruluşlarca doğrulanması ile ilgili hususlar ve bahse konu doğrulayıcıların yetkilendirilmesine ilişkin şartlara yönelik “Sera Gazı Emisyon Raporlarının Doğrulanması ve Doğrulayıcı Kuruluşların Yetkilendirilmesi Tebliği” ise 02 Nisan 2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik kapsamındaki tesisler öncelikle sera gazı izleme planlarını hazırlayarak sera gazı emisyonlarının ilk izlenmeye başlanacağı tarihten en az 6 ay önce Bakanlığa onay için göndermekle yükümlüdür. İzleme planı onaylandıktan sonra tesis, sera gazı emisyonlarını bu plan çerçevesinde her takvim yılı (1 Ocak -31 Aralık) için izlemek ve her yılın 30 Nisan tarihine kadar bir önceki yılın seragazı emisyon raporunu Bakanlıktan tarafından yetkilendirilmiş doğrulayıcı kuruluşlara doğrularak Bakanlığa raporlamakla yükümlüdür.

Türkiye Ozon Tabakasının Korunmasına Dair Viyana Sözleşmesi ve Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü 1991 yılında taraf olmuştur. Montreal Protokolünün Yirmi sekizinci Taraflar Konferansında kabul edilen Kigali Değişikliği, Bakanlığımız tarafından, ilgili iş ve işlemleri yürütmek üzere Dışişleri Bakanlığımıza iletilmiş olup 29 Mayıs 2019 tarihinde “Yirmi sekizinci Taraflar Toplantısında üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolüne Yönelik Değişiklik (Kigali Değişikliği-2016) Dair Kanun Teklifi” TBMM Dış İşleri komisyonunca kabul edilmiştir.

Kigali Değişikliğini kabul edebilmek, bu değişikliğin kendi iç mevzuatlarına uyumunu sağlayabilmek adına taraf ülkelerde Montreal Protokolü tarafından fonlanan etkinleştirme faaliyetleri (Enabling Activities) yürütülmektedir. Bu faaliyetler kapsamında ülkemizde önce kamu kurumları ve özel

sektör için değişikliğin getirileri konusunda bilgilendirme toplantıları yapılmış, ayrıca konuya ilişkin ilgili sektörlerin katılımı ile çalıştaylar düzenlenmiştir. Bu şekilde lkemizin Değişiklik getiri ve yükümlölüklerine hazır hale getirilmesi planlanmaktadır. Bu değişiklik ile 2050 itibariyle 80 milyar ton CO2 eşdeğeri emisyonun engellenmesi beklenmektedir. Bu şekilde küresel sıcaklık artışını 2°C'nin altında tutulması yönündeki amaca çok belirgin bir katkı sağlanacaktır. Çeşitli tarihlerde kamu kurumları ve özel sektör ile istişare alıştayı düzenlenmiş ve değişikliğin kabulü ile kurumlara düşen sorumluluklarda yapılması gerekenlere ilişkin yol haritası belirlenmiştir.

Öte yandan günün gelişen şartları ve ülkemizin durumu da göz önüne alınarak değişen şartları karşlamak üzere; Ozon Tabakasını İncelten Maddelere İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, 06 Ekim 2020 tarihli ve 31266 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

“Florlu Sera Gazı İçeren Ürün veya Ekipmana Müdahale Eden Gerçek ve Tüzel Kişilerin Belgelendirilmesine İlişkin Tebliğ” 24/09/2020 tarihli ve 31254 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Böylelikle florlu sera gazları ile çalışan teknik personelin bilgi ve birikiminin arttırılması desteklenerek Bakanlığımız mevzuatlarının hükümlerinin uygulanmasında verimin artması hedefine katkı sağlayacaktır.

Bunun yanında, Bakanlığımız tarafından yürütölmekte olan “Sera Gazı Ulusal Katkı Hedefinin Gerçekleştirilmesi için Kapasite Geliştirme ve İzleme Projesi” kapsamında ulusal katkı çerçevesinde yer almakta olan enerji, ulaştırma, sanayi, tarım, orman ve atık sektörleri ile ilişkili kamu kurumları, özel kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşlarına yönelik sektörel temelde kapasite geliştirme ve farkındalık faaliyetleri gerçekleştirilmiş, Sera gazı projeksiyonlarına temel teşkil eden veri tabanlarının hazırlanarak alt projeksiyon alışmaları, Paris Anlaşması'na taraf olan ülkelerin sunmuş oldukları ulusal katkılarda yer alan azaltım ve uyuma yönelik hedef ve politikaların sektör temelinde incelenerek ülkemiz politikalarına yol gösterici değerlendirmeler yapılmasına katkı sağlayacağı beklenilmektedir.

Ayrıca Karbon Piyasalarına Hazırlık Ortaklığı (Partnership of Market Readiness-PMR) Dünya Bankası Projesi ile Türkiye de yasal ve kurumsal altyapı analizleri ve diğer ülkelerdeki iyi uygulamalar çerçevesinde taslak bir İklim Değişikliği Kanunu hazırlanmış, taslak emisyon ticaret sistemi mevzuatı, emisyon ticaret sisteminin uygulanabilmesi için kurumsal ereve oluşturulmuş, Paris Anlaşması Madde 6 altında Türkiye'nin konumunun belirlenmesi, sera gazı emisyon sınırı ve tahsisat planlarının belirlenmesi çalışmaları yürütölmüştür.

İklim Değişikliği 7. Ulusal Bildirimi ve 3. İki Yıllık Raporun Hazırlanmasına Destek Projesi ile Sözlüşmenin Ek I Taraf lkesi olarak Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği ereve Sözlüşmesi (BMİDÇS) kapsamında Türkiye Cumhuriyeti İklim Değişikliği Yedinci Ulusal Bildirimi 26 Aralık 2018 tarihinde; Üçüncü İki Yıllık Raporu 1 Ocak 2018 tarihinde BMİDÇS Sekretaryasına sunulmuştur. Bunun yanında Dördüncü İki Yıllık Rapor hazırlanmış olup, 27 Aralık 2019 tarihinde Sekretaryaya sunulmuştur. Proje kapsamında 2023 – 2030 yılları iklim değişikliği eylem planı ve 2050 iklim değişikliği stratejisi hazırlık çalışmalarına devam edilmektedir.

“Düşük Karbon Salımı için özümsel Tabanlı Strateji ve Eylem Geliştirilmesi Teknik Yardım Projesi”ile iklim değişikliği ile çözümsel tabanlı mücadele yoluyla küresel çabalara katkı sağlayarak insan kaynaklı sera gazı emisyonlarının azaltılması hedeflenmiş, bu çerçevede; atık, bina, ulaştırma ve tarım sektörlerinde düşük karbonlu büyüme fırsatlarının değerlendirilerek, çevreye duyarlı ekonomik büyümeyi sağlayan yeni iş alanları, Ar-Ge ve yenilikçi yaklaşımların araştırılması, uzun vadede düşük karbonlu kalkınmayı desteklemek için analitik bir temel sağlayarak AB iklim politikası ve mevzuatı ile zaman içerisinde uyum sağlamak amacına haiz Proje, Ağustos 2020 itibariyle başarıyla tamamlanmıştır.

Stratejik Planda yer alan söz konusu hedef kapsamında özellikle; “sera gazı emisyonlarının azaltılması ve iklim değişikliğine uyum ile ilgili ulusal ölçekte plan, proje ve mevzuat çalışmaları devam etmekte olduğu” ifade edilmiştir. Bu doğrultuda iklim değişikliğine uyum, sera gazı azaltımı ve ozon tabakasının korunması bağlamında yürütülen çalışmalar da mevcuttur.

Bakanlığımız 2019-2023 Stratejik Planı kapsamında, 30 Büyükşehir Belediyesinde Yerel İklim Değişikliği Eylem Planının (YİDEP) hazırlanabilmesi için mevzuat çalışmaları yapılacağı belirtilmiştir.

Bu doğrultuda; yerel yönetimlerce Yerel İklim Değişikliği eylem planlarının hazırlanmasına dönük mevzuat ve Teknik Kılavuz hazırlama çalışmaları başlatılmıştır. Son yıllarda ülkemizde yaşanan iklim ile ilişkili afetlerin sayı, sıklık ve şiddetindeki artışa koşut olarak bölgesel düzeyde de iklim değişikliğine karşı direncin artırılması amacıyla bölge ve şehir ölçeğinde ele alınması gereken eylem ihtiyaçlarının tespit edilerek çözüm önerilerinin belirlenmesi doğrultusunda Bölgesel İklim Değişikliği Eylem Planlarının hazırlanması çalışmaları da devam etmektedir.

A.7. Ulaşım ve Hareketlilik

İlde Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı, toplam araç sayısı, egzoz gazı emisyon ölçümü yaptıran araçlar ile tamamlanan bisiklet yollarına ilişkin bilgiler verilmelidir.

Çizelge 5 - 2022 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı
(TÜİK ve egzoz.csb.gov.tr, 2024)

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı	İldeki Toplam Araç Sayısı	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı
1	183.071	63608

Çizelge 6 – Tamamlanan Bisiklet Yolları
(Kaynak, Yılı 2024)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)
Enez	Antik Yollar	3,1
Edirne Merkez	Meriç Nehri Yanı	0,45
Edirne Merkez	Protokol Evi	8
Edirne Keşan İlçesi	-	2
Edirne Havsa İlçesi (Mehmet Kılıncı bisiklet yolu)	Cumhuriyet Mahallesi	1
Edirne Havsa İlçesi	Hacıgazi mahallesi Şirinler Parkı	0,4

A.8 Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde hava kalitesi ile ilgili yapılan değerlendirmelerde; hava kirliliğine neden olan en önemli kaynakların %68 ısınmadan kaynaklanan emisyonlar, %21 trafikten kaynaklanan emisyonlar, %1 sanayi kaynaklı emisyonlar olduğu belirlenmiştir. Hava kirliliği en çok kış aylarında gözlenmektedir. Bunun nedeni kentleşme ve fosil yakıtların ısınmada yaygın olarak kullanılmasıdır.

Keşan ilçe merkezinde doğalgaz kullanımının artmasıyla yıllar içerisinde hava kalitesinde iyileşme görülmektedir.

Kaynaklar

havaizleme.gov.tr

Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

Belediye Başkanlıkları

Edirne İl Özel İdare

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

İlimizde bulunan akarsular Çizelge 14'te yer almaktadır.

Çizelge 7 –İlin akarsuları
(DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, 2024)

AKARSU İSMİ	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi (m ³ /sn)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Meriç Nehri	492,0	187	158,01	Meriç	Sınraşan Su
Tunca Nehri	280,0	40,0	21,163	Meriç	Sınraşan Su
Ergene Nehri	220,0	78,0	26,49	Meriç	Doğal Akarsu
Ana Dere (Keşan)	58,2	46,7	-	Gala Gölü	Kadıköy Barajı
Ova (Havsa) Dere	71,3	71,3	-	Ergene Nehri	Süloğlu Barajı
Hamza Dere	29,0	29,0	0,262	Hamzadere Baraj Gölü	Hamzadere Barajı
Sazlıdere	57,0	57,0	-	Meriç Nehri	Doğal Akarsu
Çömlekdere	29,0	29,0	0,240	Tunca Nehri	Doğal Akarsu*
Hasanağa (Pravadi) Deresi	27,0	27,0	0,355	Tunca Nehri	Doğal Akarsu
Çakmak Deresi	25,0	25,0	0,170	Meriç Nehri	Çakmak Barajı
Lalapaşa (Koca) Deresi	30,8	30,8	0,414	Tunca Nehri	Lalapaşa I – II Göletleri

İlin akarsularında balık çiftliği bulunmamaktadır.

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

İlimizde bulunan doğal göller, göletler ve rezervuarlar Çizelge 15'de yer almaktadır.

Çizelge 8 - Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar
(DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, 2024)

Gölün/Göletin/ Rezervuarın Adı	Tipi	Göl hacmi, m ³	Sulama Alanı (net), ha	Çekilen Su Miktarı, (m ³)	Katılan Su Miktarı, (m ³)	Kullanım Amacı
Süloğlu Barajı	Baraj	50.588	3500	11.904 hm ³	-	Taşkın ve Tarımsal
Çakmak Barajı	Baraj	176.26	46.876	30.148 hm ³	-	Tarımsal
Değirmenci Göleti	Gölet	7.48	330	4.651 hm ³	-	Tarımsal

Dombay Göleti	Gölet	1.22	217	0.473 hm ³	-	Tarımsal
Tayakdın Göleti	Gölet	0.511	63	0.364 hm ³	-	Tarımsal
Uzgaç Göleti	Gölet	1.87	225	-	-	Tarımsal
Osmanlı Göleti	Gölet	0.693	210	0.258 hm ³	-	Tarımsal
Keramettin Göleti	Gölet	3.086	480	1.396 hm ³	-	Tarımsal
Eskikadın Göleti	Gölet	0.252	36	-	-	Tarımsal
Budakdoğanca Göleti	Gölet	0.33	36	-	-	Tarımsal
Korucuköy Göleti	Gölet	0.38	47	-	-	Tarımsal
Hamzadere Barajı	Baraj	207,000	11,000	50,390,000	210,372,000	Sulama
Sultanköy Barajı	Baraj	27,241	1,134	7,588,000	68,463,860	Sulama
Altınyazı Barajı	Baraj	36,764	2,084	21,803,000	86,054,970	Sulama
Keşan Kadıköy Barajı	Baraj	56,496	1,537	6,341,000	7,829,000	İçme + Sulama
Yenikarpuzlu Göleti	Gölet	44,100	3,800	19,350,000	57,380,133	Sulama
Kumdere Göleti	Gölet	0,279	24	205,000	56,000	Sulama
Boztepe Göleti	Gölet	0,754	57	285,000	225,000	Taşkın + Sulama
Koruklu Göleti	Gölet	0,553	58	133,000	178,000	Taşkın + Sulama
Mecidiye Göleti	Gölet	1,885	200	674,000	480,000	Taşkın + Sulama
Çamlıca Göleti	Gölet	0,865	86	442,000	560,000	Taşkın + Sulama
Kadıköy Göleti	Gölet	0,902	89	205,000	151,000	Sulama
Mercan Göleti	Gölet	5,050	934	3,156,000	2,559,000	Sulama
Dokuzdere Göleti	Gölet	4,020	50	1,045,000	-	Sulama
Yeni Muhacir Göleti	Gölet	0,606	95	195,000	105,00	Sulama
Keşan K.Doğanca Göl	Gölet	2,550	383	961,000	462,000	Sulama
Karasatı Göleti	Gölet	0,960	133	205,000	295,000	Sulama
Muzalı Göleti	Gölet	0,980	82	550,000	301,000	Taşkın + Sulama
Beğendik Göleti	Gölet	0,883	91	327,000	396,000	İçme + Sulama
Kavakdere Göleti	Gölet	1,340	115	898,000	381,000	Taşkın + Sulama
Kocadere Göleti	Gölet	4,500	320	2,900,000	1,382,000	Taşkın + Sulama
Beyköy Göleti	Gölet	0,520	50	205,000	245,000	Sulama
Karlıköy Göleti	Gölet	0,715	84	296,000	190,000	Sulama
Mahmutköy Göleti	Gölet	0,877	103	246,000	343,000	Sulama
Kavakayazma Göleti	Gölet	1,181	128	1,071,000	345,000	Sulama
Kurtbey Göleti	Gölet	3,017	198	1,725,000	967,000	Sulama
Bülbüldere Göleti	Gölet	1,164	75	205,000	633,000	Sulama
Beykonak Göleti	Gölet	1,163	60	663,000	266,000	Sulama
Yağmurca Göleti	Gölet	0,563	72	208,000	164,000	Sulama
Başağıl Göleti	Gölet	1,412	66	1,197,000	490,500	Sulama
Çiflikköy Göleti	Gölet	0,425	102	181,000	93,000	Sulama
Gazihalil Göleti	Gölet	0,428	74	205,000	183,000	Sulama
Kavacık Göleti	Gölet	0,725	62	420,000	403,000	Sulama
Elmalı Göleti	Gölet	0,390	48	115,000	140,000	Sulama
Kavaklı Göleti	Gölet	0,198	24	116,000	72,000	Sulama
Küpdere Göleti	Gölet	0,616	101	360,000	135,000	Sulama
Meriç K.DoğancaGöleti	Gölet	0,653	51	205,000	-	Sulama
Meriç Merkez Göleti	Gölet	1,150	87	600,000	321,000	Sulama
Çavuşköy Göleti	Gölet	2,760	321	1,156,000	1,153,000	Sulama
Karaincirli Göleti	Gölet	1,260	151	408,000	241,000	Sulama
Bahçeköy Göleti	Gölet	0,680	103	230,000	301,000	Sulama
Yenimuhacir Gökyar Göleti	Gölet	0,494	44	205,000	177,000	İçme + Sulama
Çamlıca İhlamurdere Göleti	Gölet	0,763	103	291,000	134,000	Sulama
Çeltik Göleti	Gölet	3,531	590	1,424,000	298,000	Sulama
Suluca Göleti	Gölet	0,779	118	134,000	-	Sulama
Ç.Manastırdere Göleti	Gölet	0,462	192	387,000	475,000	Sulama
Sazlıdere Göleti	Gölet	0,990	153	205,000	-	Sulama
Karabürçek Göleti	Gölet	0,836	84	341,000	250,000	Sulama
Gazimehmet Göleti	Gölet	1,841	195	376,000	222,000	Sulama

Çelebi Göleti	Gölet	0,276	52	44,000	138,000	Sulama
Seydiköy Göleti	Gölet	1,893	339	369,000	569,000	Sulama
Yenice Künkdere Göleti	Gölet	0,230	38	205,000	154,000	Sulama
Kırkkavak Göleti	Gölet	0,320	52	115,000	-	Sulama
Harmanlı Göleti	Gölet	0,497	80	25,000	-	Sulama
Salarlı Göleti	Gölet	0,361		136,000	208,000	Sulama
Altıntaş Göleti	Gölet	0,620	85	172,000	46,000	Sulama
Lalacak Göleti	Gölet	0,746	87	205,000	250,000	Sulama
Gala Gölü		5390000				
Pamuklu Gölü		1330000				
Dalyan Gölü		4080000				
Taşaltı Gölü		420000				
Büçürmene Gölü		460000				
Gölbaba Gölü		540000				
Tuzla Gölü (Vakıf)		570000				
Tuzla Gölü (Erikli)		660000				

B.1.2. Yeraltı Suları

İlimizde bulunan yer altı sularına ait bilgiler Çizelge 16'da yer almaktadır.

Çizelge 9 – Yeraltı suyu potansiyeli
(DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, 2024)

OVA ve/veya İLÇE ADI	YAS İşletme Rezervi (hm ³ /yıl)	Sanayi tahsisi (hm ³ /yıl)	İçme-kullanma tahsisi (hm ³ /yıl)	Sulama tahsisi (hm ³ /yıl)	Top.YAS Tahsis (hm ³ /yıl)
İpsala_Keşan	92,40	1,15	11,41	8,00	20,56
Havsa	53,60	3,85	14,68	7,20	25,73
Meriç	50,00	11,92	14,21	4,31	30,44
Uzunköprü	84,70	2,20	3,98	11,89	18,07
Enez	18,4	0,17	1,31	1,48	2,96
TOP.	299,1	19,29	45,59	32,88	97,76

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

İlimizde bulunan yer altı sularına ait su seviyeleri bilgileri Çizelge 17'de yer almaktadır.

Çizelge 10 - Yeraltı Su Seviyeleri
(DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, 2024)

		Edirne-Havsa-Merkez	Edirne-Merkez-Doyran	Edirne-Lalapaşa-Sınaköy	Edirne-Meriç-Karahamza	Edirne-Uzun köprü - Kırkkavak	Edirne-İpsala-Turpçular	Edirne-İpsala-Paşaköy	Edirne-Uzun köprü - Yeniköy	Edirne-Enez-K.Evren	Edirne-Enez-Gülçavuş	Edirne-Enez-Sultanice	Edirne-Enez-Çavuşköy	Edirne-Enez-Yenic	Edirne-Enez-Hasaköy	Edirne-Enez-Abdurrahim	Edirne-Enez-Karaincili
--	--	---------------------	----------------------	-------------------------	------------------------	-------------------------------	-------------------------	-----------------------	-----------------------------	---------------------	----------------------	-----------------------	----------------------	-------------------	---------------------	------------------------	------------------------

20 23	1	Oca k	-29,39	-1,52	-88,90	-18,68	-35,86	-3,74	-14,75	-17,68	-31,33	-18,28	-9,40	-35,93	-18,95	-7,14	-25,89	-39,6
	2	Şub at	-29,41	-1,14	-88,85	-18,72	-35,84	-3,60	-14,72	-17,53	-31,33	-18,05	-9,35	-35,88	-18,83	-7,03	-25,24	-39,36
	3	Mart	-29,00	-0,89	-88,83	-18,73	-36,36	-3,56	-14,78	-17,33	-31,09	-17,93	-9,24	-35,70		-6,89	-24,99	-39,15
	4	Nisa n	-28,88	-0,69	-90,97	-18,71	-36,71	-3,46	-14,32	-17,22	-30,98	-17,80	-9,20	-35,54	-18,75	-6,86	-24,72	-38,95
	5	Mayı s	-29,15	-0,31	-89,95	-18,61	-36,89	-3,42	-14,45	-20,90	-30,82	-18,15	-9,42	-37,16	-19,01	-6,84	-25,18	-45,32
	6	Hazi ran	-29,34	-8,52	-89,75	-18,55	-36,93	-4,57	-14,75	-20,75	-30,64	-18,22	-11,68	-40,34	-19,10	-7,54	-26,89	-47,65
	7	Tem muz	-29,80	15,97	-92,48	-18,54	-37,07	-5,90	-14,85	-21,81	-30,57	-18,37	-12,99	-40,61	-22,15	-8,25	-28,25	-49,05
	8	Ağu stos	-30,81	18,14	-91,85	-18,56	-37,19	-7,11	-15,47	-24,30	-30,79	-20,82	-13,50	-41,64	-22,20	-8,71	-29,72	-50,35
	9	Eylü l	-31,15	19,24	-92,51	-18,62	-37,46	-7,37	-15,78	-21,74	-31,20	-20,60	-13,16	-40,52	-21,48	-8,99	-29,66	-43,91
	10	Eki m			-92,40		-37,65		-15,81			-19,54		-37,25	-19,84		-28,67	-41,73
	11	Kası m			-90,05		-37,76		-15,64			-19,09		-36,91	-19,13		-28,13	-41,16
	12	Aralı k			-89,41		-37,70		-15,52			-18,86		-36,57	-19,01		-27,61	-40,75

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Çizelge 11 - 2023 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları
(DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, 2024)

		Kullanılmamış ve kullanılan miktar	Analiz Yapılan İstasyonun
--	--	------------------------------------	---------------------------

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/Yeraltı)	Adı	İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyon kodu	Analiz sonuçları SKKY	Yeri	Koordinatlar (YAS için)		Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
							(Tablo-1)		(İlçe, Köy, Mevkii)	Enlem	
Yüzey-1 Aylık	Süloğlu Göleti	Göl-Gölet		+		22-005		Süloğlu Merkez	41,795452987288	26,913800840614	5,630
Yüzey-1 Aylık	Beğendik Göleti	Göl-Gölet		+		22-006		Keşan-Beğendik Köyü	40,934705746674	26,560277593744	6,725
Yüzey-1 Aylık	Sultanköy Göleti	Göl-Gölet		+		22-007		İpsala-Sultanköy Köyü	41,035946483963	26,477340641003	5,900
Yüzey-1 Aylık	Değirmenci Göleti	Göl-Gölet		+		22-009		Uzunköprü-Değirmenci Köyü	41,325520378215	26,724061322798	2,585
Yüzey-1 Aylık	Yeni Karpuzlu Gölet	Göl-Gölet		+		22-011		İpsala-Yeni Karpuzlu Köyü	40,819750826811	26,308293658232	4,791
Yüzey-1 Aylık	Gala Gölü	Göl-Gölet		+		22-012		Enez	40,754674294137	26,168987554977	5,489
Yüzey-1 Aylık	Budakdoğanca Göleti	Göl-Gölet		+		22-015		Edirne Merkez Budakdoğanca Köyü	41,758278454187	26,362290335336	0,937
Yeraltı-3 Aylık	Hacı Hamdiye Öztaş Çeşmesi-Değirmenyeni	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-022		Merkez-Değirmenyeni	41,77363	26,566626	18,767
Yeraltı-3 Aylık	Köşen Köyü Yeraltı	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-023		Merkez-Köşen Köyü	41,653808995923	26,68652088095	27,236
Yeraltı-3 Aylık	Hacı Şevket Genç Çeşmesi-Hacıköy	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-024		İpsala-Hacıköy	40,959972837284	26,559144360438	84,635
Yüzey-1 Aylık	Osmanlı Göleti	Göl-Gölet		+		22-027		Havsa-Osmanlı Köyü	41,582795490906	26,852530227397	3,128
Yüzey-1 Aylık	Muzalıdere Göleti	Göl-Gölet		+		22-028		Keşan-Muzalıdere Köyü	40,945730285669	26,655228428553	3,374
Yüzey-1 Aylık	Alıç Göleti(Regülatörü) Yüzey	Göl-Gölet		+		22-029		Uzunköprü-Kadıköy	41,07756	26,65906	5,512
Yeraltı-3 Aylık	Kadıköy Yeraltı-Sıvat Çeşmesi	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-030		Uzunköprü-Kadıköy	41,096584974435	26,667013419271	40,334
Yeraltı-3 Aylık	Üyükütatar Köyü	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-031		Edirne Merkez Höyükütatar Köyü	41,551797259476	26,620393480203	18,883
Yeraltı-3 Aylık	Demirhanlı Köyü	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-032		Edirne Merkez Demirhanlı Köyü	41,720167497914	26,728874221277	48,465
Yeraltı-3 Aylık	Meşeli Köyü-Hacı İsmail Kandemir Çeşmesi	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-033		Uzunköprü-Meşeli Köyü	41,387608889811	26,734365509261	13,345

Yeraltı-3 Aylık	Kırcasali h Beldesi-Göka Çeşmesi	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-034		Uzunköprü - Kırcasali h	41,38192289363	26,799741341103	82,448
Yeraltı-3 Aylık	Turpular Köyü-Hasan Muhterem Cesmesi	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-036		İpsala-Turpular Köyü	40,934121698004	26,44722624416	90,292
Yeraltı-3 Aylık	Kumdere-Kasap Recep Ergene Çeşmesi	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-038		İpsala-Kumdere Köyü	40,880901469108	26,384072915344	35,665
Yeraltı-3 Aylık	Kavaklı Koyu-Küp Çeşmesi	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-039		Uzunköprü-Kavaklı Koyu	41,229035534584	26,519522682208	77,420
Yeraltı-3 Aylık	Buyukaltıa gac Koyu-Kozlu Cesmesi	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-040		Meriç-Buyukaltiaga cKoyu	41,124819770366	26,40242691103	6,314
Yeraltı-3 Aylık	Ciflikkoy	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-041		Uzunköprü-Ciflik Köyü	41,252396048044	26,617057276371	56,040
Yeraltı-3 Aylık	Kavacik Koyu-Dagli Cesmesi	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-042		Uzunköprü-Kavacik Koyu	41,17973816883	26,668204635582	89,861
Yüzey-1 Aylık	Tunca-Değirmenyeni	Nehir		Bilinmiyor		22-043		Edirne Merkez Değirmenyeni Köyü	41,761547714463	26,546359663297	8,248
Yüzey-1 Aylık	Tunca-Suakacağı	Nehir		Bilinmiyor		22-044		Edirne Merkez Suakacağı Köyü	41,844224225314	26,583529715821	8,204
Yüzey-1 Aylık	Meriç-KöprüBaşı	Nehir		Bilinmiyor		22-045		Edirne Merkez	41,66921179141	26,525894386577	8,198
Yüzey-1 Aylık	Uzgaç Göleti	Göl-Gölet		+		22-046		Edirne merkez Uzgaç Köyü	41,813553391695	26,402708595107	0,442
Yeraltı-3 Aylık	Uzgaç-FerahAilesi Hayratı	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-047		Edirne merkez Uzgaç Köyü	41,798208000421	26,431803542328	28,880
Yeraltı-3 Aylık	Merkez-Orhaniye Köyü-Akif Hidayet Deniz Çeşmesi	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-048		Edirne Merkez Orhaniye Köyü	41,509099982852	26,65076831779	22,913
Yeraltı-3 Aylık	Malkoç HacıHasan Dalgıç-Uzunköprü	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-050		Uzunköprü Malkoç Köyü	41,277576763905	26,759309766864	62,755
Yeraltı-3 Aylık	Çöpköy-Seref Kuş Çeşmesi-Uzunköprü	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-051		Uzunköprü-Çöpköy	41,237258313902	26,7705386406	78,351
Yüzey-1 Aylık	Kurtbey Göleti-Uzunköprü	Göl-Gölet		+		22-052		Uzunköprü-Kurtbey Köyü	41,187549907872	26,584239494026	3,516

Yeraltı-3 Aylık	Kurtbey Meradaki Çeşme-Uzunköprü	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-053	Uzunköprü-Kurtbey Köyü	41,158561980588	26,589082813492	61,381
Yüzey-1 Aylık	Akhoca Göleti-Keşan	Göl-Gölet		+		22-054	Keşan-Akhoca Köyü	40,714037704922	26,39115790513	5,158
Yüzey-1 Aylık	Hamzadere Göleti-Keşan	Göl-Gölet		+		22-055	Keşan-Hamzadere Köyü	40,777959348416	26,371108429855	4,819
Yeraltı-3 Aylık	Karlköy Yeraltı-Keşan-Ayşe Topaloğlu Çeşmesi	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-056	Keşan-Karlköy	40,719109164457	26,531896720237	50,626
Yüzey-1 Aylık	Karlköy Göleti	Göl-Gölet		+		22-057	Keşan-Karlköy	40,737668961582	26,540571404117	6,922
Yeraltı-3 Aylık	Hacıumurlu Köyü-Yeraltı-Yağcılı Çeşmesi	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-058	Edirne Merkez-Hacıumurlu Köyü	41,72126255064	26,793494326455	43,065
Yeraltı-3 Aylık	Keramettin Köyü-Yeraltı	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-059	Süloğlu-Keramettin Köyü	41,780702998016	26,967180177909	38,311
Yeraltı-3 Aylık	Tatarlar Köyü Yeraltı	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-060	Süloğlu-Tatarlar Köyü	41,836441523531	26,887667763122	19,386
Yeraltı-3 Aylık	Ak Çeşme-Sarpdere Köyü	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-061	İpsala-Sarpdere Köyü	40,88662635175	26,416834692026	56,236
Yeraltı-3 Aylık	Salarlı Yeraltı - Cephanelik-Hacı Mustafa Ömer	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-062	Uzunköprü-Salarlı Köyü	41,252950337785	26,655003460604	73,891
Yeraltı-3 Aylık	Kemalköy - İsmail KARAMAN Çeşmesi	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-063	Edirne merkez-Kemal Köyü	41,736016110372	26,401425635701	0,172
Yüzey-1 Aylık	Suluca Göleti	Göl-Gölet		+		22-064	Keşan-Suluca Köyü	40,660393723529	26,484123895481	5,875
Yeraltı-3 Aylık	Sivat Çeşmesi-Orhaniye Koyuntepe Yolundaki Çeşme	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-065	Keşan-Orhaniye Köyü	40,729047792899	26,440174614187	30,030
Yüzey-1 Aylık	Doyran-Meriç	Nehir		Bilinmiyor		22-066	Edirne merkez-Doyran Köyü	41,489380079205	26,604562841373	7,977
Yeraltı-3 Aylık	Karakasım Yeraltı	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-067	Edirne merkez-Karakasım Köyü	41,520017	26,644251	54,118
Yeraltı-3 Aylık	Tayakadın Yeraltı	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-068	Edirne merkez-Tayakadın Köyü	41,575005	26,660630	29,730

Yüze-1 Aylık	Tayakadın Göleti	Göl-Gölet		Bilimiyor		22-069	Edirne merkez-Tayakadın Köyü	41,560467	26,666772	11,348
Yeraltı-3 Aylık	Akhoca Emin Tepe Çeşmesi	Çeşme-Kuyu		Bilimiyor		22-070	Keşan-AkhocaKöyü	40,713107	26,406027	38,421
Yüze-1 Aylık	Altınyaz ıBarajı	Göl-Gölet		Bilimiyor		22-071	Uzunköprü Altınyazı Köyü	41,081593	26,589345	8,779
Yüze-1 Aylık	Lalacı k Göleti	Göl-Gölet		Bilimiyor		22-072	Lalacık KöyüKeşan	40,988263	26,609486	3,434
Yüze-1 Aylık	Lalapaşa Göleti	Göl-Gölet		Bilimiyor		22-073	Lalapaşa Merkez	41,849108	26,755489	2,680
Yüze-1 Aylık	Taşlımüsellim Göleti	Göl-Gölet		Bilimiyor		22-074	Lalapaşa Taşlımüsellim Köyü	41,822512	26,781718	9,942
<p>Not:</p> <p>1-)Nokta "." ondalık ayırıcı olarak kullanılmıştır.</p> <p>2-) Yüze sularında her ay analizler yapılırken yeraltı sularında üç ayda bir analizler yapılmaktadır.</p> <p>3-) Yapılan analizler Nitrat, Fosfat, Toplam Azot ve Toplam Fosfor'dur.</p> <p>2021 yılı itibarıyla toplam 55 adet İstasyonumuz bulunmaktadır. İstasyonların 25 âdeti Yüze 30 âdeti yeraltı suyudur.</p>										

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

İlimizde birçok endüstriyel atıksu kaynağı bulunmakta olup bu kaynakların Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinde uymaları gereken atıksu deşarj tabloları, kapasite bilgileri ve koordinat bilgileri Çizelge 19'de yer almaktadır.

Çizelge 12 - Edirne İli endüstriyel atıksu kaynakları

SKKY Tablo No	AAT Kapasite (m3/gün)	Koordinat
5,3	50	41.27862888126109, 26.67301297187805
7,5	120	41.79687439833842, 26.69464053502452
21,1	20	41.5035154535306, 26.81512713432312
10,3 - 1,2 -10,7	4000	41.70242837439366, 26.424694061279293
5,3	150	41.64539277554699, 26.869007349014282
7,5	1600	41.51489199546567, 26.937156915664673
7,5	2000	41.21472388723617, 26.59413993358612
7,5	224	41.23751969736686,

		26.69106423854828
5,4	60	41.185775883705766, 26.41191601753235
10,7	600	41.60138465977959, 26.664542597718537
5,3	80	40.65468643359486, 26.425477266311646
5,3	30	41.4515026123065, 26.616938710212707
13,10	2500	41.59182393372352, 26.66660249233246
5,3	76	41.81286033002133, 26.46726882079747
5,8	1000	41.55445015221939, 26.80098921060562
5,3	50	40.71771990947615, 26.10169887499069

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

Çizelge 13 - Edirne İli evsel/kentsel atıksu kaynakları

SKKY/KAAY Tablo No	AAT Kapasite (m3/gün)	Koordinat
KAAY Tablo 1 (Belediye)	300	41.837443356622884, 26.73021912574768
KAAY Tablo 1 ve Tablo 2 (Belediye)	8116	40.66121393678503, 26.074429750442505
KAAY Tablo 1 (Belediye)	1000	40.825549691301056, 26.294837594032288
KAAY Tablo 1 (Belediye)	3250	40.612429421588786, 26.398558616638184
KAAY Tablo 1 ve Tablo 2 (Belediye)	8475	41.24795066828847, 26.647156476974484
KAAY Tablo 1 (Belediye)	3000	40.619364010999526, 26.470766687052673
KAAY Tablo 1 ve Tablo 2 (Belediye)	18096	40.85115065100178, 26.608500480651855
KAAY Tablo 1 ve Tablo 2(Belediye)	3400	40.92017720802643, 26.367525458335876
21,1	17,5	y1: 40,59839 x1: 26,21162
21,1	100	y1: 40,59839 x1: 26,21162
21,1	20	y1: 40,602917 x1: 26,413579
21,1	20	y1: 40,602917 x1: 26,413579
21,1	10	y1: 40,60595 x1: 26,41474

21,1	62	y1: 40,608654 x1: 26,415147
21,1	58	y1: 40,608654 x1: 26,415147
21,1	100	y1: 40,605747 x1: 26,409423
21,1	51,2	y1: 40,605747 x1: 26,409423
21,1	40	: y1: 40,669416 x1: 26,635238
21,1	48	y1: 26.139352 x1: 40.597977
21,1	40	y1: 26.139352 x1: 40.597977
21,1	26	y1: 26.139352 x1: 40.597977
21,1	33	y1: 26.139352 x1: 40.597977
21,1	98	y1: 26.139352 x1: 40.597977
21,1	36	y1 : 42734501 X1 : 4494082.76
21,1	44	y1 : 42734501 X1 : 4494082.76

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

İlimizin yüzölçümü 614.500 hektardır. Bu alanın 330.688 hektarı işlenen tarım arazisi, 116.834 hektarı orman arazisi, 57.099 hektarı çayır- mera arazisi, 109.879 hektarı ise tarım dışı arazidir. İşlenen tarım alanı il yüzölçümünün yaklaşık % 54'ini oluşturmaktadır. Tarımsal arazimizin % 97,3'ü tarla, % 1,3'ü sebze, % 1,4' ü ise meyve ve bağ arazisidir. İlde tarım yapılan kuru alan 202.035 hektar olup, sulanan alan 128.653 hektardır.

B.4. Denizler

B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu

Ulusal deniz izleme programımız ile tüm denizlerimizde meydana gelen kirlilik ve etkileri ile kimyasal ve ekolojik kalite durumunun izlenerek ve insan faaliyetlerinden kaynaklı baskı ve etkiler değerlendirilerek ulusal deniz ve kıyı yönetimi politikalarının ve stratejilerinin belirlenmesi/gözden geçirilmesi ve alınan önlemlerin etkilerinin takibine altlık oluşturulması amaçlanmaktadır. Denizlerde kirlilik ve kalite değerlendirmeleri su yönetimi birimi bazlı üç yılda bir yapılmaktadır. Ekolojik kalite durumu ise 3 Biyolojik Kalite Elemanı (fitoplankton, makro alg ve bentik omurgasızlar) ile diğer destekleyici parametrelerin (besin elementleri; toplam fosfor, nitrat+nitrit, seki disk derinliği) ortak değerlendirilmesi yapılarak ortaya konulmaktadır. 2018-2022 izleme programı ekolojik kalite durumu aşağıdaki çizelgede yer almaktadır.

Çizelge 14 – Kıyı su kütlelerinin ekolojik kalite değerlendirmesi
(<https://sim.csb.gov.tr/>, 2024)

Su Yönetim Birimi Kodu	Su Yönetim Birimi Kapsadığı Alan	Ekolojik Kalite Durumu			
		2020	2021	2022	2023
EGE-16-2	Saros Körfezi				
EGE-16-1	Edirne Enez				

Ekolojik Kalite Renk Kodlaması

Çok İyi
İyi
Orta
Zayıf
Kötü

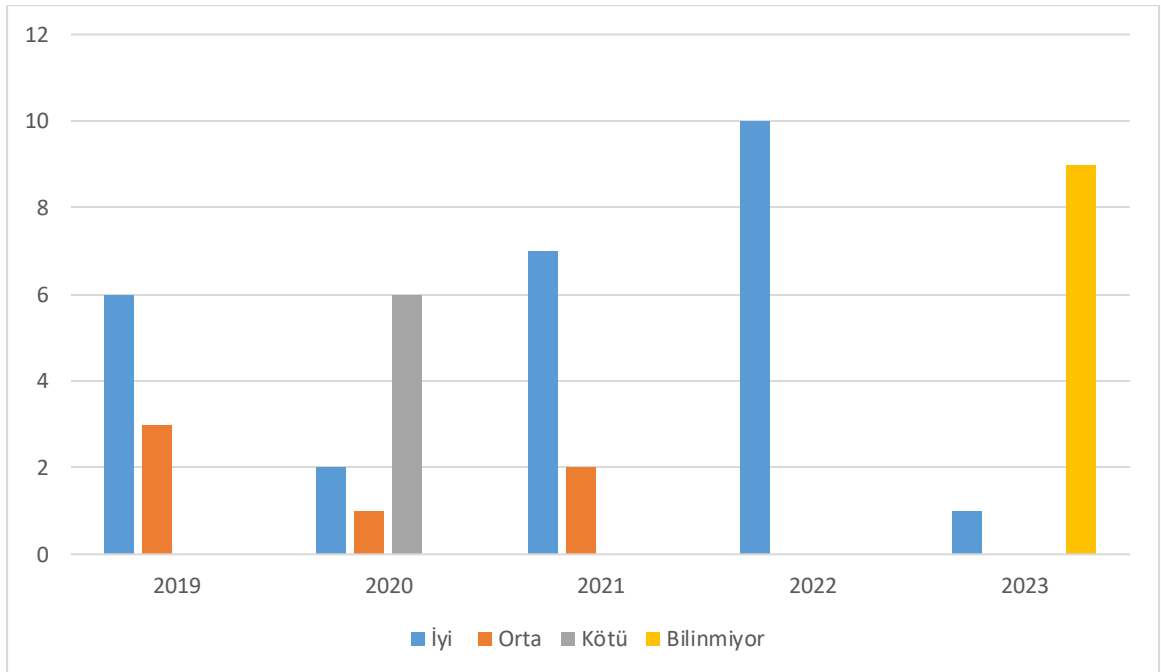
B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu

Edirne ilinde 10 yüzme suyu alanında izleme yapılmaktadır. Bu yüzme suyu alanlarından yalnızca Enez Pırlanta Sahilinin 2023 yılına ait Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Ölçümleri bulunmakta olup aşağıdaki çizelgede yer almaktadır. 2023 yılı itibariyle İlimizde mavi bayraklı 1 adet plaj bulunmakta olup, ayrıca denizde balık çiftliği faaliyeti de yapılmamaktadır.

Escherichia Coli	Intestinal Enterokok	
0-100	0-100	İyi / Good
100-1000	100-370	Orta / Medium
1000-∞	370-∞	Plaj yüzme amaçlı kullanılmaz / Beach must not be used

Çizelge 15 - Enez Pırlanta Sahili ölçümleri ve analize göre değerlendirme
(yuzme.saglik.gov.tr - 2024)

Tarih	Escherichia Coli	İntestinal Enterokok	Değerlendirme
24/05/2023	0	0	😊
07/06/2023	0	0	😊
19/06/2023	2	3	😊
05/07/2023	40	55	😊
18/07/2023	8	3	😊
01/08/2023	33	17	😊
15/08/2023	2	0	😊
28/08/2023	0	2	😊
06/09/2023	0	0	😊

Grafik 19 – Yıllar itibariyle plajların durumu, mavi bayrak almış plaj ve marinaların sayısı (mavibayrak.org.tr, 2024)

B.4.3. Acil Müdahale Planları

İlimizde acil müdahale planı hazırlaması gereken kıyı tesisi bulunmamaktadır.

B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri

İlimizde acil müdahale planı hazırlaması gereken kıyı tesisi bulunmamaktadır.

B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleri

İlimizin denizlerinde balık çiftliği bulunmamaktadır.

B.4.6. Deniz Çöpleri

B.4.6.1. Deniz çöplerinin insan sağlığı ve çevre üzerindeki zararlı etkileri

Denize veya kıyıya atılmış, bırakılmış ya da çeşitli yollarla denize ulaşarak kalıcılık teşkil eden insanlar tarafından üretilmiş maddeler, deniz çöpleri olarak tanımlanmaktadır. Denize karışan çöpleri zamanla çözünerek daha küçük boyutlara gelmesi ve denizde yaşayan canlıların bünyesinde birikmesi nedeniyle deniz çöpleri, deniz çevresine ve deniz ekosistemine ciddi zararlar vermekte, denizlerdeki canlı yaşamını tehdit etmekte, söz konusu kirliliğin giderilmesi için yapılan harcamalarla ekonomide kayıplara neden olmaktadır.

B.4.6.2. Deniz Çöpleri Açısından Mevcut Durum Tespiti, Kirleticiler Ve Alacakları Tedbirler

Deniz çöplerine acil tedbirler alınması gerekmekte, bu kapsamda atıkların oluşumundan bertarafına kadar olan süreçte, atıkların, çevre ve insan sağlığına zarar vermeden yönetiminin sağlanması, atık oluşumunun azaltılması, atıkların yeniden kullanımı, geri kazanımı, geri dönüşümü ile doğal kaynakların kullanımının azaltılması yoluyla etkin atık yönetiminin sağlanması gerekmektedir.

B.4.6.2.1. Deniz Çöpleri Açısından Mevcut Durum Tespiti ve Riskli Alanların Belirlenmesi:

B.4.6.2.1.1. Mevcut Durum Tespiti

a) Mevcut Çalışmaların Toplanması

Edirne ilinde, Keşan ve Enez ilçelerine sınırlı bulunan sahil kesimlerinin vatandaşların özellikle yaz döneminde (Mayıs — Eylül) yoğun olarak kullanması, bu bölgelerde bulunan yazlık tatil sitelerinde kalan vatandaşların dışında plajların günübirlik tatilcilerin de ilgisini çekmesiyle bu bölgeyi son yıllarda giderek artan sayıda yerli ve yabancı turistlerin turizm amaçlı ziyaret ettiği bilinmektedir.

Enez ilçesinde; Altınkum, Vakıf, Sultaniçe, Gülçavuş, Büyükevren ve Karaincirli, Keşan ilçesinde Yayla, Erikli, Mecidiye, Danişment, Gökçetepe ve Sazlıdere tatilcilerin yoğun olarak ilgi

gösterdiği tatil bölgeleri olarak öne çıkmaktadır. Bu bölgelerde yazlık tatil sitelerde kalan turistler, günübirlik tatilciler ve belediyelerce düzenlenen festivallerden kaynaklı oluşabilecek kara kaynaklı muhtemel deniz çöplerinin önlenmesi ve azaltılması için yerel yönetimlerce çeşitli çalışmalar yapılmaktadır.

Keşan Belediyesi tarafından mücavir alanlarda gerçekleştirilen sahil temizleme çalışmaları her yıl yaz mevsimi boyunca sürdürülmektedir. Sahillerin muhtelif yerlerine vatandaşların çöplerini atabilecekleri çöp kutuları ve atık ambalaj noktaları oluşturulmuştur. Sahil kısımlarında meydana gelen kirlilik Keşan Belediyesi görevlilerince devamlı temizlenmekte, özellikle yaz aylarında bölgede iki ekip ayrı ayrı olmak üzere temizlik faaliyetlerini yürütmektedir. Ayrıca Keşan Belediyesinin diğer kurumlarla yapılan işbirliklerinde kumsal temizliği, pet şişe, cam şişe vb. atıkların toplanması faaliyetleri zaman zaman vatandaşların da dahil edildiği temizlik kampanyalarıyla sürdürülmektedir.

Deniz kirliliği anlamında herhangi bir olumsuz durum olmadığı bilinmekte olup, belediye bünyesinde bulunan sahil temizleme aracı ile sahil kesimlerinde kum temizleme çalışmaları yürütülmektedir. Bu çalışmalar her yıl düzenli olarak bir plan dahilinde sürdürülmekte olup Eylem Planı takvimine de eklenmiştir.

Enez Belediyesi tarafından sahil bölgelerinde belediye personeli vasıtasıyla çalışmalar yapılmakta, ambalaj atıkları ve evsel nitelikli atıklar alandan toplanmaktadır.

Keşan ve Enez Bölgelerinde; Enez, Sultaniçe, İbrice ve Yayla olmak üzere 4 adet balıkçı barınağı bulunmaktadır. Bu balıkçı barınaklarında bulunan balıkçı tekneleri faaliyetleri sonucunda oluşan atıkların uygun şekilde toplanması konusunda duyarlı davranmaktadır. Ancak barınakları geçici süre ile kullanan bazı misafir tekneler, amatör balıkçı tekneleri ve turistik ziyaretçiler gibi diğer kullanıcılar tarafından aynı hassasiyetin gösterilmediği durumlar yaşanabilmektedir. Bazı balıkçı barınaklarının ihtiyaç duyulan gerekli altyapı ihtiyaçlarına sahip olmamaları ve çöp toplama-bertaraf etme süreçlerinde yaşanan aksaklıklar sebebi ile ortaya kötü görüntüler çıkabilmektedir. Barınaklar ve barınakların yer aldığı kıyılarda belediyeler veya muhtarlıklar tarafından belli periyotlarla temizleme çalışmaları yapılmaktadır. Balıkçıların deniz çöpünün toplanmasında daha fazla katkı sağlaması için teşvik edici çalışmalar yapılması ve balıkçı barınaklarında bulunan katı ve sıvı atık toplama depolarının kapasitesinin gözden geçirilerek eksikliklerin giderilmesine ihtiyaç duyulmakta, balıkçılık faaliyeti sonucunda denizde kaybolan ağlara ilişkin koordinat ve miktar bilgilerinin balıkçıların tarafından Tarım ve Orman Müdürlüğü İle Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'ne bildirilmesi gerekmektedir.

Mevcut durumda deniz dibinde bulunabilecek çöplere ilişkin yapılmış herhangi bir çalışma bulunmamakla birlikte Eylem Planı sürecinde tespit çalışmalarının yapılması planlanmaktadır.

Eylem planı kapsamındaki bölgelerde, evsel nitelikli atıksu arıtma tesisleri (AAT) halihazırda faaliyet göstermektedir. Bu tesislerden; Enez AAT Nisan ve Aralık aylarında faaliyet göstermekte olup Altınkum bölgesinde nüfusun yaz döneminde yoğun olduğu alanda yer almakta ve bu bölgeye hizmet etmektedir. Yayla ve Erikli bölgelerinde bulunan atıksu arıtma tesisleri mevcutta faaliyetlerini sürdürmekte ancak bu arıtma tesislerinde kapasite ve verimlilik artışı için revizyon ihtiyacı gerekmektedir. Bu revizyona yönelik yapılması gereken iş ve İşlemler Eylem Planına dahil edilmiştir.

Eylem Planının kapsamında olan bölgelerde oluşan katı atıklar yerel yönetimlerce toplandıktan sonra Güney Edirne Katı Atık Birliği'ne ait Katı Atık Düzenli Depolama tesisinde

bertaraf edilmektedir. Bu tesise atıkların ulaştırılmasında mesafenin fazla olması nedeniyle bazı aksaklıklar yaşanmaktadır. Eylem Planında bu aksaklıkların giderilmesi için yapılacak çalışmalar yer almaktadır.

Saros Körfezine dereler vasıtasıyla deniz çöplerinin taşınmasına ilişkin tespit edilmiş herhangi bir veri bulunmamakla birlikte karışabilme olasılığı düşünülerek belirli periyotlarla bu durum için önlem alınması planlanmıştır.

Edirne İl Özel İdaresi tarafından 2019-2020 yılları için Saros Körfezinde; deniz kirliliğini önlemek ve temiz sahil projesini oluşturmak için çalışma yapılmış ve bu çalışmaların sürekli hale getirilmesi için Saros Körfezi katı atık yönetim planı oluşturulmuştur. Bu yönetim planına istinaden; Keşan ve Enez İlçelerine bağlı bulunan 9 tane sahil köyünde, halkın ve tatilcilerin denize girdiği plajlarda çöp toplama hizmeti gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle plajlarda Edirne İl Özel İdaresi tarafından 60 kişi çöp toplama işinde görevlendirilmiştir. Ayrıca plajlara sallanır çöp kovaları, uyarı levhası ve büyük çöp konteynerleri yerleştirilmiştir. Sahilde görevlendirilen çöp toplayıcılar, gün içerisinde periyodik olarak çöp toplama hizmetini yerine getirmişlerdir. Toplanan çöplerin gün içerisinde düzenli depolama tesisine gönderilmesi sağlanmıştır. Ayrıca; sahilde etrafı kirleten kişiler görevli personel tarafından uyarılmaktadır. Tüm yapılan bu işlemlerle vatandaşların temiz sahillerde denize girmesi sağlanmıştır. Bu çalışmalar 2022 ve sonraki yıllarda da devam edecektir.

Trakya Kalkınma Ajansı hibe destekli projesi kapsamında Büyükevren Köyü Muhtarlığı üzerinden toplam 5 köy için alınan kumsal temizleme aracı ile 5 sahilin kumsalı Köylere Hizmet Götürme Birliği tarafından temizlenmektedir.

Çizelge 23 - Deniz Çöplerinin Kaynağında Azaltımı Hakkındaki Çalışmalar (EÇŞİM- 2024)

NO	İLÇE/ MEVKİİ	YILI VE SÜRESİ	ÇALIŞMANIN ANLATILMASI	SORUMLULAR
1	Enez ve Keşan	2019'da başladı ve ilerleyen yıllarda devam edecek	Mayıs-EkİM ayları arasında halk plajlarına atık konteyner temin edilmesi ve plajların işçiler vasıtasıyla temizlenmesi	Edirne İl Özel İdaresi, KGHB
2	Keşan	2020-2024	Yaz dönemi boyunca plajlarda kum temizleme çalışması yapmak.	Keşan Belediye Başkanlığı
3	Keşan ve Enez	2020-2024	Yaz döneminde gerçekleştirilen festivaller öncesinde ilave önlemler almak.	Keşan Belediye Başkanlığı, Enez Belediye Başkanlığı, Keşan Kaymakamlığı, Enez Kaymakamlığı
4	Keşan ve Enez	2020-2024	Yaz döneminde sahillerde oluşabilecek konteyner ve araç ihtiyacının karşılanması, alandan atıkların düzenli olarak alınması ve düzenli depolama tesisine götürülmesi.	Enez Belediye Başkanlığı, Keşan Belediye Başkanlığı, Edirne İl Özel İdaresi

5	Enez	2020-2024	Enez atıksu arıtma tesisinin tüm ilçeye hizmet edecek şekilde revize edilmesi	Enez Belediye Başkanlığı
6	Keşan	2020-2024	Yayla ve Erikli atıksu arıtma tesislerinin bölgeye hizmet edecek şekilde revize edilmesi	Keşan Belediye Başkanlığı
7	Keşan ve Enez	2020-2024	Sahil bölgelerine yakın yerlerde bulunan vahşi depolama alanlarının rehabilitasyonu işlemlerinin tamamlanması	Keşan Belediye Başkanlığı, Enez Belediye Başkanlığı, Edirne İl Özel İdaresi
8	Keşan ve Enez	2020-2024	Sahillerde bulunan ve turizm amaçlı olarak faaliyet gösteren tüm işletmelerin, kendi işletmelerinden kaynaklanabilecek katı ve sıvı atıklarının yönetimini sağlaması, sorumluluk alanlarında herhangi bir olumsuz durumun yaşanmasının önüne geçmesi. İlgili kurumların söz konusu durumun takibini yapması.	Sahillerde bulunan tüm işletmeler. ÇŞİM, Enez Belediye Başkanlığı, Keşan Belediye Başkanlığı
9	Keşan	2020-2024	İlimizde mavi bayrak standartlarını sağlayabilecek olan işletmelerin mavi bayraklı plaj başvurusunu gerçekleştirmesi.	İlgili işletmeler
10	Keşan ve Enez	2020-2024	Eylem planı süresince ilgili kurum ve kuruluşlara Valilikçe ilave talimatlar verilmesi	Edirne Valiliği

B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtma tesisi mevcudiyeti

İlimiz merkez ilçesinde şebekeye verilen su, Kırklareli İlinde bulunan Kayalıköy Barajından yıllık 20,04 milyon m³ su tahsisi ile karşılanmaktadır. Buradan gelen su DSİ tarafından yapımı 2018 yılında tamamlanan içme suyu arıtma tesisinde arıtılmaktadır. İçme suyu arıtma tesisi maksimum kapasite 1250m³/saat (350lt/sn)'tir. sale Hattı Q1000mm çelik borudan teşekkül etmekte olup; su ihtiyacı 890lt/sn olarak projelendirilmiştir.

Keşan ilçe merkezi için içme suyu temini Kadıköy Barajından yılda 3628000 m³ olarak karşılanmaktadır. Bu suyun tamamı evsel amaçlı kullanılmaktadır.

B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Edirne İl Özel İdaresi tarafından sorumluluk sahası için 2023 yılında toplamda 7.611.564 m³ su tedarik edilmiştir. Bu suyun yüzde 89,79'ü kuyulardan geri kalan 10,73'lük kısmı ise kaynak sularından temin edilmiştir. Kuyu ve kaynaklardan temin edilen suya herhangi bir arıtma işlemi uygulanmamıştır.

Süloğlu ilçe merkezin kullanılan suyun tamamı kuyulardan sağlanmaktadır. İçme suyu arıtım tesisi bulunmamaktadır. Kuyu faal olarak çalışmaktadır.

Havsa İlçemizde 5 adet su kuyusu bulunmaktadır. 60.000 m³ yıllık su tedarik edebilme potansiyeli vardır. 2023 yılında 36.403 m³ su temini edilmiş olup içme su arıtma tesisi bulunmamaktadır.

Meriç İlçemizde 4 adet su kuyusu bulunmaktadır. Tüketilen suyun %80'i evsel, %2'si sanayi amaçlı kullanılmaktadır. İlçe nüfusu 2022 yılında 2860 tir. İçme suyu arıtma tesisi bulunmaktadır. İlçede mevcutta kullanılan kuyular M ve M kuyularıdır. M su kuyusunun koordinatları X:04 51 509 Y:45 59 588 'dir. Kuyu derinliği 164 m. Debisi 9 lt/sn. dir. M su kuyusunun koordinatları X:04 52 672 Y:45 60 305 'tir. Kuyu derinliği 132 m. Debisi 8 lt/sn. dir. Ayrıca yedek olarak Acı kuyu ve Tatlı kuyu bulunmaktadır. 80.565 m³/yıl su temin edilmekte olup; 850 m³/yıl miktarı sanayide kullanılmaktadır. Sanayi suyunun tamamı ilçe şebekesinden kullanılmaktadır.

Keşan İlçemizin içme suyu ihtiyacının bir kısmı yukarıda bahsedilen Kadıköy Barajından farklı olarak yılda 1050000 m³ miktarıyla İpsala Kumdere su kuyularından gelmektedir. Bu suyun tamamı evsel amaçlı kullanılmaktadır. Kadıköy Barajı az yağış alması sebebiyle %10 doluluk seviyesindedir. Kumdere su kuyularında debi düşüşü bulunmaktadır.

İpsala İlçesinde 4 adet su kuyusu bulunmaktadır. 2023 yılında 650.000 m³ kuyulardan su temin edilmiştir.

Yenikarpuzlu içme ve kullanma suyunun tamamı kuyulardan temin edilmektedir. 2023 yılında içme ve kullanma suyu olarak 109. m³, sanayide 2236 m³ ve tarımda 3930 m³ olmak üzere toplam 116.023 m³ su kuyulardan sağlanmıştır.

Esetçe Beldesinde içme ve kullanma suyu 3 adet derin sondaj kuyusundan temin edilmektedir. Çekilen suyun tamamı evsel amaçlı kullanılmaktadır. İçme ve kullanma suyu şebekesi 2022 yılında İller Bankası A.Ş. tarafından SUKAP projesi ile yaptırılmıştır. İçme ve kullanma suyu şebekesi ile beldede ki vatandaşların tamamına (2022 yılı nüfus sayımına göre 2143) hizmet verilmektedir.

Kırcasalih Beldesinde içme ve kullanma suyu kuyulardan sağlanmaktadır. 2022 yılında içme ve kullanma suyu olarak 131.413,5 m³ ve sanayide 14.601,5 m³ olmak üzere toplam 146.015 m³ su kuyulardan sağlanmıştır.

Küplü Beldesinde içme ve kullanma suyu 2 adet kuyudan sağlanmaktadır. Kuyular 2250 kişiye 40 m³/saat debi ile hizmet vermektedir.

Yenimuhacir Beldesinde içme ve kullanma suyu 9 adet kuyudan sağlanmaktadır. Yılda ortalama 159.680 m³ su temin edilmektedir. Bu suyun 88.221 m³'ü konutlarda 32.250 sanayide kullanılmaktadır.

B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

İçme suları yüzeysel kaynak olarak Kayalıköy Barajı ve Kadıköy Barajından karşılanmaktadır. Kadıköy Barajı az yağış alması sebebiyle %10 doluluk seviyesindedir.

Bunun dışında içme ve kullanma suyu kuyulardan karşılanmaktadır. Kumdere su kuyularında debi düşüşü bulunmaktadır.

B.5.2. Sulama

Edirne İlinde tarıma elverişli arazi alanı 465.439 ha, DSİ etütlerine göre ekonomik olarak sulanabilir arazi 214.705 ha, işletmeye açılan saha 87.558 ha, yatırım programında bulunan saha 41.082 ha, proje aşamasındaki saha 77.375 ha, etüt aşamasındaki saha 8.690 hektardır.

B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İpsala ve çevre İllerde sulanan ürünlerinin %80'inde çeltik ekimi yapıldığı için salma sulama yöntemi ile sulandığı ve sulamaya verilen suların drene edilerek tekrar çeltik sulamasında kullanıldığı ve sulamaya katkısı olduğu anlaşılmıştır. Drenaj sularının kullanımı ile ilgili çeşitli araştırmalar yapıldığı ve olumlu sonuçların elde edildiği mevcuttur.

B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İl genelinde damlama, yağmurlama veya basınçlı sulamalar mevcuttur.

B.5.3. Endüstriyel Su Temini

İlimizde bulunan sanayi kuruluşlarının kullandığı suyun kaynaklara göre dağılımı ile ilgili envanter bulunmamaktadır. Sanayi kuruluşları, DSİ 11. Bölge Müdürlüğü tarafından izinlendirilen kuyulardan, yerel idarenin tasarrufu altındaki şebekelerden ve taşıma yoluyla su ihtiyaçlarını karşılamaktadır.

İlimizde bulunan ham bitkisel yağ üretim, hazır beton ve beton malzemesi üretim, kum yıkama-eleme tesisleri, kömür lavvar tesisleri vb. tesislerde kullanılan su, devri daim yöntemiyle belirli oranlarda geri kazanılmakta olup, ilimiz sınırları içerisinde termik santral vb. büyük endüstriyel tesis olmadığı için büyük çaplı atıksu geri kazanım işlemi yapan faaliyet bulunmamaktadır.

B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

İlimiz sınırları içerisinde hidroelektrik santral bulunmamaktadır.

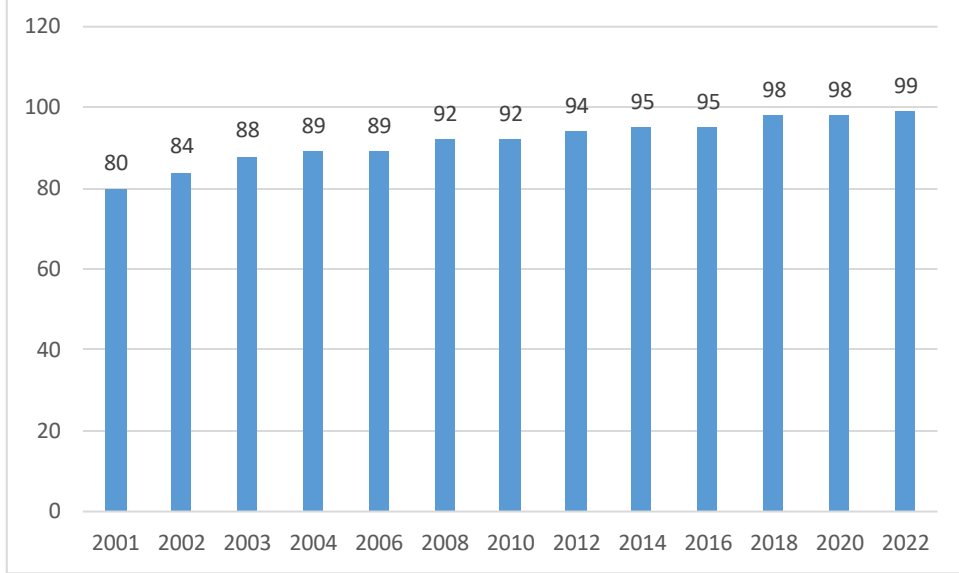
B.5.5. Rekreasyonel Su Kullanımı

Yenimuhacir Belediyesinde yıllık 300 m³ kuyu suyu rekreasyon amacıyla kullanılmaktadır.

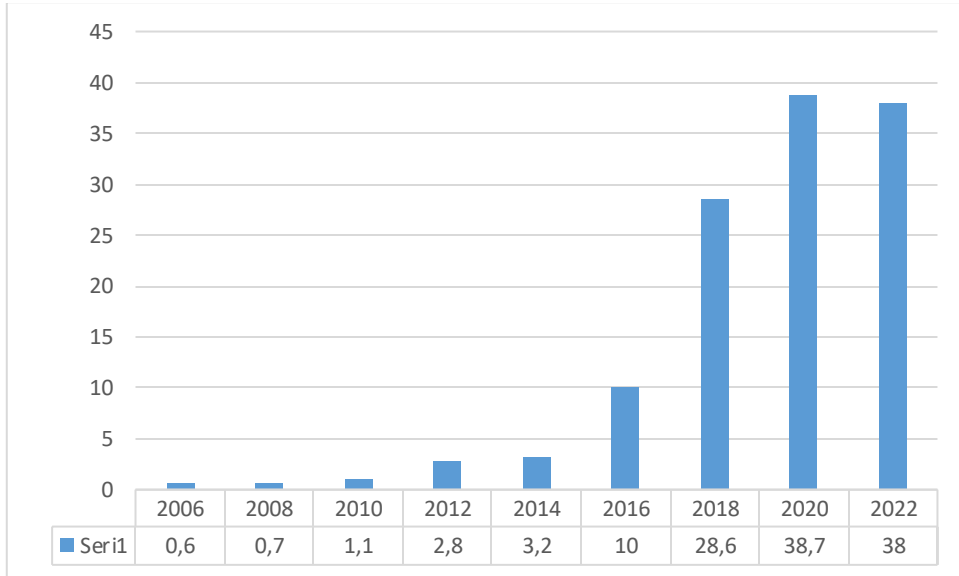
B.6. Çevresel Altyapı

B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

Kanalizasyon şebekesi olan Belediye sayısı 16 adet olup, kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı; % 99'dur. (TÜİK, 2024)

Grafik 20 – Yıllar bazında kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı
(TÜİK, 2024)

Grafik 21 – Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı
(TÜİK, 2024)

Arıtma çamuru bertaraf edilecek ise 26.03.2010 tarihli ve 27533 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik kapsamında analizler yapılıyor. Eğer arıtma çamuru toprakta kullanılacaksa 03.08.2010 tarihli ve 27661 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Eysel Ve Kentsel Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanılmasına Dair Yönetmelik kapsamında analizler yaptırılıyor.

Çizelge 16 – 2023 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu
(EÇŞİDİM, 2024)

Yerleşim Yerinin Adı	Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (m ³ /gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn)	Deşarj Noktası	Deniz Deşarjı (var/yok)	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı (ton/yıl)
	Var	İnş a/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri							
İl Merkezi													
Edirne	x			x	x	x	33889	yok		Meriç Nehri	yok	191470	
İlçeler	Enez	x		x	x		8116	yok		Platin deresi	yok	30000	
	Havsa	x		x	x		1000	yok		Havsa deresi	yok		
	Lalapaşa	x		x	x		300	yok		Misinli deresi	yok	1667	
	İpsala	x		x	x		3400	yok		DSİ kanalı	yok	8594	
	Süloğlu	x		x	x		1392	yok		Süloğlu deresi	yok	3557	
	Keşan	x		x	x	x	18096	var		Cevizlik deresi	yok	66160	
	Uzunköprü	x		x	x	x	8475	yok		Ergene Nehri	yok	59351	
	Meriç	x		x	x		500	yok		Kuru Dere	yok	2593	

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözülmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

Çizelge 25 – 2023 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu
(EÇŞİDİM, 2024)

OSB/Serbest Bölge/Sanayi Sitesi Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı
Edirne Organize Sanayi Bölgesi	Aktif	990	Yok	Fiziksel, Kimyasal ve Biyolojik	110	Domurcalı Deresi

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

Çizelge 17 – 20223 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı
(EÇŞİDİM, 2024)

Tesis Statüsü	AAT’si Olan Tesis Sayısı
Üretim Sektörü/Sanayi Tesis	96
Turizm Tesisleri veya Site Yönetimi	37
Diğer	14

B.6.3. Düzenli Depolama Tesislerinde Oluşan Sızıntı Sularının Yönetimi

Güney Edirne Katı Atık Yönetim Birliğine ait katı atık düzenli depolama tesisi, Edirne-Keşan Karayolu 4. km üzeri, 1578 no’lu parsel Koca Yarma Devlet Ormanı mevkiinde bulunmaktadır. Tesiste sızıntı sularının yeraltı su kaynaklarına karışmaması için döküm alanının altında geçirimsiz tabaka (jeomebran, jeotekstil ve kil tabakası) bulunmaktadır. Sızıntı suları HDPE borular vasıtasıyla sahadan sızıntı suyu havuzuna gelerek burada biriktirilerek ilgili mevzuat doğrultusunda bertaraf edilmektedir.

Edirne Katı Atık Yönetim Birliğine ait İlimiz, Merkez İlçe, Hıdrağa Köyü, Yukarıova Mevkii, 1445 ve 1391 parsel no’lu alanda düzenli depolama tesisi yapılmış 2016 yılında faaliyete geçmiştir. Düzenli depolama tesisine ait 1 adet sızıntı suyu arıtma tesisi bulunmaktadır.

GLC Enerji Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi tarafından işletilen; İlimiz, Süloğlu İlçesi, Geçkinli Köyü, Çamurkırı Mevkii No: 298 adresinde Tehlikesiz Atık Düzenli Depolama ve Bertaraf Tesisleri (II. Sınıf Düzenli Depolama) tesisi bulunmaktadır. Tesiste sızıntı sularının yeraltı su kaynaklarına karışmaması için döküm alanının altında geçirimsiz tabaka (jeomebran, jeotekstil ve kil tabakası) bulunmaktadır. Sızıntı suları borular vasıtasıyla sahadan sızıntı suyu havuzuna gelerek burada biriktirilerek ve sisteme devir daim olarak tekrar verilmektedir.

B.6.4. Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı

İlimizde 2023 yılı itibari ile yeniden kullanılan veya bertaraf edilen arıtılmış atıksu durumu Çizelge 27’de yer almaktadır.

Çizelge 18 – 2023 yılı itibariyle yeniden kullanılan veya bertaraf edilen arıtılmış atıksu durumu

(Atıksu Bilgi Sistemi, 2024)

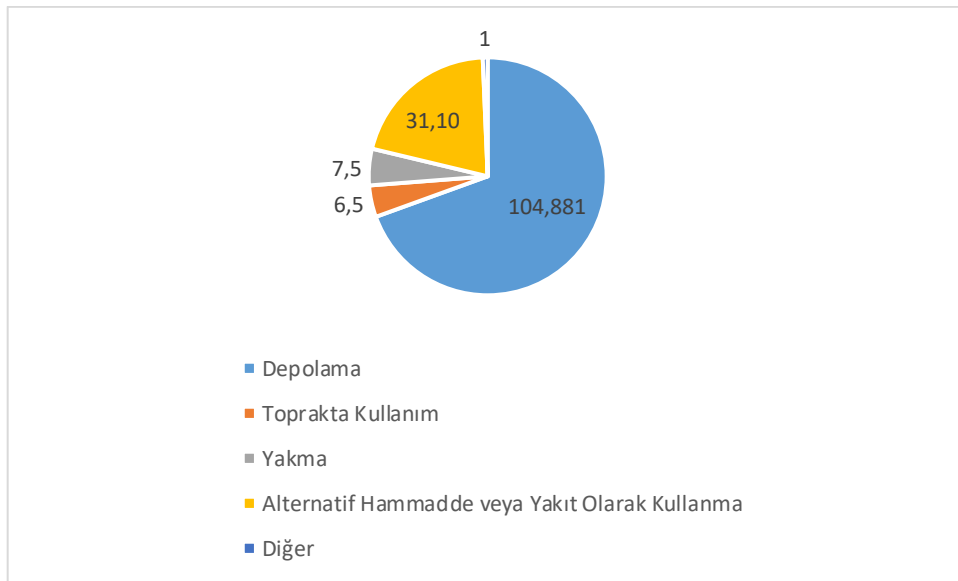
ARITILMIŞ ATIKSULARIN YENİDEN KULLANILMASI VEYA BERTARAFI							
Alıcı Ortama Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kanalizasyona Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kentsel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Tarımsal Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Endüstriyel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Çevresel/Ekolojik Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Başka Bir Tesise Su Kaynağı (m ³ /yıl)	TOPLAM (m ³ /yıl)
24.250.995	326.640	480.000	0	686.785	0	0	25.774.420

B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

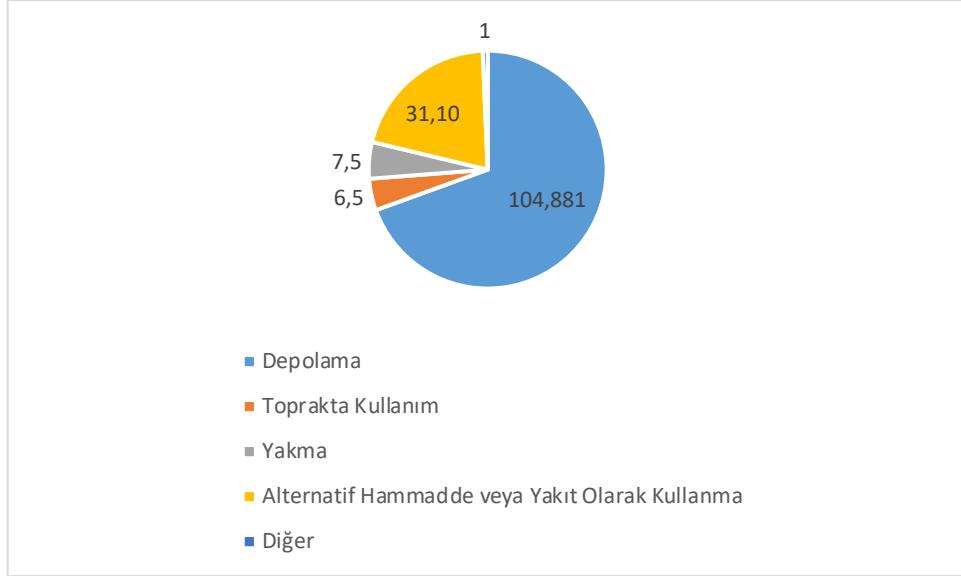
2022 yılında 08.06.2010 tarih ve 27605 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik kapsamında Kirlenmiş Saha Değerlendirme ve İzleme Komisyonu oluşturulmuştur. 2023 yılı içerisinde tespit edilmiş kirlenmiş saha bulunmamaktadır.

B.7.2. Arıtma Çamurlarının Bertaraf Yöntemi

Grafik 22 - 2022 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi (Atıksu Bilgi Sistemi, 2024)

2023 yılı itibari ile Belediyelere ait atıksu arıtma tesislerinde 42,2 ton arıtma çamuru oluşmuştur. Bu çamurun 3,1 ton'u toprakta kullanılmış, 8 ton'una yakma işlemi uygulanmış ve 31,1 ton'una da alternatif hammadde veya ek yakıt olarak kullanım işlemi uygulanmıştır.

Grafik 23 - 2023 yılında sanayiden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi
(Atıksu Bilgi Sistemi, 2024)

2023 yılı itibari ile Belediyelere ait atıksu arıtma tesislerinde 150,981 ton arıtma çamuru oluşmuştur. Bu çamurun 104,881 ton'u depolanmış 6,5 ton'u toprakta kullanılmış, 7,5 ton'una yakma işlemi uygulanmış ve 31,1 tonuna alternatif hammadde veya ek yakıt olarak kullanım işlemi uygulanmış ve 1 tonuna diğer işlemler uygulanmıştır.

B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

İlimiz geneli doğaya yeniden kazandırma ve arazi rehabilitasyonu çalışmaları arazi vasfına göre ilgili kurumlarca denetlenmektedir. Diğer yandan tarım, mera ve orman alanı olamayan alanlarda madencilik faaliyetlerinden kaynaklı doğaya yeniden kazandırma süreçlerindeki çalışmalar Müdürlüğümüzce yapılmaktadır. ÇED süreçlerinde Maden Ocakları projeleri için Madencilik Faaliyetleri İle Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği kapsamında Doğaya Yeniden Kazandırma Planları hazırlanmaktadır.

B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

2023 yılında ilimizde kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında yıllık tüketim miktarları aşağıda yer almaktadır.

Çizelge 28 – 2023 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları
(Edirne İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2024)

Bitki Besin Maddesi	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	174.349,852	340.930
Fosfor	56.465,245	
Potas	3.370,272	
TOPLAM	234.185,370	

Çizelge 29 - 2023 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)
(Edirne İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2024)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Zararlı Böcekler ile Mücadele	62892,6 Kg 96858,35 Lt.	3.411.080 da
Herbisitler	Yabancı Ot ile Mücadele	15720,92 Kg. 824601,88 Lt.	
Fungisitler	Matari Hastalıklar ile Mücadele	43775,75 Kg. 292251,80 Lt.	
Rodentisitler	Fare Zararı ile Mücadele	3463,79 Kg.	
Nematositler			
Akarisitler	Akar Zararı ile Mücadele	496,80 Kg. 8941,25 Lt.	
Kışlık ve Yazlık Yağlar			
Diğer	Salyongoz Zararı Nematod Zararı Mücadele	263,64 Kg. 959,55 Lt.	
TOPLAM		126613,30 Kg. 1223611,76 Lt.	

B.8. Sonuç ve Değerlendirme

2023 yılı itibari ile Merkez ilçemizde kentsel atıksu arıtma tesisi faaliyete başlamıştır. Uzunköprü, İpsala, Lalapaşa, Süloğlu, Havsa, Meriç, Enez ve Keşan ilçelerinde atıksu arıtma tesisi bulunmaktadır. Atıksu arıtımı hizmeti alan nüfus miktarı ve oranı artmaktadır.

İlimizde sanayi kuruluşları faaliyetlerine göre münferit atıksu arıtma tesislerinden deşarj yapmaktadır. Bu atıksu arıtma tesisleri sürekli olarak İl Müdürlüğümüzce takip edilmekte ve izlenmektedir.

Kaynaklar

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
- Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- DSİ
- Belediye Başkanlıkları
- Edirne Tarım ve Orman İl Müdürlüğü
- <https://sim.csb.gov.tr/>

C. ATIK

Bu bölümde raporun kapsamında olan yılın verisi yoksa mevcut en son yılın verisi verilmelidir.

C.1. Belediye Atıkları

Güney Edirne Katı Atık Yönetim Birliğine ait Katı Atık düzenli depolama tesisi Edirne Keşan karayolu 4. km üzeri 1578 nolu parsel Koca Yarma Devlet Ormanı mevkiinde bulunmaktadır. Tesiste sızıntı sularının yeraltı su kaynaklarına karışmaması için döküm alanının altında geçirimsiz tabaka (jeomebran, jeotekstil ve kil tabakası) bulunmaktadır. Sızıntı suları HDPE borular vasıtasıyla sahadan sızıntı suyu havuzuna gelerek burada biriktirilmektedir.

Edirne Katı Atık Yönetim Birliğine ait İlimiz, Merkez İlçe, Hıdrağa Köyü, Yukarıova Mevkii, 1445 ve 1391 parsel no'lu alanda düzenli depolama tesisi yapılmış 2016 yılında faaliyete geçmiştir. Düzenli depolama tesisine ait 1 adet sızıntı suyu arıtma tesisi bulunmaktadır.

Orta Edirne Katı Atık Yönetim Birliğine ait Düzenli Depolama inşaatı tamamlanmış olup, konuya ilişkin işlemler devam etmektedir.

Çizelge 30 - 2023 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri (EÇŞİDİM, 2024)

Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı	Büyükşehir Belediyesi / Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Birlik Üyesi Olmayan İlçe Belediyeleri	Nüfus* (*)		Toplanan Atık Miktarı (ton/gün)		Sıfırlık yönetim sistemi çerçevesinde kaynağında ayrı toplanan Atık Miktarı (ton/gün)	Tesis İşletmecisi (*) (Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Şirketi (BŞ))*	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi Türü				
			Yaz	Kış	Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Düzenli Depolama Öncesi Yapılan Ön İşlem (Mekanik Ayırma/ Biyokurutma/ Kompost/ Biyometanizasyon, ATY vb.)	Atık Yakma	Depo Gazından Enerji Üretimi	Diğer
Edirne Katı Atık Yönetim Birliği	Edirne Belediyesi		186426		180				Var	Var		Var	Var
	Havsa Belediyesi		17969		11				Var	Var		Var	Var
	Süloğlu Belediyesi		6348		6				Var	Var		Var	Var
	Lalapaşa Belediyesi		6225		2				Var	Var		Var	Var
	İl Özel İdaresi		31710		25				Var	Var		Var	Var
	Uzunköprü Belediyesi		39589		69	88	0,8		-	-			
	Meriç Belediyesi		2873		5,68				-	-			
Güney Edirne Katı Atık Yönetim Birliği	Keşan Belediyesi		64842		110,22				Var	Var		Var	
	İpsala Belediyesi		8546						Var	Var		Var	
	Enez Belediyesi		4301						Var	Var		Var	
İl Genelİ													

*TÜİK nüfus verilerinde mevsim ayrımı (yaz/kış) bulunmamaktadır.

*Belediye(B), Özel Sektör(OS), Belediye Şirketi(BŞ) seçeneklerinden uygun olanın sembolünü yazınız.

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

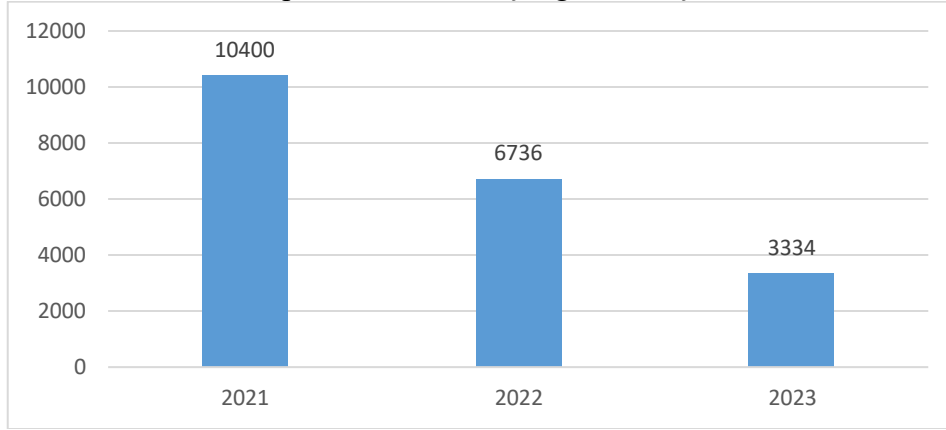
İlimizde faaliyetlerden kaynaklı hafriyat atıkları “Hafriyat Toprağı İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında ilgili yerel idarelerin belirlediği depolama alanlarında biriktirilmekte veya dolgu malzemesi olarak kullanılmaktadır.

C.3. Sıfır Atık Yönetimi

C.3.1. Eğitimler

2023 yılında Sıfır Atık kapsamında 6291 öğrenciye ilimizde bulunan Trafik Eğitim Parkında eğitim verilmiştir.

Kurumlar ziyaret edilerek Sıfır Atık kapsamında yapılan çalışmalar takip edilmiştir. İşletmelerde Sıfır Atık kapsamında 3334 kişi eğitim almıştır.

Grafik 23 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı

(Sıfır atık bilgi sistemi, 2024)

C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

Edirne Belediyesi sınırları içerisine Sıfır Atık Yönetmeliği kapsamında atıkların kaynağından ayrı ayrıştırılması, yeniden kullanım, geri dönüşüm ve bertarafının sağlanması amacıyla kent merkezinde 1 adet 1. Sınıf Atık Getirme Merkezi ve 10 farklı noktaya Mobil Atık Getirme Merkezi kurulmuştur. Bu noktalar;

A- 1. Sınıf Atık Getirme Merkezi: Babademirtaş Mahallesi, Tekkekapı Caddesi, No:1 Merkez/EDİRNE

B- Mobil Atık Getirme Merkezleri:

1- Fatih Mahallesi, Muammer Aksoy Caddesi, Mega Park yanı

2- Fatih Mahallesi, Ümran Akan Caddesi, Esentepe yeşil alan yanı

3- Şükrüpaşa Mahallesi, Abdi İpekçi Caddesi, Özgür Çocuklar Parkı yanı

- 4- Şükrüpaşa Mahallesi, İlhami Ertem Caddesi, 15 Temmuz Parkı yanı
- 5- Barutluk Mahallesi, Ahmet Taşçı Caddesi, Eski Toki
- 6- Barutluk Mahallesi, Kıyık Caddesi, Özgecan Kadın Lokali yanı,
- 7- Yıldırım Hacı Sarraf Mahallesi, Kızıl Mescit Caddesi, Ziraat Bankası ATM yanı,
- 8- Abdurrahman Mahallesi, Şehit İstiklal Vardar Caddesi, Tuğra Market karşısı, Yeşil alan
- 9- 1. Murat Mahallesi, Bülent Alamut Caddesi, Margi Taksi Durağı yanı, Yeşil alan
- 10- Şükrüpaşa Mahallesi, Abdi İpekçi Caddesi, Kırkpınar Ağa Seyfettin Selim Kreşi yanı

Çizelge 31 – 2023 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri (Belediyeler, 2024)

Atık Getirme Merkezi (AGM) /Mobil AGM	Belediye/AVM	Atık Getirme Merkezi Sayısı	AGM Alan Bilgisi(m ²)	Toplanan Atık Grupları
Atık Getirme Merkezi	Edirne Belediyesi	1	1000	13
Atık Getirme Merkezi	İpsala Belediyesi	1	1000	13
Mobil Atık Getirme Merkezi	Edirne Belediyesi	10	20	7
Mobil Atık Getirme Merkezi	Süloğlu Belediyesi	1	-	3
Mobil Atık Getirme Merkezi	İpsala Belediyesi	7	20	7

Ayrıca mobil atık getirme merkezleri bulunmayan veya yetersiz kalan cadde ve sokaklar için ise Edirne Belediyesi Sıfır Atık Yönetim Planı çerçevesinde aşağıda çizelgede belirtilen geri dönüşüme ait atıklar için haftalık toplama sistemi oluşturulmuştur.

Çizelge 32 Edirne Belediyesi haftalık toplama sistemi
(Edirne Belediyesi, 2024)

MAHALLELER	MAGM MEVCUT DURUMU	PAZARTESİ	SALI	ÇARŞAMBA	PERŞEMBE	CUMA	CUMARTESİ
I.MURAT MAHALLESİ	1 ADET MEVCUT	09.00-10.00 13.00-14.00			09.00-10.00 13.00-14.00		
ABDURRAHMAN MAHALLESİ	1 ADET MEVCUT		09.00-10.00 13.00-14.00			09.00-10.00 13.00-14.00	
BABADEMİRTAŞ MAHALLESİ	1 ADET MEVCUT		08.00-09.00 16.00-17.00			08.00-09.00 16.00-17.00	
BARUTLUK MAHALLESİ	2 ADET MEVCUT			10.00-11.00 14.00-15.00			10.00-11.00 14.00-15.00
ÇAVUŞBEY MAHALLESİ			08.00-09.00 16.00-17.00			08.00-09.00 16.00-17.00	
DİLAVERBEY MAHALLESİ			08.00-09.00 16.00-17.00			08.00-09.00 16.00-17.00	
FATİH MAHALLESİ	2 ADET MEVCUT		10.00-11.00 14.00-15.00			10.00-11.00 14.00-15.00	
İSTASYON MAHALLESİ				11.00-12.00 13.00-14.00			11.00-12.00 13.00-14.00
KARAAGAC MAHALLESİ				08.00-09.00 17.00-18.00			08.00-09.00 17.00-18.00
KOCA SINAN MAHALLESİ		08.00-09.00 16.00-17.00			08.00-09.00 16.00-17.00		
MEDRESE ALİ BEY MAHALLESİ				09.00-10.00 15.00-16.00			09.00-10.00 15.00-16.00
MENZİLAHİR MAHALLESİ				11.00-12.00 16.00-17.00			11.00-12.00 16.00-17.00
MEYDAN MAHALLESİ				09.00-10.00 15.00-16.00			09.00-10.00 15.00-16.00
MİTHAT PAŞA MAHALLESİ			08.00-09.00 16.00-17.00			08.00-09.00 16.00-17.00	
NİŞANCIPASA MAHALLESİ				11.00-12.00 16.00-17.00			11.00-12.00 16.00-17.00
SABUNI MAHALLESİ		10.00-11.00 14.00-15.00				10.00-11.00 14.00-15.00	
SARICAPAŞA MAHALLESİ				09.00-10.00 15.00-16.00			09.00-10.00 15.00-16.00
ŞUKRUPAŞA MAHALLESİ	3 ADET MEVCUT	11.00-12.00 15.00-16.00				11.00-12.00 15.00-16.00	
TALATPAŞA MAHALLESİ			08.00-09.00 16.00-17.00			08.00-09.00 16.00-17.00	
UMURBEY MAHALLESİ				11.00-12.00 16.00-17.00			11.00-12.00 16.00-17.00
YANCIKCI SAHİN MAHALLESİ		10.00-11.00 14.00-15.00				10.00-11.00 14.00-15.00	
YENİMARET MAHALLESİ			11.00-12.00 15.00-16.00			11.00-12.00 15.00-16.00	
YILDIRIM BEYAZIT MAHALLESİ			11.00-12.00 15.00-16.00			11.00-12.00 15.00-16.00	
YILDIRIM HACI SARRAF MAHALLESİ	1 ADET MEVCUT		11.00-12.00 15.00-16.00			11.00-12.00 15.00-16.00	

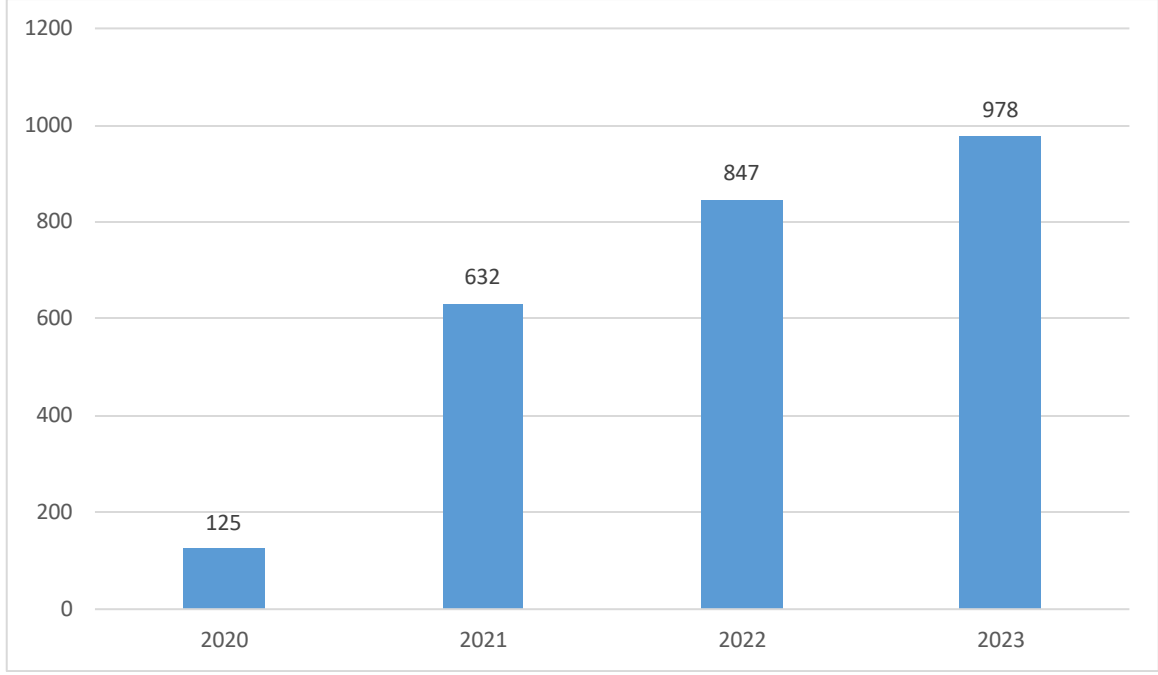
C.3.3. Sıfır Atık Belgesi Alan ve Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı

Çizelge 33 – 2023 yılı itibariyle sıfır atık sistemini kuran ve belediye geneli temel seviye sıfır atık belgesini alan belediye sayısı
(<https://sifiratikbilgisistemi.csb.gov.tr/>, 2024)

Sıfır Atık Yönetim Sistemine Geçmesi Gereken Mahalli İdareler	İl Genelindeki Toplam Sayı	Sıfır Atık Belgesi Alan Belediye Sayısı
Büyükşehir Dışındaki İl, İlçe, Belde Belediyeleri İl Merkez İlçe Belediyeleri	16	9
Belediye Birlikleri	3	3
Büyükşehir Dışındaki İl, İlçe, Belde Belediyeleri İl Merkez İlçe Belediyeleri Dışındaki Diğer Belediyeler	7	3
İl Özel İdareleri Mücavir Alan Dışı	1	1

Çizelge 34 – 2023 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan (faaliyet bildiren) ve temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina yerleşkelerin sayısı
(<https://sifiratikbilgisistemi.csb.gov.tr/>, 2024)

Kurum Türü	Toplam Kurum Sayı	Sıfır Atık Belgesi alan bina/yerleşke sayısı
300 ve üzeri Konuta Sahip Siteler	2	0
Akaryakıt istasyonları ve Dinlenme Tesisleri	145	88
Alışveriş Merkezleri	4	54
Belediyeler	16	10
ÇŞİD İl Müdürlüğü	1	3
Eğitim Kurumları ve Yurtlar	261	234
Havalimanları	0	0
İl Özel İdareleri	1	1
İş merkezi ve Ticari Plazalar	-	0
Kamu Kurum ve Kuruluşları	80	183
Konaklama İşletmeleri	-	72
Limanlar	-	0
Organize Sanayi Bölgeleri	1	1
Sağlık Kuruluşları	-	13
Tren ve Otobüs Terminalleri	-	0
Zincir Marketler	-	236
Serbest Bölgeleri, Sanayi Siteleri	-	0
Laboratuvarlar, Hukuk Büroları, Dernek, Kooperatif, Çevre Danışmanlık Firmaları ve Meslek Kuruluşları, Tüzel Kişiliğe Sahip Kuruluşlar	-	0
Kafeterya ve Restoranlar	-	1
Kargo Şirketleri	-	7
27/11/2014 tarihli ve 29188 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamında ambalajlı ürün satışı yapan yerler	-	2
ÇED Yönetmeliği Ek-1 Kapsamına Giren Tesisler		9
ÇED Yönetmeliği Ek-2 Kapsamına Giren Tesisler		64

Grafik 24 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen il genelindeki bina ve yerleşkelerin sayısı

(<https://sifiratikbilgisistemi.csb.gov.tr/>, 2024)

C.4. Ambalaj Atıkları

“Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında ambalajın üretimi, ürünlerin ambalajlı olarak satışa sunulması, ambalaj atığının oluşumu, ambalaj atığının toplanması ve geri dönüştürmesi aşamalarında yer alan bütün paydaşların yaptığı işlere sayısal değerler de belirtilerek değinilmelidir.

Çizelge 35 - 2023 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları

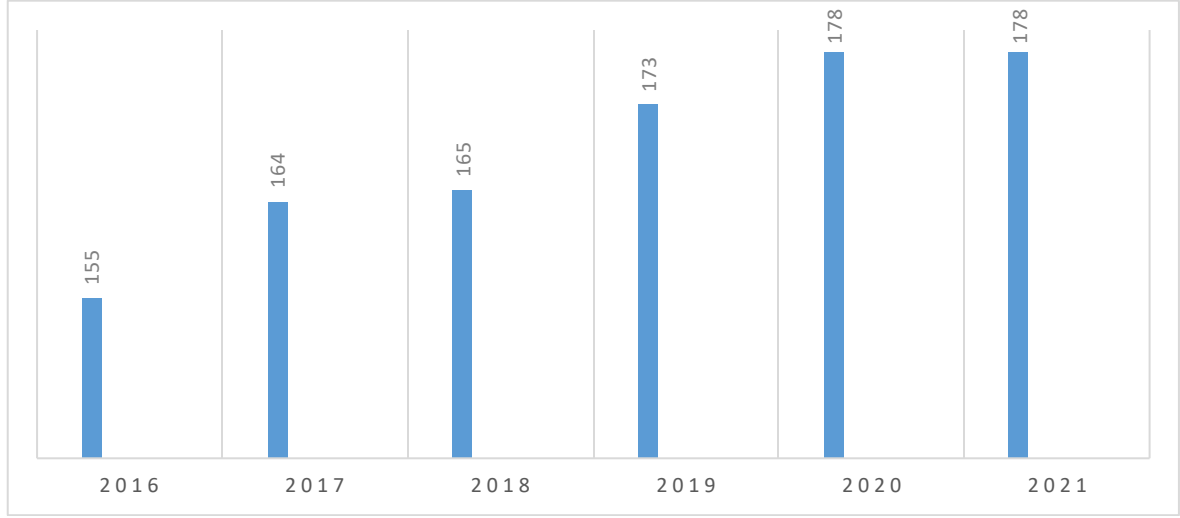
(EÇŞİDİM-2024)

Ambalaj Cinsi	Toplanan Ambalaj Atığı Miktarı	Geri Kazanılan Ambalaj Atığı Miktarı
Plastik	% 10	-
Metal	% 2	-
Kompozit	% 51	-
Kağıt Karton	% 13	-
Cam	% 4	-
Ahşap	-	-
Karışık	% 20	-
Toplam		-

Çizelge 36 - Kayıtlı ekonomik işletme sayısı

(EÇŞİDİM-2024)

Piyasaya Süren İşletme Sayısı	170
Ambalaj Üreticisi Sayısı	2
Tedarikçi Sayısı	6

Grafik 25 – Yıl bazında kayıtlı ekonomik işletme sayısı (EÇŞİDİM-2024)

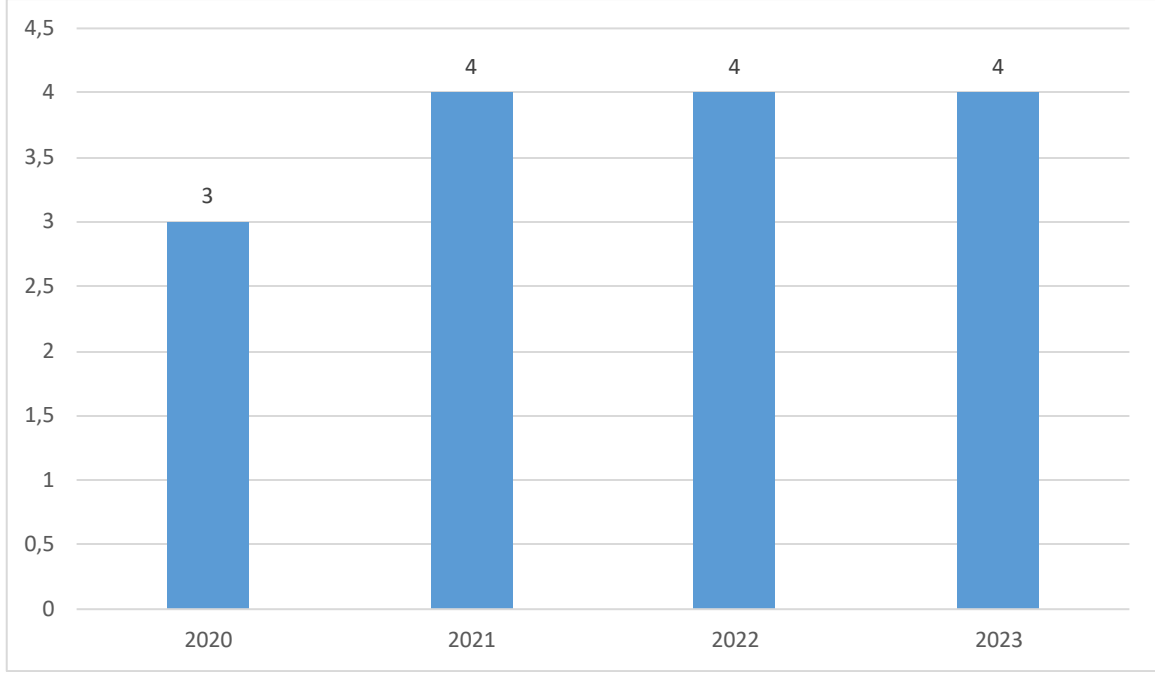
Çizelge 37 - 2023 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı (e-İzin Uygulaması, 2024)

Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi (TAT) Sayısı Toplam	1. Tip TAT Sayısı	2. Tip TAT Sayısı	3. Tip TAT Sayısı
	-	1	4

Çizelge 38 - 2023 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı (e-İzin Uygulaması, 2024)

Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisi (GKT) Sayısı Toplam*	Plastik Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kağıt-Karton Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Cam Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Metal Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Ahşap Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kompozit Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Tekstil Ambalaj Atığı GKT Sayısı
4	2	1	1	1	1	1	1

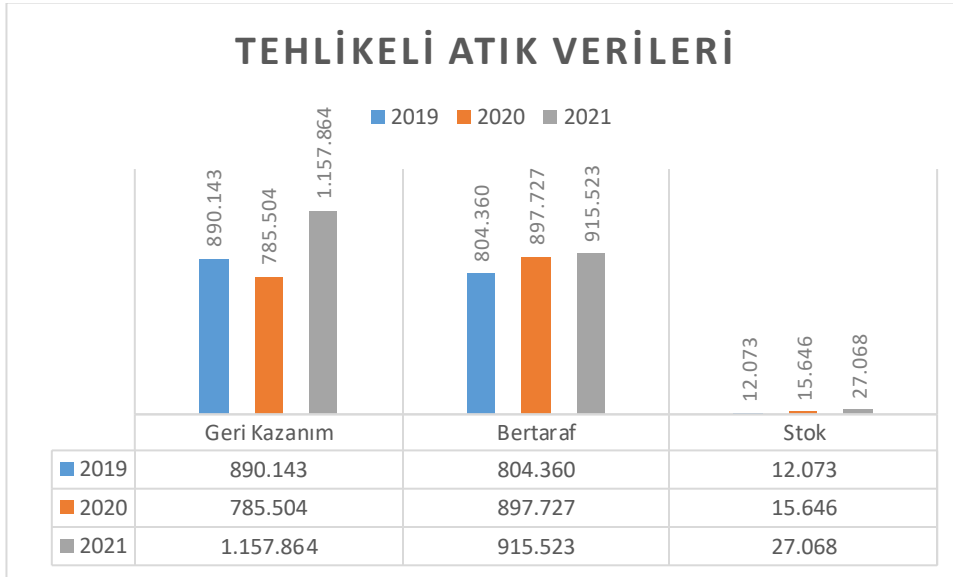
*Bir geri kazanım tesisi birden fazla ambalaj atığı işleyebileceğinden toplam Geri Kazanım Tesis Sayısı farklı olabilir.

Grafik 26 – Yıl bazında bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı
(e-İzin Uygulaması, 2024)

C.5. Tehlikeli Atıklar

İlimizde tehlikeli atık geri kazanım, tehlikeli atık düzenli depolama veya tehlikeli atık ön işlem tesisi bulunmamaktadır.

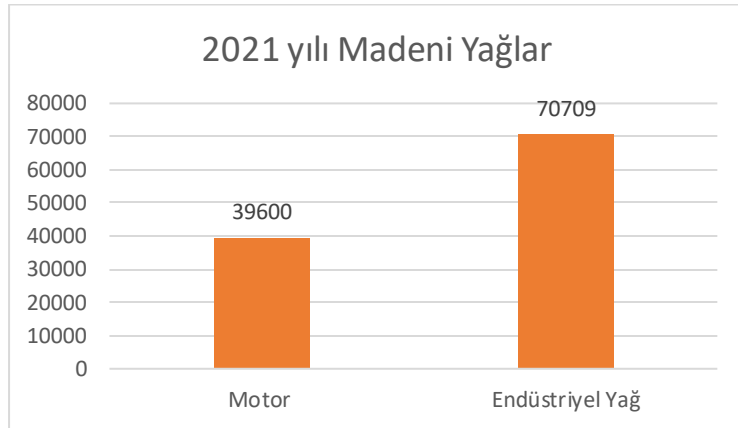
Grafik 27- Tehlikeli Atık Verileri 2021

Çizelge 39 - 2021 yılında atık işleme yöntemine göre tehlikeli atık miktarları*
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

Atık İşleme Yöntemi	Miktar (kg)
D10	3,998
D15	0,062
D5	1,382
D9	910,081
R1	18,318
R12	735,586
R13	277,413
R4	11,2
R5	0,15
R9	115,197

*Atık Beyan Sisteminde yer alan tehlikeli atık verisi, atık üreticilerinin gerçekleştirdikleri beyanlardan oluşmakta olup edilen yılda atık üreticisinin tesisinde oluşan ve geri kazanım/bertaraf amacıyla atık işleme tesisine gönderilen tehlikeli atık verisini içermektedir.

C.6. Atık Yağlar

Grafik 28 – Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ miktarları &
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

Çizelge 40 – 2021 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

Geri kazanım ^{&} (kg)	Nihai bertaraf (kg)	İhracat (kg)	Stok (kg)
109.809	0	0	500

[&] Ek yakıt olarak kullanım dahildir.

C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

Atık üreticileri tarafından Atık Beyan Sisteminde gerçekleştirilen beyanlardan elde edilen atık pil ve akümülatörlerin toplam miktarını gösterir.

Çizelge 41 – Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)*
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

2020	2021
22.874	20.653

* Atık kodları:

160601 Kurşunlu piller ve akümülatörler

160602 Nikel kadmiyum piller

160603 Cıva içeren piller

160604 Alkali piller (16 06 03 hariç)

160605 Diğer piller ve akümülatörler

160606 Piller ve akümülatörlerden ayrı toplanmış elektrolitler

200133 16 06 01, 16 06 02 veya 16 06 03'un altında geçen pil ve akümülatörler ve bu pilleri içeren sınıflandırılmamış karışık pil ve akümülatörler

200134 20 01 33 dışındaki pil ve akümülatörler

C.8. Bitkisel Atık Yağlar

02/04/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğinin ek-4 Atık Listesinde yer alan; “20 01 25 - Yenilebilir sıvı ve katı yağlar” kodu kapsamında değerlendirilen bitkisel atık yağlar ve “20 01 26* - 20 01 25 dışındaki sıvı ve katı yağlar (A)” kodu kapsamında değerlendirilen kullanılmış kızartmalık yağların atık üreticileri tarafından Atık Beyan Sistemine gerçekleştirilen beyanlardan elde edilen miktarı ifade etmektedir.

Çizelge 19 – 2021 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler
(EÇŞİDİM, 2024)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesisi Sayısı ¹	Bitkisel Atık Yağ Miktarı (kg) ²		Lisans Alan Geri Kazanım Tesisi Sayısı
	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	
1	42.085	0	0

¹ Bitkisel atık yağlar için 6.6.2015 tarihinden önce verilen Bitkisel Atık Yağ Geçici Depolama İzinleri dahil

² Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok hariç olarak değerlendirilmektedir.

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler

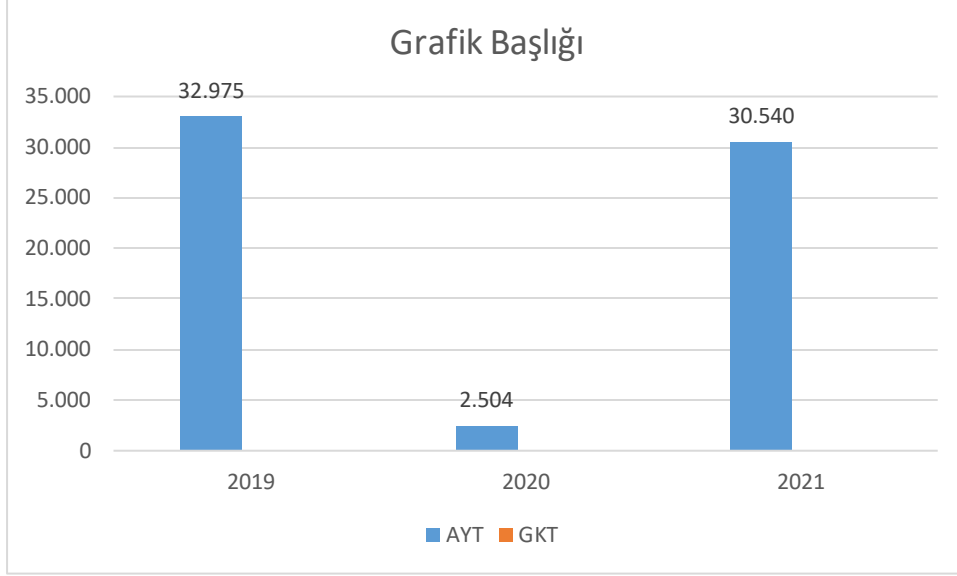
Çizelge 43 – 2021 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler
(e-İzin, yıl 2024)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)					
ÖTL Geçici Depolama Alanı Sayısı	Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi Sayısı	Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi Sayısı	Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
-	-	1	-	-	-

Çizelge 44 – Yıllar itibariyle toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

	2019	2020	2021
Geri Kazanım Tesisi	0	0	0
AYT Tesisi	32975	2504	30.540

Grafik 29 – Yıllar itibariyle toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

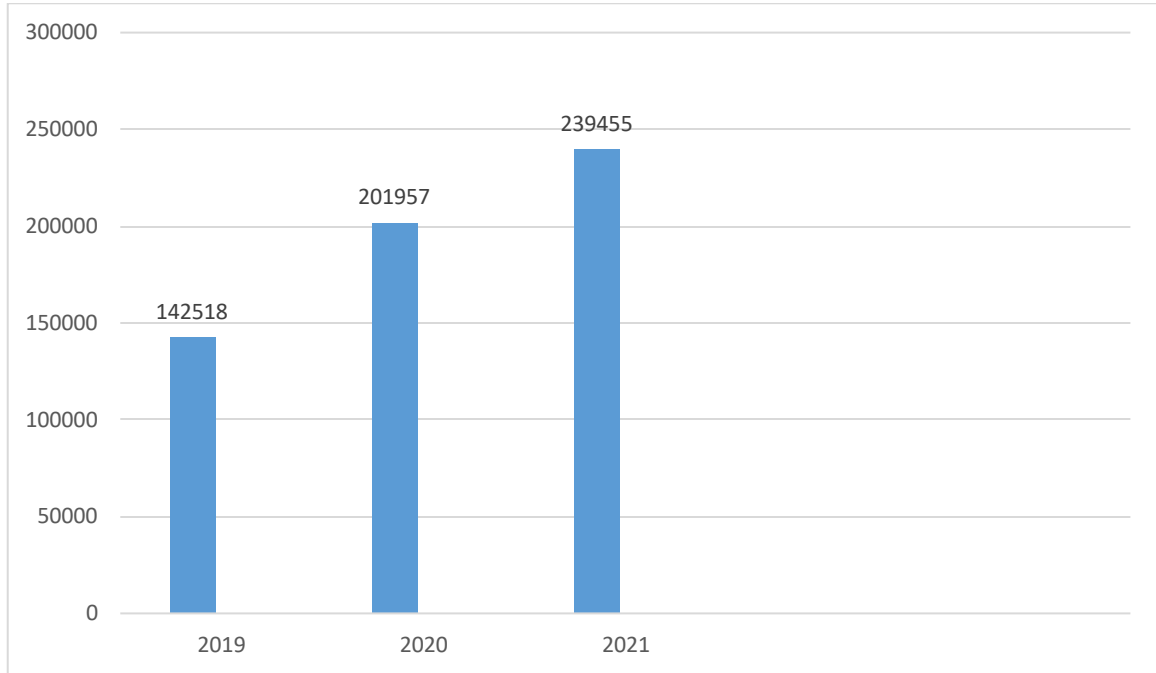
C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar

Ulusal strateji ve politikalarımızda göz önünde bulundurularak ülkemiz mevzuatının Avrupa Birliği mevzuatları olan 2012/19/EU, WEEE Direktifine uyumu çerçevesinde “Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Yönetimi Hakkında Yönetmelik”, 2011/65/EU, RoHS II Direktifine uyumu çerçevesinde “Elektrikli ve Elektronik Eşyalarda Bazı Zararlı Maddelerin Kullanımının Kısıtlanmasına İlişkin Yönetmelik” olmak üzere iki ayrı yönetmelik düzenlenmiştir. Bahse konu yönetmelikler 26/12/2022 tarihli ve 32055 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olup 1/2/2023 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Yönetimi Hakkında Yönetmelikte yapılan düzenleme ile;

- 1/1/2024 tarihine kadar bu yönetmeliğin Ek-1/A’sında yer alan kategorilere dahil olan (büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere), oyuncaklar, eğlence ve spor ekipmanları, tıbbi cihazlar, izleme ve kontrol aletleri ve otomatlar) elektrikli ve elektronik eşyaları
- 1/1/2024 tarihinden sonra Ek-2/A’sında yer alan kategorilerde sınıflandırılan (sıcaklık değişim ekipmanları, ekranlar, monitörler ve 100 cm²’den büyük yüzeyi olan ekrana sahip ekipmanlar, lambalar, büyük ekipmanlar (en az bir dış boyutu 50 cm’den büyük ekipmanlar),

küçük ekipmanlar (50 cm'den büyük dış boyutu olmayan ekipmanlar), bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları (50 cm'den küçük dış boyutu olan ekipmanlar)) tüm elektrikli ve elektronik eşyaları, kapsar.

Grafik 30 - Yıllar itibariyle atık elektrikli ve elektronik eşya miktarları (ton)
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

İlimizde Atık atık elektrikli ve elektronik eşya işleyen tesis bulunmamaktadır.

C.11. Ömrünü Tamamlamış Araçlar

Çizelge 45 – 2023 yılı teslim alınan ÖTA sayısı
(e-izin, 2024)

ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı	Teslim Alınan ÖTA Sayısı	İşlenen ÖTA Miktarı (ton)
0	0	0	0	0

C.12. Tehlikesiz Atıklar

Çizelge 46 – 2021 yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

Atık Kodu	Toplam (kg)
D10	0,034
D5	2146,173

R_AHM	3359,293
R1	5613,29
R12	5930,828
R13	37,615
R3	4717,76
R4	1637,357
R5	134,69
R9	75,3

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

İlimizde demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf tesisi ve atığı bulunmamaktadır.

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlde kömürle çalışan termik santral bulunmamaktadır.

C.12.3 Atıksu Arıtma Çamurları

İl sınırları içerisinde sanayi kuruluşları ve belediyelerin OSB/sanayi/evsel/kentsel atıksu arıtma tesislerinden kaynaklanan arıtma çamurlarından ve bunların bertaraf yöntemlerinden söz edilmelidir.

Belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi ve endüstriden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi ile ilgili bilgiler Bölüm B.7.2’de daha ayrıntılı olarak işlenmelidir.

C.13. Tıbbi Atıklar

İlimizde tıbbi atıklar Edirne Katı Atık Birliği ve Güney Edirne Katı Atık Birliğine ait tıbbi atık sterilizasyon tesislerin bertaraf edilmektedir.

Çizelge 47 – 2021 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı
(Birlikler, 2024)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atık Taşıma araç sayısı		Toplanan tıbbi atık miktarı kg/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl

MERKEZ	X		X		885.61 2		X		X	Edirne
HAVSA	X		X		62.91		X		X	Edirne
SÜLOĞU	X		X		686		X		X	Edirne
LALAPAŞA	X		X		923		X		X	Edirne
MERİÇ	X		X		615		X		X	Edirne
UZUNKÖPRÜ	X		X		63.527		X		X	Edirne
KEŞAN	X		X		134.78 0		X		X	Edirne
ENEZ	X		X				X		X	Edirne
İPSALA	X		X				X		X	Edirne

Çizelge 48 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı
(Birikimler, 2024)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	655,60	687,652	708,171	725.,726	600,520	896,886	909,516

C.14. Maden Atıkları

İlimizde 2 adet maden zenginleştirme tesisi bulunmaktadır.

Çizelge 49 – 2022 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı
(Kaynak, yıl)

İşlenen Cevherin Adı	Toplam Tesis Sayısı	Zenginleştirme Atığı Miktarı (ton/yıl)	Kategori A Tesis Sayısı	Kategori B Tesis Sayısı
Kömür	2	186.480	0	0

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

Çizelge 50 – 202 yılı itibarıyla bulunan atık işleme tesisi sayısı
(E-izin Uygulaması, 2024)

Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (Belediye)	3
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayrırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	6
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	0
Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	0
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	1
Atık PİL ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	0
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	0
Ömrünü Tamamlamış Araç Geçici Depolama Alanı Sayısı	0
Ömrünü Tamamlamış Araç İşleme Tesisi Sayısı	0
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	2
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	5
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	0
Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı	0

Atık Yağ Rafinasyon Tesisi Sayısı	0
-----------------------------------	---

Kaynaklar

Atık Yönetim Uygulaması
Ambalaj Bilgi Sistemi
İzin ve Lisans Uygulaması
Belediyeler

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında tehlikeli maddeleri bulunduran ya da bulundurması muhtemel kuruluşlar Yönetmeliğin bildirim maddesi uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemine bildirimlerini yapmakla ve üst seviyeli kuruluşun işletmecisi Yönetmeliğin 13 üncü maddesi uyarınca Bakanlığımız tarafından yayımlanan Büyük Endüstriyel Kazalarda Uygulanacak Dâhili Acil Durum Planları Hakkında Tebliğde belirtilen hususları dikkate alarak bir dâhili acil durum planı hazırlamak, kuruluşa bulundurmak ve BEKRA Bildirim Sistemine yüklemekle yükümlüdür.

2023 yılında, BEKRA bildirimlerine göre kuruluş sayıları ve kategorileri aşağıda yer almaktadır.

Çizelge 20 – 2023 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı
(EÇBS, 2024)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	1
Üst Seviye	1
TOPLAM	2

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında tehlikeli maddeleri bulunduran ya da bulundurması muhtemel kuruluşlar Yönetmeliğin bildirim maddesi uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemine bildirimlerini yapmakla ve üst seviyeli kuruluşun işletmecisi Yönetmeliğin 13 üncü maddesi uyarınca Bakanlığımız tarafından yayımlanan Büyük Endüstriyel Kazalarda Uygulanacak Dâhili Acil Durum Planları Hakkında Tebliğde belirtilen hususları dikkate alarak bir dâhili acil durum planı hazırlamak, kuruluşa bulundurmak ve BEKRA Bildirim Sistemine yüklemekle yükümlüdür.

Kaynaklar:BEKRA Bildirim Sistemi

D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

Türkiye biyolojik zenginlikler bakımından, bulunduğu coğrafyadaki hiçbir ülke ile kıyaslanamayacak düzeyde şanslı bir ülkedir. Tüm Avrupa’da 12.000 civarında bitki türü varken, Türkiye’deki bugüne kadar tespit edilen bitki taksonu sayısı 11.000’i geçmiştir. Bunların yaklaşık 3.500’ü endemiktir.

Türkiye bitki çeşitliliğinde olduğu üzere hayvan çeşitliliğinde de tüm Avrupa kıtasıyla yarışır durumdadır. Avrupa’da yaşayan 150 memeli hayvan türünün 120’si Türkiye’de bulunmaktadır. Türkiye’de bilinen yerli ve göçmen 426 kuş türü bulunurken 93 sürüngen, 18 amfibi, 276 deniz balığı ve 192 tatlı su balığı türü bulunmaktadır. Böcek türlerinin sayısı ise 60-80 bin kadar olarak tahmin edilmektedir.

Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından “Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi” ile ülke genelinde biyolojik çeşitlilik çalışmaları başlamıştır. Bu proje ile “Edirne İlinin Karasal ve İç Su Ekosistemleri Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme İşİ” kapsamında gerekli bütün arazi ve literatür çalışmaları tamamlanmış, Edirne İlinin bütün flora ve fauna zenginliği ortaya koyulmuştur.

Edirne ilinde 1678 bitki türü (damarlı bitki 1481+tohumsuz bitki 197) ve 2162 hayvan türü (omurgalı türü 342, omurgasız türü 1820) olmak üzere toplam 3840 canlı türü bulunmaktadır.

Türlerin Korunma Statüleri ve Açıklaması;

IUCN – The World Conservation Union (International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources) Dünya Korunma Birliği (Doğa ve Doğal Kaynakların Korunması için Uluslararası Birlik). IUCN Red List of Threatened Species 2014.2, Ver 3.1

EX (Extinct - Nesli Tükenmiş): Kuşkuya yer bırakmayacak delillerle soyu tükenmiş olduğu ispatlanan türler.

EW (Extinct in The Wild - Doğal ortamında nesli tükenmiş): Vahşi yaşamda soyu tükenmiş, fakat diğer alanlarda (yetiştirme veya sergileme amaçlı) varlığını sürdüren türler.

CR (Critically Endangered - Kritik düzeyde tehlikede): Kritik olarak soyu tehlikede olan türler.

EN (Endangered - Tehlikede): Nesli tehlike altında olan türler.

VU (Vulnerable – Duyarlı, Hassas, Zarar görebilir): Neslinin doğada tükenme riskinin yüksek olduğu türler.

NT (Near Threatened - Neredeyse tehdit altında): Şu anda tehlikede olmayan fakat yakın gelecekte VU, EN veya CR kategorisine girmeye aday olan türler.

LC (Least Concern - Düşük risk): Geniş yayılışlı ve nüfusu yüksek olan türler.

DD (Data Deficient - Yetersiz veri): Yeterli bilgi bulunmadığı için yayılışına ve/veya nüfus durumuna bakarak tükenme riskine ilişkin bir değerlendirme yapmanın mümkün olmadığı türler.

NE (Not Evaluated -Değerlendirilmemiş): Şimdiye kadar yukarıdaki kriterlere uygunluğu değerlendirilmemiş türler.

END (Endemik): Bölgeye has türler.

BERN (BERN SÖZLEŞMESİ)

Ek I — Kesin olarak koruma altına alınan flora türleri

Ek II — Kesin olarak koruma altına alınan fauna türleri

Ek III — Korunan fauna türleri.

Ek IV — Yasaklanan av metod ve araçlarıyla diğer yasak işletme şekilleri

CITES - The Convention on International Trade In Endangered Species of Wild Fauna and Flora) “ Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme

EK-1 Nesilleri tükenme tehdidi ile karşı karşıya bulunan ve bu nedenle örneklerinin ticaretinin sıkı mevzuata tabi tutulması ve bu ticarete sadece istisnai durumlarda izin verilmesi zorunlu olan türleri içerir.

EK-2 Nesilleri mutlak olarak tükenme tehdidiyle karşı karşıya olmamakla birlikte, nesillerinin devamıyla bağdaşmayan kullanımları önlemek amacıyla ticaretleri belirli esaslara bağlanan türleri içerir.

EK-3 Herhangi bir taraf ülkenin kendi yetki alanı içinde düzenlenmeye tabi tuttuğu ve aşırı kullanımını önlemek veya kısıtlamak amacıyla ticaretinin denetime alınmasında diğer taraflar ile iş birliğine ihtiyaç duyduğunu belirttiği bütün türleri kapsar.

D.1. Flora

Tespit edilen 1481 damarlı bitki taksonundan 23 tür endemik'tir, bu endemik bitkilerden birisi de Edirne'nin adıyla anılan *Bellevalia edirnensis*'dir. Edirne ticareti yapılan ve ekonomik öneme sahip bitki türleri açısından da zengindir. Edirne'de ekonomik değeri olan bitkilerden 39 tür CITES eklerinde yer alıp ticareti kontrol altındadır.

IUCN koruma kategorilerine göre Edirne'de tespit edilen bitki türlerinden; 8 tür dünyada soyu tükenme tehlikesi had safhada olan (CR) kategorisinde, 17'si soyu tükenme tehlikesi çok büyük (EN), 47 tür soyu tükenme tehlikesi büyük olan (VU), 3 tür ise yakın gelecekte soyu tükenme tehlikesi altında olan türler (NT) kategorisindedir.

Edirne Sümbülü - *Bellevalia edirnensis* (Endemik
CR)

Garip Lale - *Fritillaria sibirnyi* (EN)

Sultan Papatyası-*Tripleurospermum baytopianum*
(Endemik - EN)

Şehit Karanfili – *Dianthus ingoldbyi*
(Endemik - CR)

Boğaz keteni - *Linum tauricum* subsp. *tauricum*
(Endemik - CR)

Melez yemlik - *Geropogon hybridus*
(Endemik)

Rumeli anieği - *Campanula rumeliana* subsp.
rumeliana (CR)

Alman Papatyası - *Matricaria chamomilla*

Tarana iğdemi - *Colchicum turcicum*

Boğaz Kardeleni - *Galanthus plicatus* subsp.
byzantinus (Endemik - VU)

İkiz Çiğdem - *Crocus biflorus* subsp. *biflorus*

Sarı Çiğdem - *Crocus chrysanthus*

Su Eğreltisi - *Salvinia natans* (BERN-I - VU)

Batak süseni - *Iris pseudacorus*

Kum Boğadikeni - *Eryngium maritimum*

Kum Zambağı - *Pancretium maritimum*

Resim 1 Edirne ili Flora Türleri

VEJETASYON

Türkiye Trakya'sının batısında yer alan ve karasal iklimin hakim olduğu Edirne baskın olarak Akdeniz ve Avrupa-Sibirya Floristik bölgelerinin etkisi altındadır. Ülkemizde görülen

bir diğ er flora bölgesi İ ran-Turan elemanları da yine Edirne florasında görüleb ilir. Edirne, kuzeyinde Yıldız Dağları'nın batı etekleri, orta kısmında Ergene Havzası ve Alt Meriç Havzası ve güney kısmında ise Kuru Dağları ve Saroz Körfezi yer almaktadır. Bu coğ rafik yapıya bağı lı olarak da Edirne'nin flora ve vejetasyonu değı şmektedir: Kuzeyde kuru ormanlar, orta kısım antropojen step (insan eliyle stepleştirilmiş), güney kısmında ise kuru orman, maki ve kıyı bitkileri sahaları yer almaktadır (Dönmez, 1968).

Edirne'nin kuzeyi yüksekliğı fazla olmayan alan kuzeyden güneye doğ ru bir alçalma eğ ilimindedir. Büyük bir kısmının antropojen step karakterinde olduğı bölgede kuzeye doğ ru gidildikçe meşe (*Quercus* sp.) orman oranı artar. Orta kısmına doğ ru tarla ve step karakterindeki alanlar yer alırken, kuzeye doğ ru tahrip edilen alanlarda karaçalı (*P. spinachristii*) topluluklarının arttığı görü lür. Bu alanlarda kuru *Bromus* ve *Festuca* meralarının bir karış ımından ve dağ nık karaçalı topluluklarından oluş ur. Bazı alanlarda meşe (*Quercus* sp.) ormanlarından kalma topluluklara da rastlanır. Tarım alanlarının arasına sıkış mış veya tarıma elverişli olmayan bölgelerde bulunan bu orman toplulukları bölgenin önceki vejetasyonu hakkında bilgi verir. Orta Avrupa'da bulunan alç ak arazi *Festuca – Brometea* meralarıyla pek çok benzerlik taş ır.

Bölgedeki en iyi meşe ormanlarının bulunduğı bölgedir. Özellikle Hamzabeyli civarından başlayan meşe ormanları sınır bölgesini takiben, yer yer tahrip olmaş olsada Demirköy-Doğ anköy-Çallidere-Küçünlü-Hacıdanişment ve Süleymandanişment hattının kuzeyinde devam eder. Küçünlü civarında Büyünlüye doğ ru inerken, Süleymandanişment civarında ise Kırklareli il sınırında Keramet'in'e kadar ilerler. Yer yer karaçam ağalandırmalarının da bulunduğı alan bölgenin en iyi meşe ormanlarına sahiptir. Bölgenin güneyine doğ ru inildikçe orman alanları tarım arazileri arasına sıkış mış baltalık veya aş ırı tahrip görmüş çalılıklara dönüşmüş ve Antropejen satep karakteri daha net görü lür. Bu tip alanlar genellikle tarıma uygun olamayan yamaç ve taşlık alanlardır. Bu bölgeden 5 kesit alınmıştır. Buna göre orman yapısı kuru meşe ormanları (*Quercus* spp.) kapsamındadır. Ormanları oluşturan meşe türleri *Quercus frainetto* (macar meşesi) ve *Q. cerris* (Türk meşesi, saçlı meşe) baskın olmakla birlikte, nemli ve taban suyu yüksek yerlerde *Q. robur* (saplı meşe), nispeten kuru ve alanlarda *Q. petraea* (sapsız meşe), *Q. infectoria* (mazi meşesi) ve *Q. pubescens* (tüylü meşe) görüleb ilir. Rakıma ve bakıya bağı lı olarak meşe ormanlarının karakteristiğı değı şmektedir. Nemli ve derin taban toprağı olan alanlarda meşeler daha boylu, güney bakılı yamaçlarda ise daha bodur kalmıştır. Özellikle Küçünlü-Hacıdanişment ve Süleymandanişment kuzeyinde kalan ve Bulgaristan ve Kırklareli sınırına kadar olan üçgen bölge meşe ormanlarının devamlılık gösterdiği ve en iyi olduğı bölgedir. Özellikle yerleşim alanı civarında meşe ormanları geniş ölçüde tahrip olmuş ve çalılıkların da ortadan kaldırılmasıyla toprak tabakası incelmış ve bunun sonucu olarak da bu alanda yetişebilecek tek bitki grubu olarak karaçalılar kalmıştır. Çoğ u alanda kalkerli veya gnayslı tepelerindeki ince toprak örtüsü yağ murla yıkanarak üzeri çıplaklaş mıştır (Dönmez, 1968). Bu sorun özellikle meralarda kendini daha çok göstermekte ve karaçalı istilasıyla karşılaşılmaktadır. Bunu hemen hemen tahribatin olduğı bütün kuzey bölgelerinde görmek mümkündür. Geçiş bölgesi olarak alınan Keramet'in Baraj civarındaki kesit bunu kanıtlamaktadır. Ayrıca tarım alanları arasında kalan meşelik adacıklarına baltalık orman şeklindeki Budakdoğanca kesiti en güzel örneklerden biridir. Benzer yapı Hamzabeyli'den başlayarak sınır hattı boyunca B. İsmailçeye kadar ilerler. Bu bölgede orman oluşumuna meşelerin dışında *Carpinus orientalis* (doğ u gürgeni), *Ulmus minor* (karaağaç), *Prunus mahleb* (mahleb), *Pyrus eleagnifolia* (ahlat), *Sorbus torminalis* (üvez) ve *Fraxinus ornus* (çiçekli dişbudak) katılır. Bunun dışında *Crataegus monogyna* (alıç), *P. spina-*

christii (karaçalı), *Acer tataricum* (Tatar akçağacı), *Jasminum fruticans* (yasemin), *Rosa gallica*, *Rosa canina* (yaban gülü), *Prunus spinosa* (güvem), *Cotinus coggygia* (tetra), *Thesium divaricatum*, *Rubus* spp. (böğürtlen türleri), *Clematis* spp. (akasma türleri) vb. ağaççık ve çalılar alanda bulunan diğer elemanlardır. Kuzeye doğru çıkıldıkça ormanlara *Cornus mas* (kızılcık) da katılır.

Bölgede görülen otsu tabakayı ise *Gramineae*'ler (*Bromus hordeaceus*, *B. sterilis*, *B. japonica*, *B. tectorum*, *Festuca callieri*, *F. heterophylla*, *F. valesiaca*, *Aira caryophyllacea*, *Crypsogon gryllus*, *Dactylis glomerata*, *Lolium perenne*, *Polypogon monspeliensis*, *Poa* türleri) başta olmak üzere, *Carex distans*, *Paeonia peregrina*, *P. tenuifolia*, *Anchusa azurea*, *Teucrium chamaedrys*, *Silene italica*, *Prunella laciniata*, *P. vulgaris*, *Lamium purpureum*, *Oenanthe sialifolia*, *Hypericum perforatum*, *Convolvulus cantabrica*, *Cichorium inthibus*, *Plantago lanceolata*, *Centurium erythraea*, *Mercurialis perennis*, *Lapsana comminus*, *Potentilla* spp., *Salvia* spp., *Stachys* spp., *Thymus* spp., *Vicia* spp., *Trifolium* spp., *Veronica* spp., *Viola* spp. başta olmak üzere birçok otsu takson bulunmaktadır. Bölge en iyi meşe ormanlarına sahip olmanın yanı sıra Ortakçı merasından bilinen BERN türlerinden *P. tenuifolia*'nın bu çalışmada tespit edildiği bir diğer alandır. Ayrıca BERN türlerinden *Verbascum purpureum*'da yine bu bölgede bulunmaktadır. *Tulipa sylvestris* ve *Mercurialis perennis* ise Edirne'de sadece bu bölgeden kayıtlıdır. Sarı lale *T. sylvestris* Doğan köy civarında sadece bir kayanın etrafında 15-20 m²'lik bir alanda bulunmakta ve yoğun şekilde otlama baskısı altındadır. Bu ormalık alanlar ve özellikle çalılıklar *Fritillaria pontica*, *Limodorum abortivum* başta olmak üzere birçok *Gagea*, *Crocus*, *Iris*, *Arum*, *Orchis* ve *Ophrys* cinslerine ait geofitlere ev sahipliği yapmaktadır. Çalılık alanların tahribi bu bitkileri ciddi şekilde tehdit etmektedir. Bu çalışmada Türkiye için yeni kayıt olarak tespit edilen *Clematis integrifolia*'da bu bölgeden tespit edilmiştir.

D.2. Fauna

Edirne'de literatür ve arazi çalışmaları sonucu omurgalı hayvanlara ait toplam 342 tür tespit edilmiştir. Kuş tür sayısı 232, memeli tür sayısı 51, kaplumbağa tür sayısı 5, kertenkele tür sayısı 10, yılan tür sayısı 9, iç su balık tür sayısı 26, çift yaşarlardan kuyruksuz kurbağa tür sayısı 7, semender tür sayısı ise 2 olarak belirlenmiştir. Kuş türlerinden 1 tür (EN), 3 tür (VU), ve 6 tür (NT) kategorisindedir. Memeliler, sürüngen ve iki yaşamlılardan 1 tür (EN), 4 tür (VU) ve 8 tür (NT) kategorisindedir. Balık türlerinden ise 1 tür, *Anguilla anguilla* (Yılan balığı) soyu tükenme tehlikesi had safhada olan (CR) kategorisinde, 2 tür ise (VU) kategorisindedir.

A. Omurgalı Hayvanlar

İç su Balıkları

Edirne ili için Yılan balığı (*Anguilla anguilla*) koruma öncelikli takson olarak değerlendirilebilir. Çünkü Edirne ilinde belirlenen iç su balık türlerinden *Anguilla anguilla* IUCN Red List'e göre; Kritik olarak soyu tehlikede olan türler (Critically Endangered (CR)-Kritik düzeyde tehlikede) sınıfında ve CITES (The Convention on International Trade In Endangered Species of Wild Fauna and Flora – Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve

Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme) sözleşmesine göre EK-2 – Nesilleri mutlak olarak tükenme tehdidiyle karşı karşıya olmamakla birlikte, nesillerinin devamıyla bağdaşmayan kullanımları önlemek amacıyla ticaretleri belirli esaslara bağlanan türler listesinde yer almaktadır. Bu durum *Anguilla anguilla* türünün koruma öncelikli tür olarak değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Memeliler:

Yer yediuyuru (*Myomimus roachi*) : Çok nadir olması, buldukları yaşam alanlarının özel habitat içermesi.

Su maymunu (*Myocastor coypus*): Ülkemize sonradan nehir sistemiyle Avrupa'dan gelmesi. Edirne fauna envanterine yeni katılması. Trakya'da sadece Meriç ve Tunca nehir sistemlerinde dağılım göstermesi ve bu alanlara adapte olup üreyebilmesi ve varlığını devam ettirebilmesi.

Sürüngenler:

Yaygın tosbağa (*Testudo graeca*): Tüm karasal habitatlarda sayılarının kayda değer şekilde azalması

Trakya kaplumbağası (*Testudo hermanni*): Tüm karasal habitatlarda sayılarının kayda değer şekilde azalması

Oluklu kertenkele (*Pseudopus apodus*): Yılan sanılarak öldürülmesi. Habitatlarının bozulması. Sarı yılan (*Elaphe sauromates*): Tüm karasal habitatlarda sayılarının kayda değer şekilde azalması.

Çift yaşarlar:

Ova kurbağası (*Pelophylax ridibundus*): Aşırı miktarda doğadan toplanması, yaşam alanlarının tarımsal çevre kirlenmesinden etkilenmesi

Kırmızılı kurbağa (*Bombina bombina*): Yaşam alanlarının tarımsal çevre kirlenmesinden ilaçlardan etkilenmesi.

Kuşlar:

Koruma Öncelikli Taxonlar olarak *Pelecanus crispus*, *Ardea cinerea*, *Egretta garzetta*, *Nycticorax nycticorax*, *Cygnus cygnus*, *Glareola pratincola*, *Vanellus vanellus* belirlenmiştir.

B. Omurgasız Hayvanlar

Edirne’de literatür çalışmaları sonucu omurgasız hayvanlara ait toplam 1820 tür tespit edilmiştir. Edirne’imizde 1614 farklı böcek türü yaşamaktadır, 206 tür ise sucul omurgasızlara ait sayıdır. Bu verilerin ortaya konulduğu ilk doküman olarak çalışmamız önem arz etmektedir. İlimizde 460 farklı tür kelebek yaşamaktadır, bu büyük bir zenginliktir.

Bu kelebeklerden *Zerynthia cerisyi ferdinandi*, endemiktir ve (NT) kategorisindedir. Yusufçuk, kız böcekleri dediğimiz grupta da 1 tür (EN), 3 tür (VU), 2 tür (NT) kategorisindedir. Ülkemizde sadece Trakya Bölgesine özgü olan, Anadolu’da bulunmayan Avrupa kırmızı orman karnıcalarının (*Formica pratensis*) 8 yuvası Edirne il sınırları içinde bulunmaktadır. Bu grup karnıcalar kıta Avrupa’sında uzun yıllardır biyolojik mücadelede kullanılmaktadır. Trakya bölgesi için soyu tükenme tehlikesi çok büyük (EN) pozisyonunda olan bu tür Türkiye için soyu tükenme tehlikesi had safhada olan (CR) tür kategorisindedir.

Yer Yediuyuru - *Myomimus roachi*
(BERN-II - VU)

Gelengi - *Spermophilus citellus*
(BERN-III - VU)

Su Maymunu - *Myocastor coypus* (LC)

Kızıl Sincap - *Sciurus vulgaris* (BERN-III - LC)

Büyük Akşamcı Yarasa - *Nyctalus lasiopterus*

Kirpi - *Erinaceus roumanicus* (LC)

Resim 2 - Edirne ili Memeli Hayvan Türleri

Bıyıklı Baştankara - *Panurus biarmicus*
(BERN-II – LC)

Mavi Baştankarası - *Cyanistes caeruleus*
(BERN-II – LC)

Karabaşlı İskete - *Carduelis spinus*
(BERN-II – LC)

Bahçe Çintesi - *Emberiza cirrus*
(BERN-III – LC)

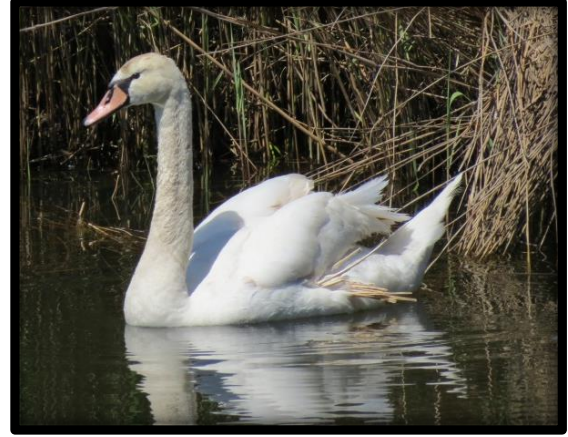
Maskeli çekirgekuşu - *Lanius nubicus*
(BERN-II – LC)

Kocabaş - *Coccothraustes coccothraustes*
(BERN-II – LC)

Küçük Kuğu - *Cygnus columbianus* (BERN-II – LC)

Kuğu - *Cygnus olor* (BERN-III – LC)

Flamingo - *Phonicopterus roseus* (BERN-II – LC)

Ak Leylek - *Ciconia ciconia* (BERN-II – LC)

Erguvani Balıkçıl - *Ardea purpurea* (BERN-II - LC)

Gri Balıkçıl - *Ardea cinerea* (BERN-III - LC)

Şahin - *Buteo buteo* (BERN-II - LC)

Bataklık Suyelgesi - *Porzana parva* (BERN-II - LC)

Üveyik - *Streptopelia turtur* (BERN-III – LC)

Saka - *Carduelis Carduelis* (BERN-II – LC)

Sığırcık - *Sturnus vulgaris* (BERN-III – LC)

Karabatak - *Phalacrocorax carbo* (BERN-III – LC)

Küçük Karabatak - *Microcarbo pygmeus*
(BERN-II – LC)

Küçük Batağan - *Tachybaptus ruficollis*
(BERN-II – LC)

Saz Kamışcını - *Acrocephalus scirpaceus* (BERN-II
- LC)

Yalıçapkını - *Alcedo atthis* (BERN-II - LC)

Mahmuzlu Kızkuşu - *Vanellus spinosus*

Resim 3 - Edirne ili Kuş Türleri

Uzunbacak - *Himantopus himantopus*

Oluklu Kertenkele - *Pseudopus apodus*
(BERN-III - NE)

İriyeşil Kertenkele - *Lacerta trilineata*
(BERN-II - LC)

Şeritli Engerek - *Montivipera xanthina* (BERN-II – LC)

Trakya Kertenkelesi - *Podarcis tauricus* (BERN-II – LC)

Yaygın Tosbağa - *Testudo graeca*

Trakya tosbağası - *Testudo hermanni*

Resim 4 - Edirne İli Sürüngen Türleri

Ova Kurbağası - *Pelophylax ridibundus*

Ağaç Kurbağası - *Hyla orientalis*

(BERN-III – LC)

Siğilli Kurbağa - *Bufo bufo* (BERN-III – LC)

(BERN-II – LC)

Gece Kurbağası - *Bufo viridis* (BERN-II – LC)

Çevik Kurbağa - *Rana dalmatina*

Kırmızı Kurbağa - *Bombina bombina*

Resim 5 - Edirne ili Çiftyaşar Türleri

Yılan Balığı - *Anguilla anguilla*
(CITES-II – CR)

Yayın Balığı - *Silurus glanis*
(BERN-III – LC)

Kızılkanat balığı - *Scardinius erythrophthalmus* (LC)

Sudak Balığı - *Sander lucioperca* (LC)

Güneş Levreği - *Lepomis gibbosus* (LC)

Tatlısu levreği - *Perca fluviatilis* (LC)

Resim 6 - Edirne ili İçsu Balık Türleri

D.3. Ormanlar, Milli Parklar ve Tabiat Parklar

D.3.1. Ormanlar

Edirne ilinde toplam 1054.070 da orman alanı bulunmaktadır. Genel il alanının %17'sine karşılık gelmektedir. Edirne ili ormanlarının %66'si normal, %34'ü bozuk ormanlardan oluşmaktadır. Mevcut orman serveti 4.198.490 m³, orman yıllık artımı 199.057 m³, Ormanların karbon tutma miktarı 1.941.103 ton, ormanların oksijen üretimi 1.027.261 ton/yıldır. 2003-2023 yılları arası ağaçlandırma yapılan alan 399.567 da ve bu alana dikilen fidan adedi ise 24.777.800'tir. Ayrıca 2003-2023 yılları arasında mera ve hazineden 980 da yer alınmış olup 87.000 adet fidan dikilmiştir. Görüldüğü üzere Edirne ilinin orman serveti bir yandan mevcut ormanlardaki artımı çoğalmakla birlikte bir yandan da yapılan ağaçlandırma çalışmaları orman alanı anlamında da artış göstermektedir.

Edirne ili ormanları meşeler türce zengindir. Gürgen Ormanı olarak Doğu Gürgeni, Adı Gürgen türleri karışık olarak bulunur. Çam Ormanı türleri olarak Kızılcım, Karaçam, Dişbudak türleri olarak Fraxinus, Oxycarpa, ayrıca Karaağaç, Kızılcık, Karaçalı, Doğu Çımarı, Yabani Armut, Akçağaç bulunur. Aynı arazilerde maki formasyonu olarak Kermez Meşesi, Katran Ardıcı, Akçekesme türlerine rastlanır. Ayrıca endüstriyel plantasyon olarak işlenen kavak ağaçlandırma sahaları oldukça önemli yer tutar.

D.3.2. Milli Parklar

Gala Gölü Milli Parkı

Edirne ili, Enez ve İpsala ilçelerinde bulunan, 05.03.2005 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan 2005/8547 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla Türkiye'nin 36. Milli Park'ı olarak ilan edilen Gala Gölü Milli Parkı 5.923,49 ha alandan oluşmaktadır.

Şekil 1 - Gala Gölü Milli Parkı

Gala Gölü Milli Parkı, 511 bitki ve 532 hayvan türü olmak üzere toplam 1043 canlı türüne ev sahipliği yapar. Milli Parktaki kuş tür sayısı 232, memeli tür sayısı 44, iç su balıkları tür sayısı 27, sürüngen tür sayısı 25, çift yaşarlar tür sayısı 9 olarak belirlenmiştir. Omurgasız hayvanlar grubunda 167 böcek türü tespit edilmiştir. Ayrıca Gala Gölü Milli Parkı'nda 36 farklı tür kelebek yaşamaktadır. Milli Parktaki 3 bitki ve 1 böcek türü endemiktir. Tıbbi ve ekonomik kullanımı olan bitki tür sayısı 73'tür.

Şekil 2 - Büyük Gala Gölü

15.05.2013 tarihinde Gala Gölü Milli Parkı'nın koruma-kullanma dengesinin tesisi ile gelecek nesillere milli bir miras olarak bırakılabilmesi için arazi kullanım kararlarının alındığı Uzun Devreli Gelişme Planı onaylanmıştır.

D.3.3. Tabiat Parkları

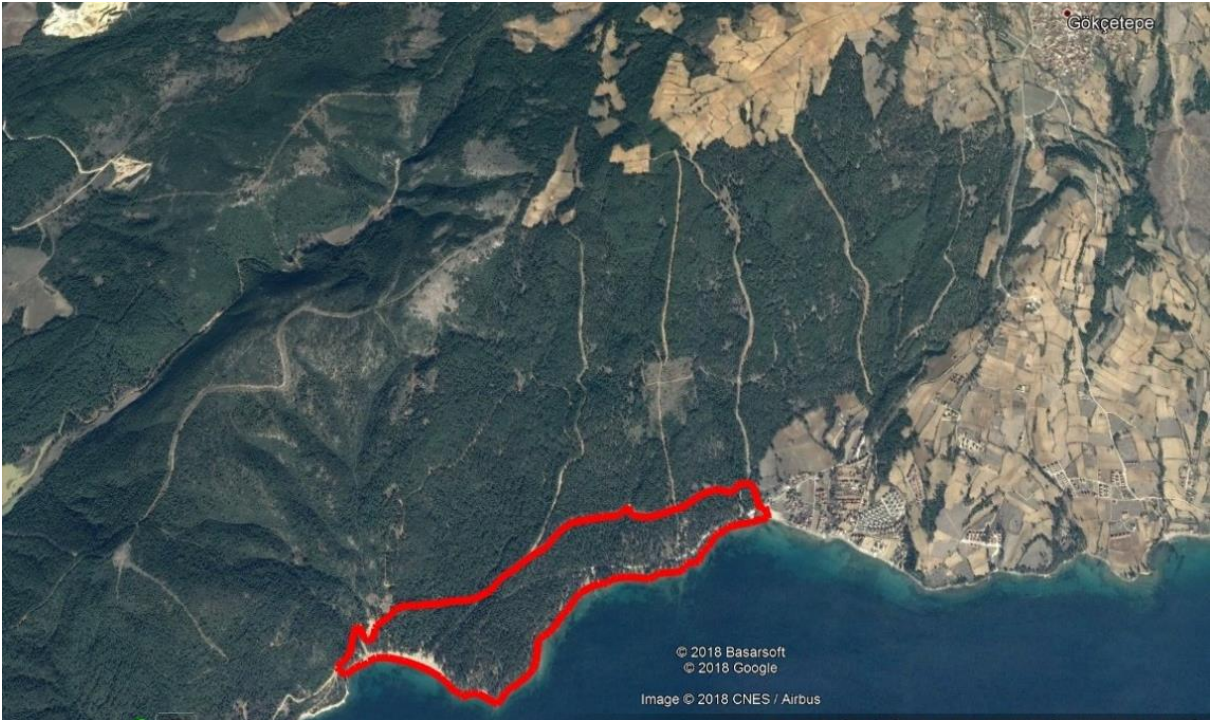
Gökçetepe Tabiat Parkı

Gökçetepe Tabiat Parkı, Edirne ili, Keşan ilçe merkezinin 28 km güneyinde, Gökçetepe köyü sınırları içerisinde, Saroz körfezi kıyısında bulunmaktadır. 3,5 km uzunluğunda bir sahile ve 6 adet eşsiz koya sahiptir.

Şekil 3 - Gökçetepe Tabiat Parkı

A Tipi Orman İçi Dinlenme yeri olarak kullanılan saha bitki örtüsü ve yaban hayatı özelliğine sahip, manzara bütünlüğü içinde halkın dinlenme ve eğlenmesine uygun olması koşullarına bağlı olarak statüsü 11.07.2011 tarihinde Tabiat Parkı olarak değiştirilmiştir. Gökçetepe Tabiat Parkı 61,84 ha alan büyüklüğündedir.

Şekil 4 - Gökçetepe Tabiat Parkı

Sahada günübirlik kullanım alanları, bungalov kamp alanı, karavan kamp alanı, adırlı kamp alanları, idare ve ziyaretçi merkezi, köy pazarı, market, büfe, lokanta, mescit, kafe, tuvalet, lojman, sıhhi tesis, oyun alanları, otopark, su deposu, piknik üniteleri, kamelya, ocak, eşme, bulaşık yıkama yeri, ilkyardım nitesi, plaj alanı, soyunma kabinleri ile duş alma yerleri bulunmaktadır.

Gnbirlik kullanım alanı 10,14 hektardır. Gnbirlik alanın kullanım kapasitesi 1150 kişi/gün olup, 230 adet piknik nitesi, 142 adet araba, 11 adet otobüs olmak üzere toplam 153 araç kapasiteli otopark yeri bulunmaktadır. Kamp alanının kullanım kapasitesi de 1140 kişi/gündür. Gökçetepe Tabiat Parkı'nda ziyaretçilere yönelik doğa sporları, dalış eğitimleri, su sporları, paintball, macera parkı, okçuluk gibi faaliyetler sağlanmaktadır.

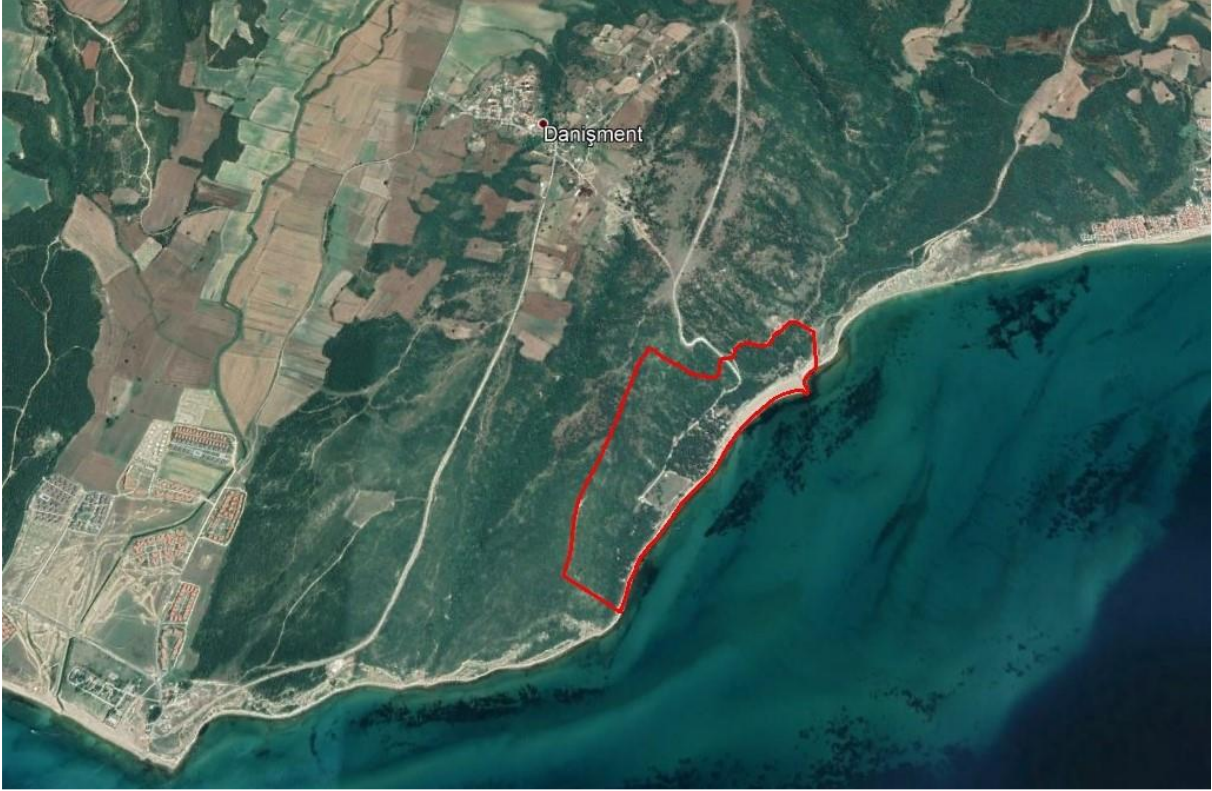
Danişment Tabiat Parkı

Danişment Tabiat Parkı, Edirne ili, Keşan ilçe merkezinin 34 km güneyinde Danişment köyü sınırları içerisinde Saroz körfezi kıyısında bulunmaktadır.

şekil 5 - Danişment Tabiat Parkı

A Tipi Orman İçi Dinlenme yeri olarak kullanılan saha bitki örtüsü ve yaban hayatı özelliğine sahip, manzara bütünlüğü içinde halkın dinlenme ve eğlenmesine uygun olması koşullarına bağlı olarak statüsü 11.07.2011 tarihinde Tabiat Parkı olarak değiştirilmiştir. Danişment Tabiat Parkı 34 ha büyüklüğündedir.

Şekil 6 - Danışment Tabiat Parkı

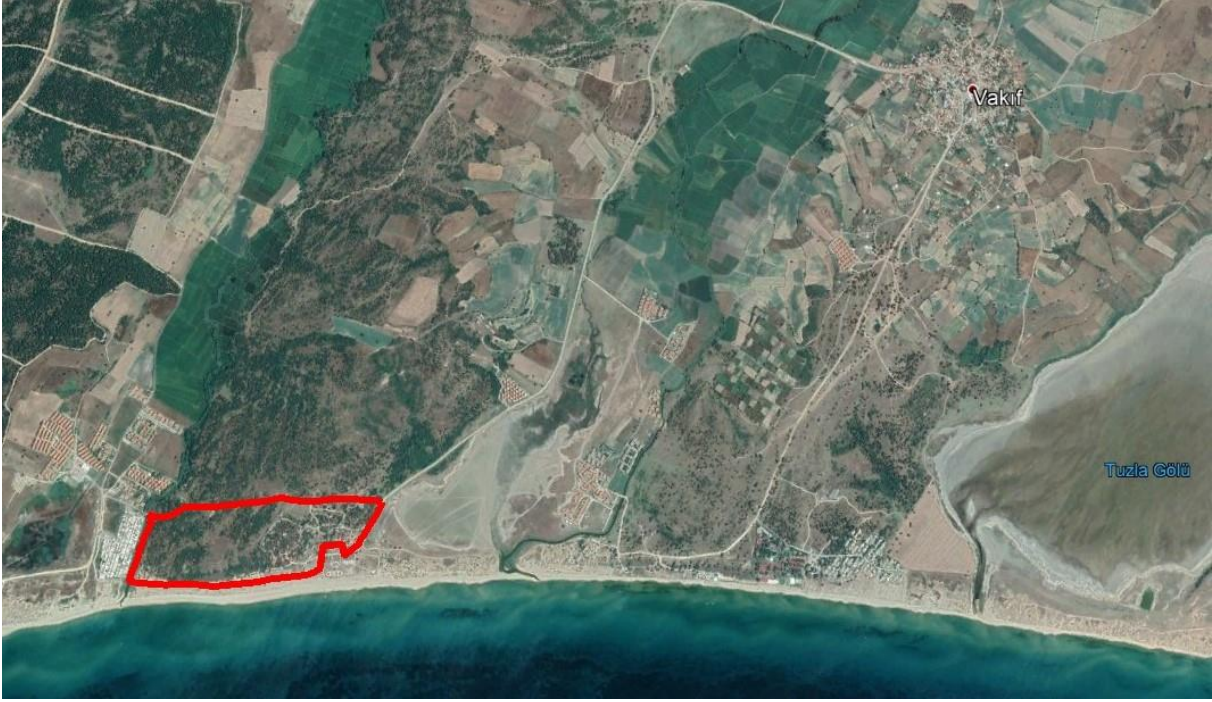
Danışment Tabiat Parkı'nda İdare binası, bekçi evi, büfe, kır gazinosu, kır kahvesi, yerel ürünler satış ünitesi, market, restoran, çocuk oyun alanı, Sıhhi Tesis Kompleksi (4+4 kapasiteli tuvalet, 2+2 kapasiteli kapalı duş, bulaşıkhanesi, çamaşırhanesi, mutfak), spor alanı, otopark, tuvaletler, su deposu, çeşme, soyunma kabinleri ve duş alma yerleri bulunmaktadır.

Kamp alanında 90 adet karavan otokamp ünitesi ve 72 adet çadır parseli olmak üzere 162 ünite bulunmaktadır ve toplam kapasite 810 kişi/gün. Günübirlik kullanım alanının kapasitesi ise 262 kişi/gündür.

Vakıf Tabiat Parkı

Vakıf Tabiat Parkı, Edirne ili, Enez ilçe merkezinin 18 km güneydoğusunda Vakıf köyü sınırları içerisinde Saroz körfezi kıyısında bulunmaktadır. 26,78 ha büyüklüğündeki saha Vakıf köyü sahilinde bulunmaktadır ve Vakıf Tuzla Lagününe 2,5 km mesafededir.

Şekil 7 - Vakıf Tabiat Parkı

Mülga Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yaz kampı olacak şekilde yapılmış olup kurumun yapı değiştirmesinden sonra Karayolları Genel Müdürlüğü'ne devredilmiştir. 2007 yılında yapılan kadastro çalışmaları sırasında Orman Kadastrosu sınırları içerisinde bulunduğu için Orman Genel Müdürlüğü mülkiyetine geçirilmiştir.

Saros körfezine sınır olan geniş bir kumsal alana sahiptir. Mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığının 21.05.2018 tarihli ve 1025 sayılı oluru ile Vakıf Tabiat Parkı ilan edilmiştir.

D.4. Çayır ve Mera

İlimizin mera varlığı 57.099 hektar olup, İl Yüzölçümünün % 8,9'unu kapsamaktadır. Bu mera alanları genel olarak orta sınıf mera vasfındadır. İlimizde merası bulunan 257 köy ve belde tespit, tahdit ve tahsis çalışmaları tamamlanmıştır. Tespit, tahdit ve tahsis çalışmaları tamamlandığı için mera alanlarının miktarında azalış veya artış olmamaktadır. Arazi Toplulaştırma Projesi kapsamında dağılık olan mera alanları bütünleştirilmekte ve köylünün kullanımına daha uygun yerlere taşınmaktadır.

İlimiz meralarının otlatma amacıyla kullanımı 15 Nisan tarihinde başlar 30 Ekim tarihinde biter. Otlatma mevsimi dışında kalan 1 Kasım ile 14 Nisan tarihleri arasında ise dinlendirilir. Bu sayede mera alanları korunarak daha etkin ve faydalı kullanılması sağlanmış olur.

Mera Islah çalışmalarına ise 2004 yılında başlanmış olup şu ana kadar 60 köyde çalışma yapılarak 172.106 da alanda Mera Islah ve Amenajman Projesi tamamlanmıştır. Hali hazırda 17 köyde 41.506da mera alanında Mera Islah ve Amenajman Projeleri yürütülmektedir. Islah projeleri sonucunda, başlangıçta zayıf veya orta sınıf olan meralar, iyi ve çok iyi vasıflı mera niteliğine kavuşmaktadır. İlimiz meralarında hayvanların otlamasına engel olan yoğun olarak

karaçalı kaplı alanların temizlenmesi amacıyla çalışmalarda yürütülmüştür. Bu süreçte temizlik çalışması yürütülen alan yaklaşık 17.000 da olmuştur.

Çizelge 52 - Edirne İli Mera Varlığı

	İlçe Adı	Mera Alanı (ha)
1	Merkez	7.551
2	Enez	1.423
3	Havsa	6.815
4	İpsala	5.634
5	Keşan	5.991
6	Lalapaşa	6.454
7	Meriç	4.380
8	Süloğlu	5.410
9	Uzunköprü	13.441
	Toplam	57.099

D.5. Sulak Alanlar

Meriç Deltası Sulak Alanı

Gala Gölü Milli Parkı'nın da sınırları içerisinde bulunduğu Meriç Deltası Sulak Alanı Cumhurbaşkanlığı 1 No. lu Kararnamesi'nin 109. maddesinin 2. fıkrasında ki hükmü gereği; ” Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan“u ile '19.03.2020 tarihli ve 73534 sayılı Bakanlık Makam Olur olarak tescil edilmiştir.

Şekil 8 - Ulusal Öneme Haiz Meriç deltası Sulak Alanı

Türkiye'nin Önemli Doğa Alanları, Önemli Kuş Alanları ve Önemli Bitki Alanları listelerinde bulunan ve Ramsar Kriterlerinin üçüne (4., 5. ve 6. kriterlere) sahip uluslararası A sınıfı bir sulak alan olan Meriç Deltası Sulak Alanı 29.046 ha büyüklüğündedir.

D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

D.6.1. Tabiat Anıtları

İl sınırları içerisinde tescil işlemi tamamlanmış tabiat anıtı bulunmamaktadır.

D.6.2. Tabiatı Koruma Alanları

İl sınırları içerisinde tabiatı koruma alanı bulunmamaktadır.

D.6.3. Anıt Ağaçlar

Çizelge 53 - İlimizde bulunan anıt ağaçlar

NO	İL	İLÇE-KÖY	İSİM		TAHMİNİ YAŞ
1	Edirne	Merkez/Sabuni	Gümüşü ıhlamur/Tilia tomentosa		77
2	Edirne	Merkez/Sabuni	Gümüşü ıhlamur/Tilia tomentosa		133
3	Edirne	Merkez/Karaağaç	Ova karaağacı/Ulmus minor		86
4	Edirne	Merkez/Karaağaç	Ova karaağacı/Ulmus minor		70
5	Edirne	Merkez/Karaağaç	Ova karaağacı/Ulmus minor		77
6	Edirne	Merkez/Karaağaç	Ova karaağacı/Ulmus minor		92
7	Edirne	Merkez/Babademirtaş	Porsuk ağacı/Taxus baccata		97
8	Edirne	Merkez/Babademirtaş	Porsuk ağacı/Taxus baccata		129
9	Edirne	Merkez/Babademirtaş	Porsuk ağacı/Taxus baccata		119
10	Edirne	Merkez/Babademirtaş	Porsuk ağacı/Taxus baccata		101
11	Edirne	Merkez/Babademirtaş	Porsuk ağacı/Taxus baccata		97
12	Edirne	Merkez/Babademirtaş	Porsuk ağacı/Taxus baccata		136
13	Edirne	Merkez/Kirişhane	Adi dişbudak/Fraxinus excelsior		112
14	Edirne	Uzunköprü/Şahsuvarbey	Mor dut ağacı/Morus rubra		194
15	Edirne	Uzunköprü/Yağmurca	Saplı meşe/Quercus rubra		276
16	Edirne	Uzunköprü/Demirtaş	Doğu çınarı/Platanus orientalis		191
17	Edirne	Uzunköprü/Demirtaş	Doğu çınarı/Platanus orientalis		104
18	Edirne	Enez/Hasköy	Saçlı meşe/Quercus cerris		284
19	Edirne	Enez/Hasköy	Saçlı meşe/Quercus cerris		258
20	Edirne	Enez/Hasköy	Sapsız meşe/Quercus patrea		133
21	Edirne	Enez/Hasköy	Sapsız meşe/Quercus patrea		113
22	Edirne	Enez/Hasköy	Sapsız meşe/Quercus patrea		96
23	Edirne	Keşan/Büyük cami	Doğu çınarı/Platanus orientalis		166
24	Edirne	Lalapaşa/Çömlekakpınar	Ova Karaağacı/Ulmus Minor		389
25	Edirne	Lalapaşa/Çömlekakpınar	Ak Dut/Morus Alba		222
26	Edirne	Süloğlu/Geçkinli	Saplı Meşe/Quercus Robur		374
27	Edirne	Süloğlu/Domurcalı Mezarlık	Saplı Meşe/Quercus Robur		232
28	Edirne	Süloğlu/Domurcalı Mezarlık	Saplı Meşe/Quercus Robur		217
29	Edirne	Süloğlu/Domurcalı Mezarlık	Saplı Meşe/Quercus Robur		147
30	Edirne	Süloğlu/Domurcalı Mezarlık	Saplı Meşe/Quercus Robur		183
31	Edirne	Süloğlu/Domurcalı Mezarlık	Saplı Meşe/Quercus Robur		194
32	Edirne	Süloğlu/Domurcalı Mezarlık	Saplı Meşe/Quercus Robur		171
33	Edirne	Süloğlu/Domurcalı Mezarlık	Saplı Meşe/Quercus Robur		171

34	Edirne	Süloğlu/Domurcalı Mezarlık	Saplı Meşe/Quercus Robur	204
35	Edirne	Uzunköprü/Kavacık	Ak Dut/Morus Alba	250
36	Edirne	Keşan/Mercan	Batı Çınarı/Platanus Occidentalis	375
37	Edirne	Keşan/Mecidiye Mezarlık	Doğu Çınarı/Platanus Orientalis	420
38	Edirne	Merkez/Orhaniye	Ak Dut/Morus Alba	260
39	Edirne	Merkez/Orhaniye	Ak Dut/Morus Alba	318
40	Edirne	Merkez/Orhaniye Mezarlık	Ak Dut/Morus Alba	318
41	Edirne	Merkez/Orhaniye Mezarlık	Ak Dut/Morus Alba	254
42	Edirne	Merkez/Orhaniye Mezarlık	Ak Dut/Morus Alba	204
43	Edirne	Merkez/Orhaniye Mezarlık	Ak Dut/Morus Alba	280
44	Edirne	Merkez/Orhaniye Mezarlık	Ak Dut/Morus Alba	128
45	Edirne	Merkez/Orhaniye Mezarlık	Ak Dut/Morus Alba	194
46	Edirne	Merkez/Orhaniye	Ak Dut/Morus Alba	149
47	Edirne	Enez/Küçükkevren Mera	Tüylü Meşe/Quercus Pubesens	184
48	Edirne	Enez/Küçükkevren Mera	Tüylü Meşe/Quercus Pubesens	200
49	Edirne	Enez/Küçükkevren Mera	Tüylü Meşe/Quercus Pubesens	194
50	Edirne	Enez/Küçükkevren Mera	Tüylü Meşe/Quercus Pubesens	231
51	Edirne	Merkez/Yeni İmaret	Ova Karaağacı/Ulmus Minor	129
52	Edirne	Merkez/Yeni İmaret	Doğu Çınarı/Platanus Orientalis	160
53	Edirne	Merkez/Alipaşa	Doğu Çınarı/Platanus Orientalis	169
54	Edirne	Merkez/Alipaşa	Doğu Çınarı/Platanus Orientalis	169
55	Edirne	Merkez/Alipaşa	Doğu Çınarı/Platanus Orientalis	187
56	Edirne	Merkez/Alipaşa	Adi Porsuk/Taxus Bacatta	155
57	Edirne	Uzunköprü/Yeniköy	Saplı Meşe/Quercus Robur	421

Şekil 9 - İlimizde Bulunan Anıt Ağaçlara Ait Görseller

D.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri

İl sınırları içerisinde özel çevre koruma bölgesi bulunmamaktadır.

D.6.5. Doğal Sit Alanları

İLİMİZDE BULUNAN DOĞAL SİT ALANLARI

	1.DERECE DOĞAL SİT ALANI	3.DERECE DOĞAL SİT ALANI	KESİN KORUNACAK HASSAS ALAN	NİTELİKLİ DOĞAL KORUMA ALANI	SÜRDÜRÜLEBİLİR KORUMA VE KONTROLLÜ KULLANIM ALANI
MERKEZ	-	-	-	8	2
MERİÇ	-	-	-	1	1
ENEZ	1	-	-	3	12
KEŞAN	1	1	1	2	4
TOPLAM	2	1	1	14	20

Çizelge 54 - İlimizde Bulunan doğal sit alanları

*Enez ve Keşan İlçelerimizi kapsayan 1. Derece Doğal Sit Alanı yüzölçümü 9073.0023799 ha
Keşan İlçesi Mecidiye Köyü 3. Derece Doğal Sit Alanı yüzölçümü 5.80005 ha
Keşan İlçemiz Mecidiye Köyü Uzunkum ve İtalyan Koyu Doğal Sit Alanı Kesin Korunacak
Hassas Alan yüzölçümü 235.636093 ha*

Çizelge 55 - Nitelikli Doğal Koruma Alanları

İlçe/Merkez	Yüzölçümü/ha
Eğribük Havzası	1503.1710888
Sarayıcı Tavuk Ormanı	48.8589702
Kent Ormanı (Söğütlük)	65.5830162
Karaağaç Antik Yol	4.251113
Askersöğütlüğü Devlet Ormanı	23.9870236
Pazarkule Devlet Ormanı	29.162185
Meriç Nehri	571.874611
Topsöğüt Devlet Ormanı	111.4088711
Enez	

Gala Gölü Milli Parkı	4444.01241
Çandır Köyü	4782.817608
Dalyan, Taşaltı Gölleri, Enez Balıkçı Barınağı Ve Trapez Mevkii	1275.423228
Keşan	
Mecidiye-1	32.69894
Mecidiye-2	15.291389
Meriç	
Nasuhbey Tekke Bayırı	49.0174534

Çizelge 21 - Sürdürülebilir Koruma ve Kullanım Alanı

İlçe	Yüzölçümü/ha
Enez	
Çandır Köyü	103.584345
Dalyan, Taşaltı Gölleri, Enez Balıkçı Barınağı Ve Trapez Mevkii	38.922642
Dalyan, Taşaltı Gölleri, Enez Balıkçı Barınağı Ve Trapez Mevkii	57.380442
Gülçavuş ve Sultaniçe Köyleri	284.617365
Gülçavuş ve Sultaniçe Köyleri	16.079239
Büyükevren Köyü	37.119208
Vakıf Köyü 1	16.017025
Vakıf Köyü 2	20.102583
Vakıf Köyü 3	16.82735
Vakıf Köyü 4	26.962131
Karaincirli Köyü	19.966097
Dalyan, Taşaltı Gölleri, Enez Balıkçı Barınağı Ve Trapez Mevkii	139.534428
Büyükevren-Gülçavuş Köyü	41.144189

Keşan	
Yayla Köyü	135.5416467
Danişment Köyü	118.0000075
Erikli Köyü Sahili	156.8210304
Mecidiye Köyü	7.980438
Merkez	
Sarayıcı Tavuk Ormanı	9.6948557
Meriç Nehri	8.470563
Meriç	

D.7. Sonuç ve Değerlendirme

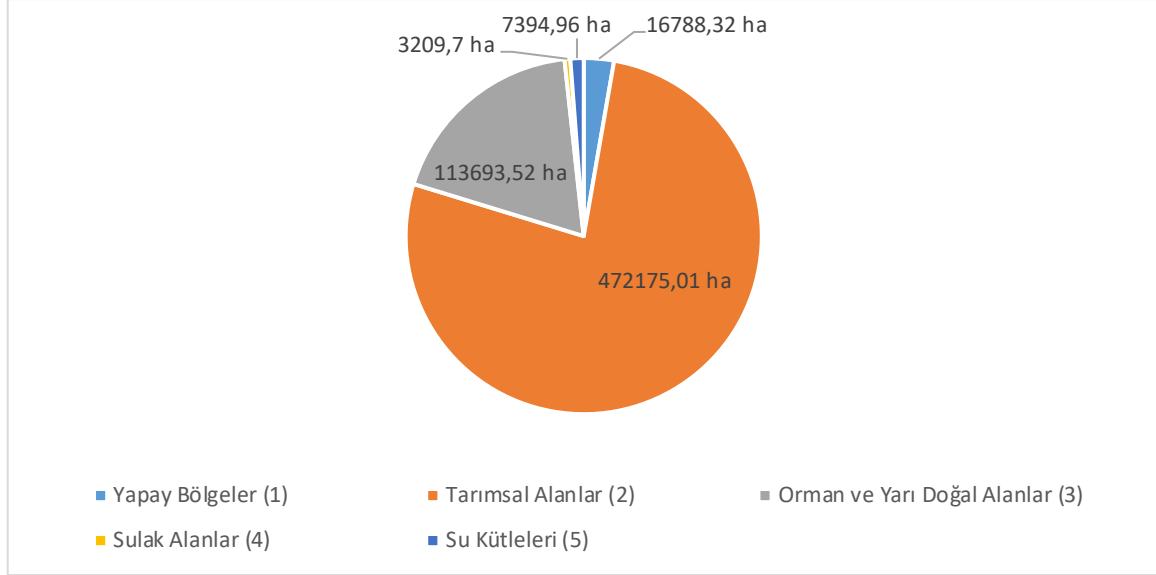
“Edirne İlinin Karasal ve İç Su Ekosistemleri Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme İşleri” kapsamında bütün arazi ve literatür çalışmaları tamamlanmıştır. İlimizde 1678 bitki türü (damarlı bitki 1481+tohumuz bitki 197) ve 2162 hayvan türü (omurgalı türü 342, omurgasız türü 1820) olmak üzere toplam 3840 canlı türü bulunmakta olup İlimiz flora ve fauna açısından zengindir.

Ayrıca İlimizde milli park, tabiat parkları, anıt ağaçlar ile birlikte doğal sit alanları bulunmaktadır. İlimizdeki doğal güzellikler ve değerler koruma altına alınmış ve bu konuda ki ilave çalışmalar devam etmektedir

Kaynaklar: Edirne İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ve Tarım ve Orman 1. Bölge Müdürlüğü

E. ARAZİ KULLANIMI

E.1. Arazi Kullanım Verileri

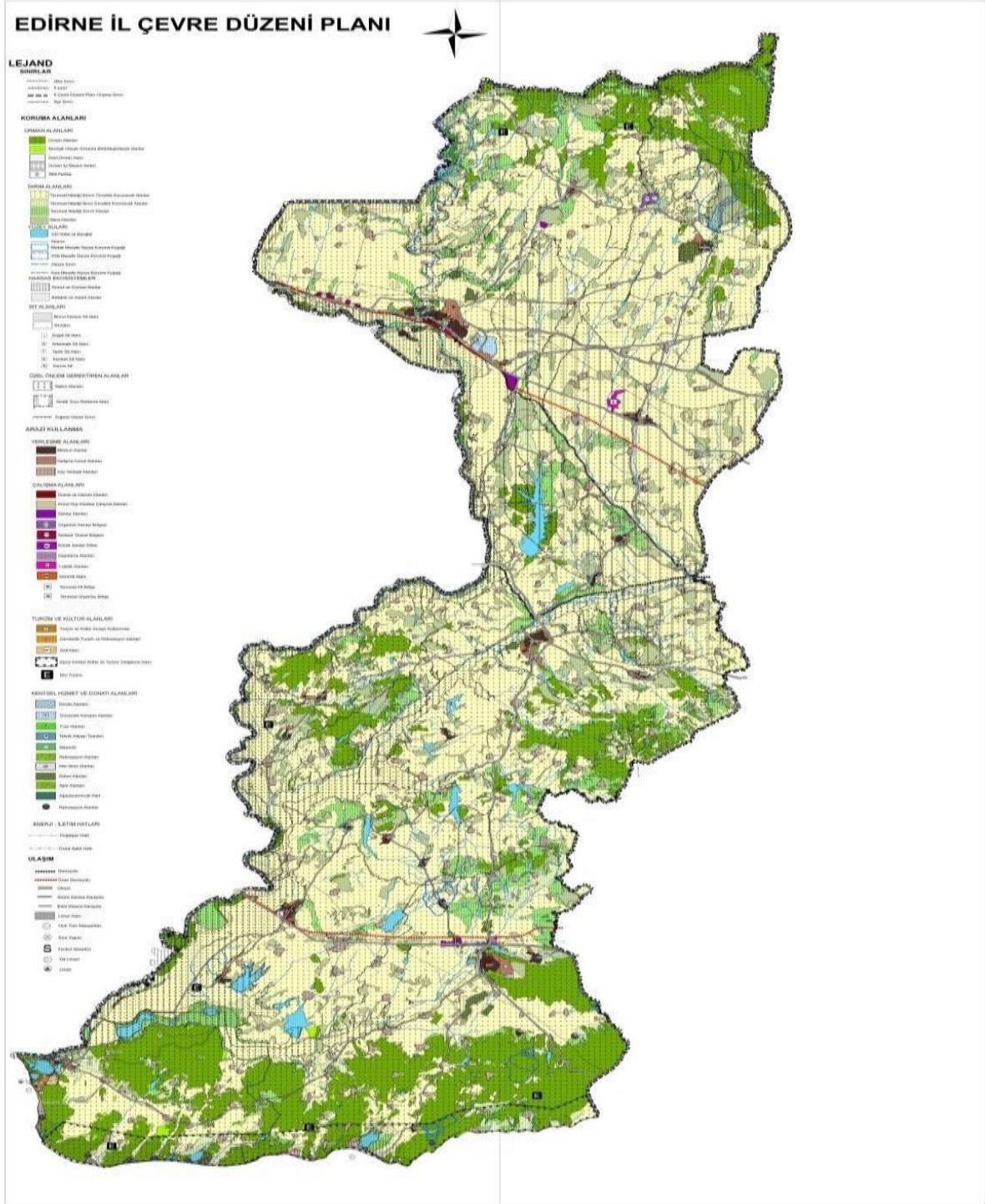
Grafik 31 – Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması
(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, 2024)

Çizelge 57 – Arazi kullanım sınıflandırması
(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, 2024)

	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ									
	1990		2000		2006		2012		2018	
Arazi Sınıfı	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1) Yapay Alanlar	14639,57	2,39	16797,66	2,74	14842,3	2,42	16068,18	2,62	16788,32	2,74
2) Tarımsal Alanlar	481294,37	78,48	478080,56	77,96	472406,73	77,03	473644,47	77,23	472175,01	76,99
3) Orman ve Yarı Doğal Alanlar	106983	17,44	108506,89	17,69	116350,25	18,97	113991,22	18,59	113693,52	18,54
4) Sulak Alanlar	5560,95	0,91	4113,64	0,67	3585,85	0,58	3282,61	0,54	3209,7	0,52
5) Su Yapıları	4783,74	0,78	5762,86	0,94	6076,39	0,99	6275,04	1,02	7394,96	1,21

E.2. Mekânsal Planlama

E.2.1. Çevre Düzeni Planı

Harita 7 - Edirne ilinin Çevre Düzeni Planı

E.3. Sonuç ve Değerlendirme

Edirne İlini kapsamına alan Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı (Edirne-Tekirdağ-Kırklareli) ve 1/25.000 Ölçekli Edirne İl Çevre Düzeni Planı yürürlükte dir. Söz konusu planlar, Trakya ve Edirne özelinde tarımsal üretimin desteklenmesi, turizm ve hizmet sektörlerinin güçlendirilmesi yönündeki temel yaklaşımı çerçevesinde sanayi yatırımlarına kısıtlayıcı hükümler getirmiştir. Bu çerçevede genel olarak sürdürülebilirlik odaklıdır. 2022 yılı içinde söz konusu plan yaklaşımına uygun şekilde tarım ve hayvancılık tesis alanı yatırımları, temiz enerji (RES ve GES) yatırımları yoğunluk göstermiştir. İl in güneyinde bulunan Saros Körfezi kıyı kesimine ilişkin 1/50.000 ölçekli Bütünleşik Kıyı Alanları Planı (strateji belgesi) hazırlanmış ve askı aşamasına gelmiştir.

Ancak diğer yönde Edirne OSB Alan Genişlemesi, İpsala Karma OSB'nin İl Çevre Düzeni Planına işlenmesi, Keşan İhtisas OSB'nin üst (Bölge ve çevre düzeni planına işlenmesi) ve alt ölçekli (imar) planlarının tamamlanması gibi büyük sanayi yatırımlarına ilişkin gelişmeler ve ayrıca Keşan Sazlıdere FSRU Tesisi alan (deniz) genişlemesi de 2022 yılı içinde çevre düzeni planlarında, temel plan yaklaşımlarından farklı gelişmelerdendir

Kaynaklar

Tarım ve Orman Bakanlığı (<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr/>)
Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

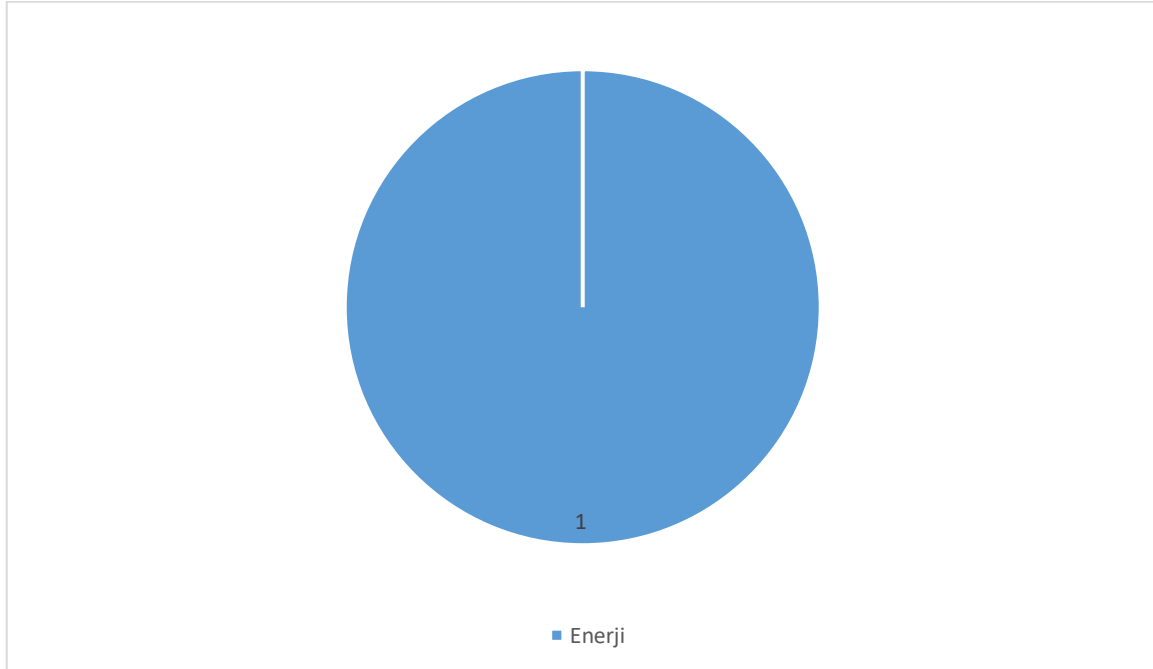
F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

F.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi İşlemleri

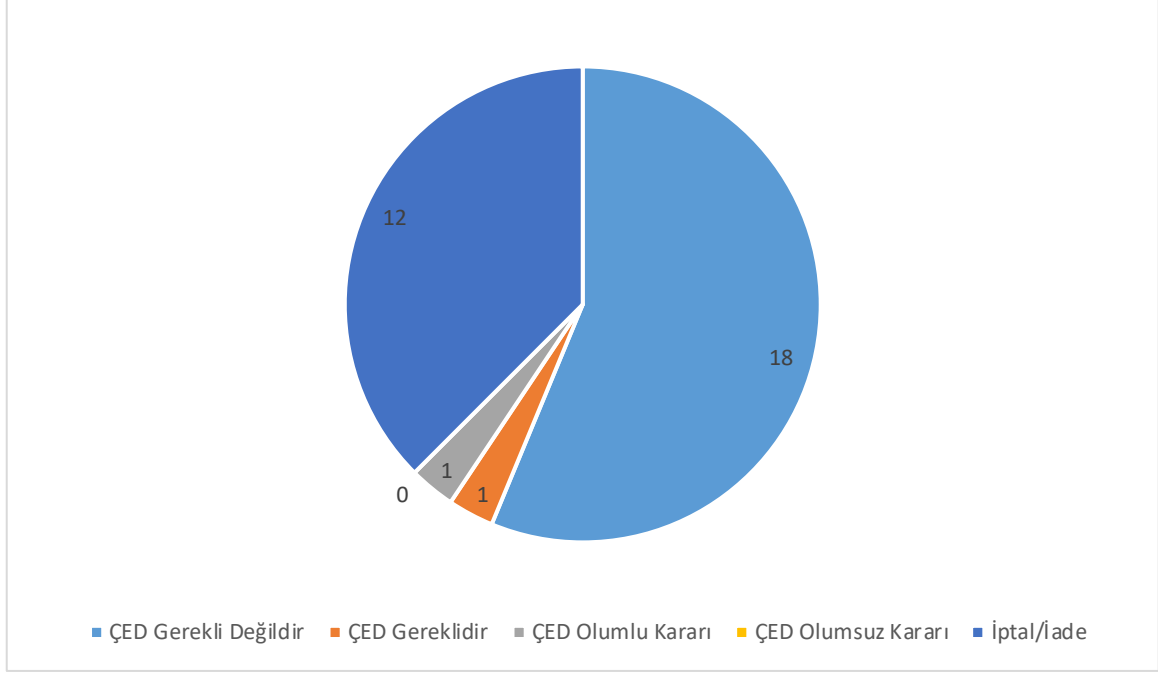
Çizelge 58 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2023 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı*
(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım- Gıda- Hayvancılık	Atık- Kimya	Ulaşım- Kıyı	Turizm- Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	8	3	2	1	2	0	2	18
ÇED Gereklidir	1	0	0	0	0	0	0	1
ÇED Olumlu Kararı	1	2	1	0	0	0	0	4
ÇED Olumsuz Kararı	0	0	0	0	0	0	0	0
İade/İptal	7	4	0	0	0	0	1	12

* ÇED Yönetmeliğine tabi faaliyetlerin bir kısmı birden fazla ili kapsadığı durumlarda her il ayrı ayrı bildirimde bulunduğundan ÇED karar sayılarında mükerrerlikler oluşmaktadır. Bilindiği üzere ÇED Yönetmeliğine tabi faaliyetlerin ÇED sürecinin yürütülmesinde Bakanlığımızca ÇED sürecini yürütecek koordinatör il e-ÇED sisteminden ilgili Daire Başkanlığınca belirlendiğinden koordinatör il olarak belirlenen ilin ÇED kararını tabloya işleme gerekmektedir.

Grafik 31 – 2023 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Grafik 32 – 2023 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Çizelge 59 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2023 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım- Gıda- Hayvancılık	Atık-Kimya	Ulaşım- Kıyı	Turizm- Konut	TOPLAM
48	127	168	857	96	62	330	1668

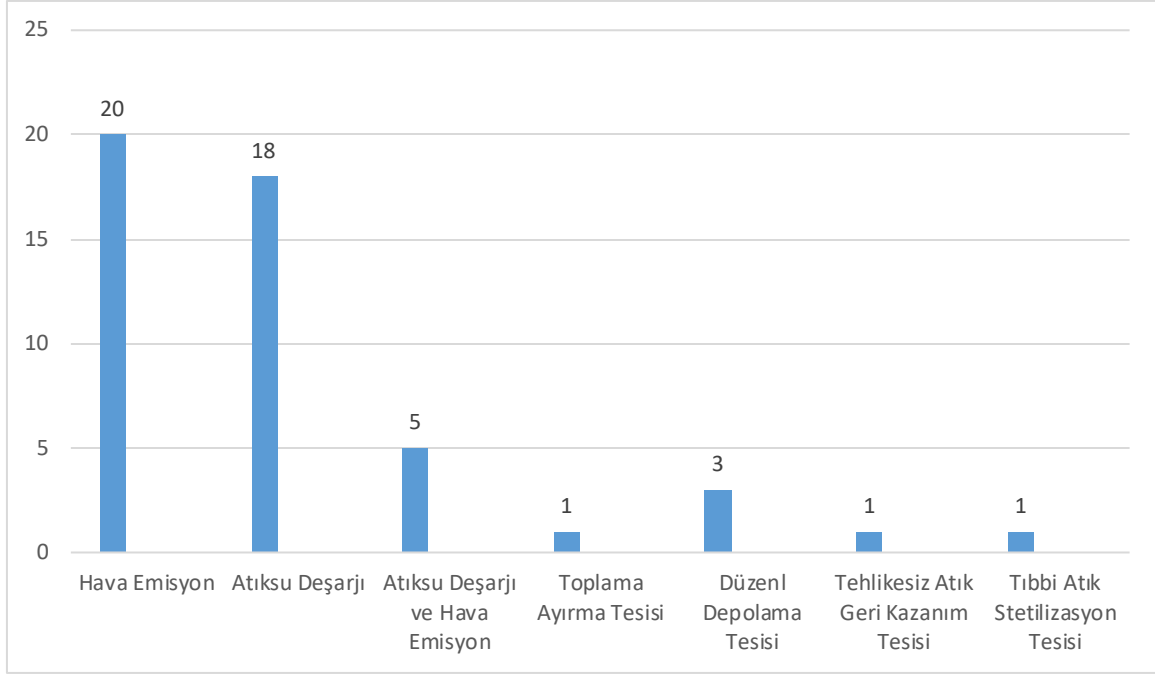
Çizelge 60 – 2014-2023 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım- Kıyı	Turizm- Konut	TOPLAM
37	7	0	5	3	0	1	53

F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

Çizelge 61 – 2023 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisansı Belgesi sayıları
(e-İzin Yazılımı, 2024)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	3	30	33
Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgesi	5	38	43
Çevre İzin Muafiyet Sayısı	5		5
TOPLAM	8	68	81

Grafik 33 – 2023 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı
(e-izin yazılımı, 2024)

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği ve Çevre İzin Lisans Yönetmeliği hükümlerince Ek-1 Listesinde kalan faaliyetler Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Ek-2 Listesinde kalan faaliyetler ise Müdürlüğümüzce değerlendirilmektedir. Söz konusu faaliyetlere ilişkin gerekli denetimler Müdürlüğümüzce yapılmaktadır.

Kaynaklar

Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
e-ÇED Yazılımı
e-İzin Yazılımı

G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

G.1. Çevre Denetimleri

Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğü tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİDİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalmaksızın ÇŞİDİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge 62 - 2023 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı
(e-denetim yazılımı, 2024)

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	11
Plansız (ani+şikâyet) denetimler	451
Genel toplam	462

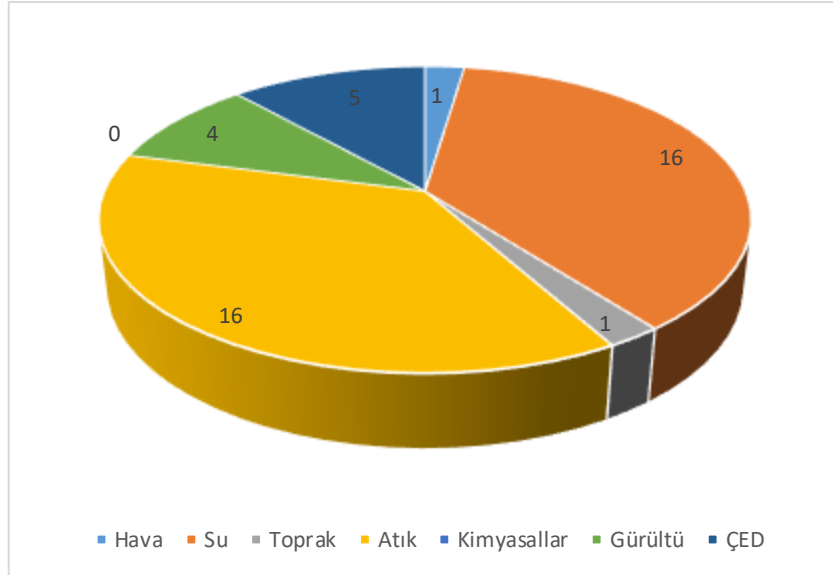

Grafik 34 – ÇŞİDİM tarafından 2023 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge 22 – 2023 yılında ÇŞİDİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları
(e-denetim yazılımı-2024)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Anız Yangını	Gürültü	ÇED	Diğer	TOPLAM
Şikâyet sayısı	3	3	2	4	1	1	1	1	16
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	3	3	2	4	1	1	1	1	16
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100

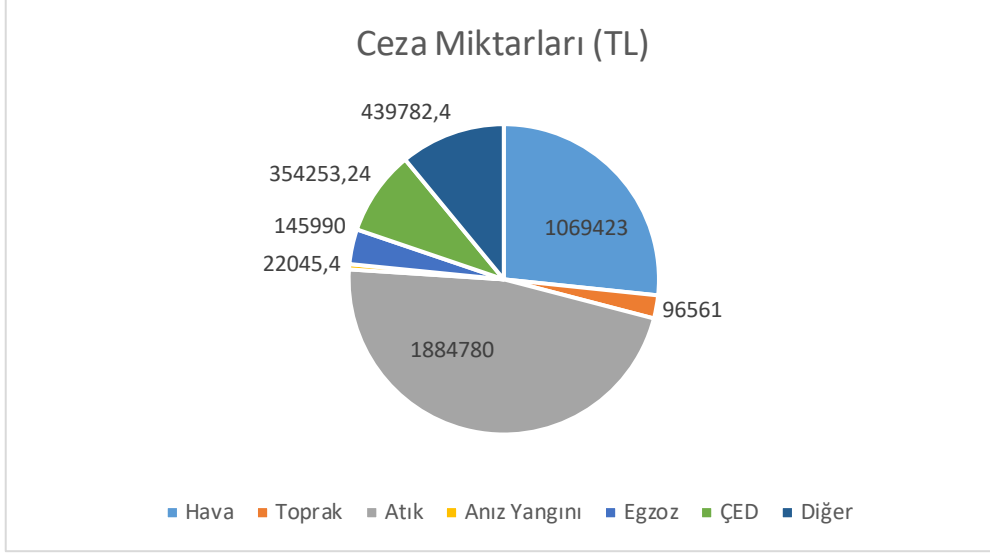

Grafik 35 – 2023 yılında ÇŞİDİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

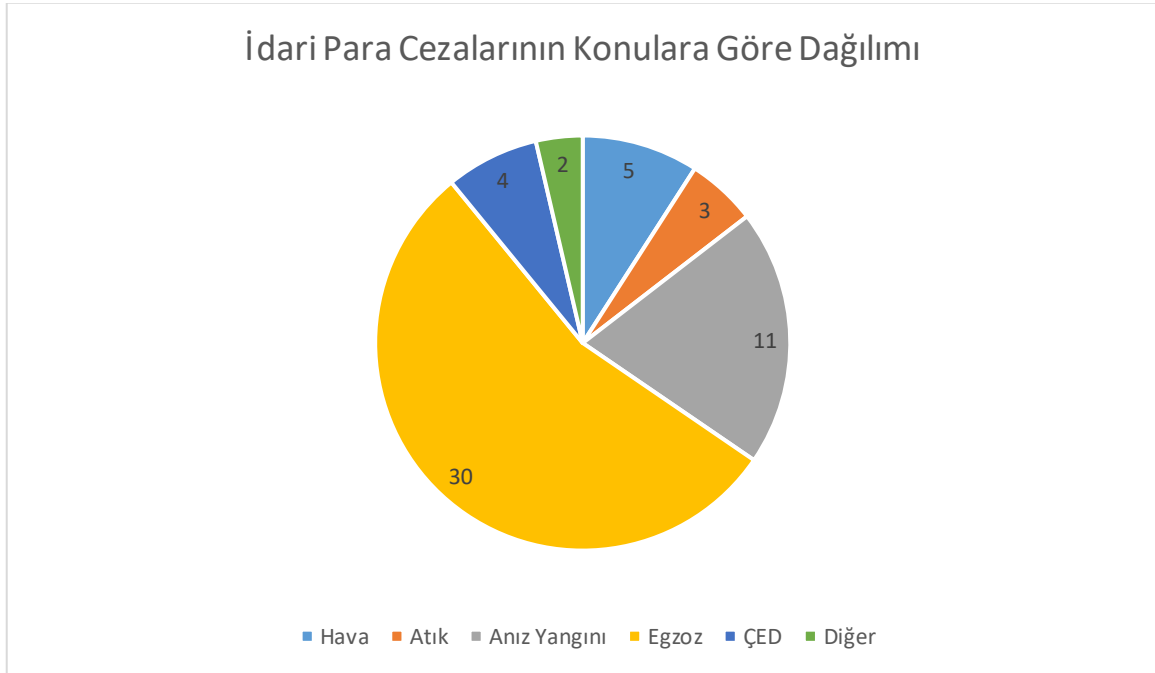
G.3. İdari Yaptırımlar

Çizelge 64 – 2023 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı
(e-denetim yazılımı, 2024)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Kim yasa llar	Anız Yangını	Egzoz	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	937.907,00	-	-	1.788.218,00	-	22.593,15	184.790,00	354.253,24	586.736,00	3.874.137,39
Uygulanan Ceza Sayısı	5	-	-	3	-	11	30	4	2	55

Grafik 36 – 2023 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

Grafik 37 - 2023 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

İlimizde 1 adet bitüm depolama tesisinin faaliyeti 29.07.2022 tarihli ve 31907 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında karar veya görüşü olmadığı için ve 1 adet kum yıkama ve eleme tesisinin de 10.09.2014 tarihli ve 29115 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 1.11.2014 tarihinde yürürlüğe giren Çevre İzin Ve Lisans Yönetmeliği kapsamında Geçici Faaliyet belgesi veya Çevre İzin belgesi olmadan faaliyet gösterdiği için faaliyeti durdurulmuştur.

G.5. Sonuç ve Değerlendirme

2023 yılı içerisinde yapılan planlı denetimler Bakanlık Oluru ile program dahilinde yapılmaktadır. Bakanlığımıza ait e-denetim yazılım sisteminde Edirne ilinde yer alan tesislerin faaliyet kapsamı, emisyon faktörleri, atıksu parametreleri, oluşturmuş oldukları atık miktarları, işletmecii tutumu, cezai işlem uygulamaları dikkate alınarak risk kategorileri belirlenmiş ve bu doğrultuda risk kategorisi puanlamaları yapılmıştır. Planlı denetimler, bir önceki yılın Kasım ve Aralık aylarında tesislerin risk kategorilerine göre planlanmakta ve Bakanlık oluru alınmasına müteakip program dahilinde çevre denetim görevlilerince uygulanmaktadır.

Kaynaklar

Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
e-Denetim Yazılımı

H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

2023 yılında İlimizde bulunan trafik çocuk eğitim parkında okulların eğitim öğretim süresi boyunca hafta içi her gün toplamda 6291 öğrenciye eğitim verilmiştir. İşletmelerde Sıfır Atık kapsamında eğitim alan kişi sayısı 3334'dür.

2023 yılından itibaren 5 Haziran'ın bulunduğu hafta Türkiye Çevre Haftası olarak kutlanmaya başlanmıştır. Çevre haftasında okullarda ödüllü yarışmalar düzenlenmiş, okullarda öğrencilere eğitimler verilmiş, bisiklet turu yapılmış, birçok kez uçurtma şenlikleri düzenlenmiş, Orta Okulu öğrencileri ile bir sanayi firmasında teknik gezi yapılmıştır.

Kaynaklar

Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Edirne Milli Eğitim Müdürlüğü